

DEVRİMCİ emek

27

KDV DAHİL 20.000 TL.

FABRİKALAR, TARLALAR, SİYASİ İKTİDAR, HER ŞEY EMEĞİN OLACAK!...

EMEK-SERMAYE ARASINDAKİ
UZLAŞMAZ KARŞITLIĞIN ÇÖZÜMÜ İÇİN
GENEL SİLAHLANMA

Devrimci Emek
Aylık Sosyalist Dergi
Yıl:4/Sayı:27 / Ekim-Kasım 1994

Sahibi: Emek Yayıncılık Adına
Sedat Hayta

Genel Yayın Yönetmeni
M. Reşat Güvenilir

Yazı İşleri Müdürü
Sedat Hayta

Abone Koşulları

Yurtiçi
6 Aylık ..... 100.000 TL
1 Yıllık.....200.000 TL
Yurtdışı
6 Aylık ..... 60 DM.
1 Yıllık .....120 DM

Hesap No

Sedat Hayta
Yapı Kredi Bankası/İSTANBUL
Aksaray Şubesi 0078099 - 9

Adres

Merkez:
İnebey Mah. Küçüklanga Cad.
Hürgel Apt. No: 19 K: 4
Aksaray / İSTANBUL
Tel: 529 94 46

Avrupa Temsilciliği:

Selahattin Karataş
Post Lager 3000
Bern 1 Ann
İSVİÇRE

Baskı

Dinç Ofset
İSTANBUL

Genel Dağıtım: YAY-SAT AŞ.

İÇİNDEKİLER

Devrim Mücadelesi ve Devrimci Çalışma Komiteleri	2
Geleceğe Dikelim Gözlerimizi.....	7
Güç ve Eylem Birliğine Yaklaşımında	
Leninist Politikanın Temel Çizgileri.....	10
Ya Yıkım, Ya Devrim.....	22
TKEP/Leninist Davaları	24
Devrimci İç- Savaşın Kurmayları Olmalıyız	28
Gündem.....	31
Bilgilenme Tarzımızı Devrimci Durum Koşullarına	
Uyarlamamız Zorunludur.....	34
Kamu Emekçileri.....	36
İşçi- Sendika	41
Okurlardan	43
Kadın	48
Haber- Yorum.....	50
Cezaevlerinden	54
Çeviri.....	56
Savunma	58

Sunu;

Uzunca bir süre ayrılıktan sonra yeniden merhaba. Mayıs ayı başında yayınınuzun süresiz durdurulma kararından sonra ard arda gelen birer aylık iki kapatma kararı sizlerden uzunca bir süre ayrı kalmamıza neden oldu. Burjuvazinin içine düşmüş olduğu acz durumundan kendini kurtarmak için başlatmış olduğu topyekün saldırıların sokak infazları, köy yakmalar, toplu katliamlar şeklinde sürdüğü bu dönemde sosyalist basın üzerindeki baskılardan dergimiz Devrimci Emek de payına düşeni fazlastırdı. Tüm gecikmelere rağmen siz okurlarımızla yeniden buluşmanın kıvancını yaşıyoruz.

Sizlerle birlikte olamadığımız bu uzunca süre içerisinde Türkiye ve Kürdistan halkları pek çok gelişmeye tanık oldu. Devrimci durum ve hızla gelişmekte olan iç savaş döneminin karakterine denk düşen pek çok olay yaşandı. Bu süreçte burjuvazi faşist yüzünü daha da açığa çıkararak saldırılarını en vahşi biçimine dönüştürürken, yine emekçi halklarımız da mücadele içerisinde bir adım daha öne çıkarak sınıf savaşımını dönemin karakterine denk düşen zor aygıtlarının kullanılması noktasına vardırdı. Bu konuda en son yaşanan Gebze Belediye işçilerinin ve Aras Kargo işçilerinin direnişlerinde zor aygıtlarını kısmen de olsa kullanmaları hak alma mücadelesindeki emekçilere olumlu bir örnek olması açısından çok önemliydi.

Son günlerde, burjuvazinin borazanlığını üstlenen faşist basın yayın organlarında hemen hemen hergün izlediğimiz özelleştirme propagandaları, sermayenin çok kısa bir süre içinde KİT'leri özelleştireceğinin habercisi. Sermaye sınıfı, ordusu-polisiyle tüm hazırlıklarını tamamladı. Özelleştirme ve işyeri kapatmaları sonucu açlığa terk edilecek olan onbinlerce işçi, emekçinin tepkilerini bastırabilmek için en kanlı yöntemlere başvurmaktan çekinmeyecek. TC'nin tarihi boyunca girmiş olduğu en derin ekonomik krizi biraz olsun rahatlatmak için yüzbinlerce emekçiyi açlığa, sefalete iterken, resmi kolluk güçlerinin maaşlarına zam üstüne zam yapması bunun bir göstergesi.

Kürdistan'da uzunca bir süredir devam eden iç savaş, "ya bitireceğiz, ya bitireceğiz" politikasının sonucu toplu katliamlar, köy ve orman yakmaları tarihin en vahşi saldırıları şeklinde sürerken, soykırım noktasına vardırdı. Artık mızrak çuvala sığmıyor ve faşist devlet köy yakma, bombalama olaylarını kendi içinde dahi açıklamıyor. Birbiri ardınca gelen yalanlar başbakan, genel kurmay ve bakanların çelişkili açıklamalarına ve birbirlerini yalanlamalarına yol açıyor.

Cezaevlerinde de durum farklı değil. "80 sonrası yaşanan işkence, sorguya götürme, dayak ve her türlü hak gaspları, bugün ilk örneklerini gördüğümüz Antep, Diyarbakır, Maraş ve daha birçok cezaevlerinde yeniden uygulanıyor.

İç savaş hazırlıklarını tamamlayan sermaye sınıfına karşı verilecek olan sınıf kavgası, ancak proletaryanın da silahlanması ve devrimci zor aygıtlarını kullanmasıyla başarıya ulaşabilir. Ezilen halkların gerçek kurtuluşu ancak birleşik mücadeleyle kazanılacak Demokratik Halk Devrimiyle mümkün olacaktır.

Kaybedecek zamanımız yok. Kanlı ve zor geçecek iç savaşını kazanabilmek için Genel Silahlanmaya!

**DEVRİMCİ
EMEK**

DEVİRİM MÜCADELESİ VE DEVİRİMCİ ÇALIŞMA KOMİTELERİ

Uluslararası durum ve ilişkiler son derece karmaşık hale gelmiştir. Geçen yüzyılla karşılaştırıldığında arada önemli değişim olduğu kesin olarak görülecektir. Geçen yüzyılda sınıflar ilişkisi ve uluslararası durum, yüzyılımız ve özellikle de günümüz kadar çok yönlü, karmaşık ve derin boyutlu değildi. Uluslararası ilişkiler ve proletaryanın evrensel mücadelesinin sorunlarının aldığı boyutlu, karmaşık ve çok yönlülüğü anlamak ve kavramak için açıktır ki, geçtiğimiz yüzyılla kıyaslanmayacak kadar geniş bir teorik politik potansiyele sahip olmak gerekiyor. Proletaryanın devrimci sınıf partileri, bilimsel bir öğreti olan marksizm-leninizme dayanarak ancak bilimsel sosyalizmin biçimini değil devrimci özünü esas alarak uluslararası durumu geniş bir teorik-politik görüşle irdelemeli, sonuçlar çıkarmalıdır. Bilimsel sosyalist öğreti aynı zamanda devrimcidir, araştırıcıdır. Hiç kimse temel bilimsel sosyalist eserleri okuyarak ve yalnızca ulaşılan bilgilerle sınırlı kalmamalı. marksizm aynı zamanda gelişmenin teorisidir. İnsanlığın ulaştığı olduğu bilgi birikimini incelemeyen ve bu öğileri marksist yöntemle ve bilimsel sosyalist öğretiyile ele almayan marksist, çok kötü bir "marksist"dir. Lenin marksizmin tamamlanmış bir bilim olarak görülemeyeceğini söyler ve kendisi leninizmle bunu ortaya koyar.

Elimizde çok engin ve zengin bir bilgi hazinesi var. Bu hazine uluslararası sınıf mücadelesinin içinden doğmuştur, bu bilgi birikimi Bilimsel Sosyalizmin kurucuları Marx, Engels ve Lenin tarafından geliştirilen görüşlere dayanmaktadır. Bilgi birikimi, toplumun evrimi ve sınıflar savaşının pratiği tarafından yeniden ve yeniden sürekli olarak üretiliyor. Her bilimsel gelişme ve her bilimsel araştırma devrimci sosyalist öğretiyi doğrularken; burjuva görüşe ise ölümcül darbeler indiriyor. Ulaşmış olduğumuz bilgi birikimine dayanarak somut durumun somut çözümlemesini yapmalıyız. Lenin bizlere somut durum çözümlemesi yaparken somut zeminden ayrılmamak gerektiğini öğretmiştir. O halde so-

mut uluslararası ve toplumsal zeminlerden ayrılmadan, karmaşık olan uluslararası tüm ilişkileri irdelemeliyiz. Bu yazının konusu esas olarak bu değildir. Yazının konusu kendi somutumuzdur. Kendi somutumuz da öz olarak son derece derin ve karmaşıktır. Ülkenin somut durumunu ve sınıf mücadelesinin sorunlarını doğru çözümlemek için geniş bilgi birikimine ve derin bir teorik-politik potansiyele sahip olmamız gerektiği kendiliğinden anlaşılıyor.

Proletaryanın toplumsal devrim mücadelesi karmaşık hale gelen, derinleşen ve çok yönlülük kazanan uluslararası ilişkiler gibi, son derece karmaşık, derin, sert ve zorludur. Proletaryanın devrim mücadelesi ve kurtuluş kavgası son derece sancılı ve acılı bir süreçtir. O halde karşımıza çıkan sorunların karmaşıklığı, sertliği ve zorluğu bizleri yıldırmamalı. Kurtuluşun zirvesine çıkmak için basit, kolay ve kestirme yol yoktur. Doruklara çıkmak için emek vermek, uğraşmak, didişmek, zorluklara göğüs germek gerek yani komünist olmak gerek.

Proletarya için, komünistler için mesele dünyayı devrim yoluyla değiştirmektir, mesele sınıfların ortadan kaldırılmasıdır. Bu, kapitalist köleliğe karşı bir savaş ilanıdır. Emegün egemenliği ve kurtuluşu ile sonuçlanacak sınıflar savaşı pratik bir iştir. Devrimci pratik kuralı burjuva toplumun havaya uçurulması, topyekün altüst edilmesi demektir. Burjuva toplumun zeminleri üzerinde hareket eden, egemen burjuva sınıfın tüm ideolojik, felsefi, dini vb. görüşlerinin devindirici gücü eleştiri değil, devrimdir. Proletaryanın toplumsal devrimi geçen yüzyılın ortalarından bu yana 1,5 yüzyıldır toplumların motoru olmuştur. Artık devrimlerle birlikte ve devrimlere dayanarak ilerliyor. Tüm bu dönem boyunca kitleler kendi tarihlerini artık bilinçlice yapıyorlar.

Proletaryanın toplumsal devrimleri için olgunlaşan emperyalizm-kapitalizm koşullarında artık "mevsimsiz devrim" yoktur. Zaman devrim zamanıdır, zaman proletarya devrimler çağıdır. Kendi somutumuzda, Türkiye ve Kürdistan somutunda eko-

nomik ve toplumsal koşullar, kesintisiz olarak sosyalizme varacak olan Demokratik Halk Devrimi için olgundur. Koşullar devrimcidir. Devrimci durum tüm göstergeleriyle ilerliyor. Sınıflar mücadelesi iç-savaş sürecindedir. Süreç sert, zorlu ve kavga doludur. Sınıflar çatışması her tarafta geliyor, yaygınlaşıyor ve sertleşiyor. Mücadele ekonomik krizin seyrine bağlı olarak fabrikalarda yükseliyor. Mücadelenin odağında proletaryanın kavgası var. Proletaryanın sınıf savaşı büyük oranda kendi seyrinde geliyor. Kitle mücadelesinin gelişmesi ve yayılması örgütlü komünist mücadeleyi zaman zaman aşıyor. Burada karşımızdaki esas sorun, işçilerin kendi seyrinde gelişen mücadelesine önderlik etmek, mücadeleyi politik iktidarı ele geçirme ve emeğin egemenliği ile sonuçlandırmaktır. İşte bu noktada yetersiz kalıyoruz. Her taraftan kavga haberleri geliyor, çoğu kez buralara yetişemiyoruz. Yetişemediğimiz kitle eylemlilikleri ya sönmüyor ya da burjuva güçlerin denetimi altına giriyor. Burjuva sendikalar, burjuvazi adına davranıyor ve onlar adına işçi eylemlerini denetim altına alıyorlar. Burjuvazinin işçiler üzerindeki ideolojik-politik etkisini kırmak, işçi hareketini kurulu burjuva düzene karşı, sermaye egemenliğine karşı bir konuma getirmek ancak örgütlü komünist güçlerin sürece müdahale yeteneğine bağlıdır. Proletaryanın sorunu devrimci sınıf partisinde örgütlenmektir. Devrimci sınıf partisinin, Leninist partinin önündeki sorun ise kendi görüşlerini işçiler arasında yayıp, egemen hale getirip maddi bir güç olmaktır.

Devrimci durum ve iç-savaş koşullarında öncünün rolü her zaman ki dönemlere göre olağanüstü olarak öne çıkmıştır. Kitleleri etkilemek, onları alıp götürmek, devrimi ve devrim için zorunlu olan silahlı halk ayaklanmasını örgütlemek bu amaçla tüm devrim güçlerini bir tek devrimci otorite etrafında örgütlemek işte dönemin bizden istediği görevler. Görev son derece âcildir, yaşamsaldır.

Emekçiler ekonomik yıkıma, yıkımın sonuçları olan işsizliğe, işçi kıyımına, zamlara karşı direniyorlar. Direniş sürekli olarak büyüyor. Kürt halkının devrimci mücadelesi toplu savaş sürecine girdi. Demokratların mücadelesi yaygınlık gösteriyor. Bu noktada kitlelere kazandırılması gereken temel bakış açısı ve mücadele tarzı bolşevik tarz ya da Leninist tarzdır. Leninist tarz demek emekçi kitlelerin en temel yaşamsal sorunlarını ve yaşam biçimlerini

kararlı ve örgütlü mücadele ile çözmeleri demektir. Leninist tarz demek mücadelede gözü peklik, yığılık demektir. Sınıflar savaşında bolşevik ya da Leninist tarz demek kapitalist kölelik düzenini, burjuva egemenliğini ayaklanma yoluyla yıkmak, devrimi ayaklanma ile gerçekleştirmek demektir. Kitlelere götürülmesi gereken mücadele tarzı budur. Halk kitleleri kendiliğinden bu tarzı geliştiremezler, devrimci güçlerin, Leninist güçlerin kendilerinde var olan bu tarzı götürmesi zorunludur. Ne zaman ki emekçi halk kitleleri mücadelede bolşevik tarza ulaşırlar işte o zaman, yeni toplum, eski toplumun bağrında doğacaktır. Bu durumda doğum kaçınılmazdır.

LENİNİST PARTİ, PROLETARYANIN ÖNCÜ DEVRİMCİ SAVAŞ ÖRGÜTÜ

Leninizmin bize öğrettiği, iktidar mücadelesinde proletaryanın dayanması gereken temel silahı devrimci sınıf örgütü olan partisidir. Parti mücadele bakımından, proletaryanın savaş kurmayıdır, savaş merkezidir. Devrimci sınıf olan proletaryanın sınıfsal kurtuluş savaşı, eğer bir savaş örgütü olan Leninist partiye dayanırsa amacına ulaşabilir. Proletarya illegal temellerde örgütlenen leninist partiyi yaratarak, bununla burjuvaziye savaş ilan etmiştir. O halde parti, eğer bu savaş üzerine oturursa, savaş yürütebilirse ve sınıfsal kurtuluş savaşında bir savaş kurmayı rolü oynarsa, devrimci sınıf partisi adına hak kazanır. Güncel olarak yükselen bir savaşın içinden geçiyoruz, bu savaşı tüm yönlerden kazanmak için pratikte gerçek savaşçılar olarak davranmalıyız.

Sınıflar savaşı tüm cephelerde, tüm alanlarda yükseliyor. Emperyalizm ve tekeli sermaye tüm güçlerini savaşa sürmüş durumda. Ekonomi askerileştirildi, toplum askerileşiyor. İç savaş geniş çaplı bir kapışma eğilimi gösteriyor. Tüm göstergeler, burjuvazinin tüm hazırlıkları iç-savaş kazanma yönünde olduğunu gösteriyor. Biz de tüm devrimci güçlerimizi savaşa sürmeliyiz. Halen pek çok gücümüz atıl durumda, ya da bir savaş düzenine geçmiş değil, sanki evrimci, barışçı bir durum yaşıyor gibi davranılıyor. Böyleleri komünist adını hak etmemiş demektir. Bunu defalarca dile getirdik, burada yinelemiş olduk. Kitle eylemleri, tarih bizlere çok daha büyük sorumluluk yükledi. Mücadeleden geri duramayız. Eğer kavgadan geri durursak kitlelere ve devrime ihanet etmiş oluruz. Proletarya ve

tarih bu suçumuzu bağışlamayacaktır. Artık tüm atıllığı, gevşekliği, donukluğu üstümüzden atalım, tüm düşünsel ve pratik gücümüzle devrimci savaş cephesinde mevzilenelim. Proletarya kurtuluş hakkını savaş alanlarında kazanır, komünistler devrimci konumlarını savaş alanlarında gösterirler. Devrimci savaş tüm görüşlerimizin ölçütüdür. Marx'ın bizlere öğrettiği, gerçek, pratikten yalıtılmış bir düşüncenin doğruluğu ya da yanlışlığı yalnızca skolastiktir. Büyük bir kavganın içindeyiz, bir devrimin öngünündeyiz. Herkes bu kavgaya kendi görüşleri ve taktikleriyle girecek, sonuçta gene herkes pratik içinde sınanacaktır. Bu sınavı pratik olarak kazanmalıyız.

Parti örgütlerinin, komitelerinin ve hücrelerinin rolü daha da öne çıkmıştır. Parti örgütsel olarak örgütlerin organik toplamı ve birliğidir. Parti komiteleri ve hücreleri bu bütünlük içinde kendi alanlarında partiyi temsil eder, sınıf mücadelesine önderlik ederler. Parti organlarının çalışma temposunu, Leninist örgütlenmenin usta kadro ve yöneticilerinden Stalin'in belirttiği gibi kitlelerin mücadele temposuna göre değişir. Eğer şimdi olduğu gibi kitleler her gün sokağa çıkıyorsa, her gün direniyorsa, yani mücadele temposu yükselmiş ve hızlanmış ise, parti komitelerinin de aynı biçimde çalışma temposu hızlanmalıdır. Aksi takdirde yukarıda belirttiğimiz gibi, kitle mücadelesi bizi aşar. Burada çalışma temposunun hızlandırılmasını, sonuçsuz koşuşturma olarak anlamamak gerek. Çalışma temposu, savaş kapasitesinin arttırılması, savaşın yükseltilmesi olarak anlamak gerekiyor. Parti komiteleri savaş komiteleridir. Her savaş komitesi, kendi alanındaki savaş en iyi bir biçimde yürütmeli. Bu konuda beklemek, döneme aykırıdır. Tıpkı savaş halindeki kurmaylar gibi sık sık bir araya gelmeli ve her gün bir küçük çarpışmayı nasıl kazanacağını, bir grev ve direnişi nasıl etkileyeceğini ve partinin görüşlerini buralara nasıl götüreceğini tartışmalı ve alınan kararları kâğıt üzerinde bırakmayıp, yaşama geçirmeli. Burada da aşılması gereken zaafkarşımıza çıkıyor. Halen eski çalışma tarzı alışkanlıkları devam ediyor. Çalışmalar dağınık ve plansız yürütülüyor. Oysaki partili mücadele demek, örgütlü planlı faaliyet demektir. Eylemi örgütlemek, ya da eylemleri planlamak ve tüm bu çalışmalarını disiplinli ve örgütlü olarak vermek komünist partililiğin gereğidir. Savaş beklemez, mücadele akıp gidiyor. Parti örgütle-

ri daha neyi bekleyecekler. Burjuvazinin kitle eylemlerini boğmasını mı bekleyeceğiz. Burjuva sınıf ve hükümet gelişen ve yükselen kitle mücadelesini boğmak ve kitlelere boyun eğdirmek için var gücü ile, tüm servet ve kuvvet birikimini seferber etmiş bulunuyor. Savaş her gün ve her saat bir tepenin ele geçirilmesi ya da bir çarpışmanın kazanılması, bir grevin bastırılması biçiminde ya da komünistlere yönelik olarak "komünist avı" biçiminde sürüyor. Sınıflar savaş halinde, bu durumda neyi bekliyoruz. Verilen kavgada partinin ve devrimcilerin görevlerinin ne olması gerektiği konusunda parti, yayınlarında görüşlerini ortaya koyuyor. Gelişmeler her geçen dönem partimizin görüşlerini doğruluyor. Diğer sosyalist güçlere göre teorik ve politik üstünlüğe sahibiz. Yani kadroların elinde güveneceği, gücü pratikte ispatlanmış olan teorik-politik görüşler var. Hiç bir kadromuz ya da sempatanımız teori ve politika alanında sıkıntı çekmiyor. Kitlelere götürülecek son derece devrimci görüşlerimiz var. Bu durumda neyi bekliyoruz. Beklemek ya da duraksama her şeyin boşa gitmesi demektir. Kadrolara şimdiye kadar çok şey verildi. Bir kuraldır, çok şey verildenden çok şey istenir. Kadrolar kendilerine verileni pratikte ortaya koymalıdır.

Örgütçü ve savaşçı kadrolar mücadelede büyük rol oynarlar. Örgütçülük denince dönemin bizden istediği kitleleri ayaklanma ve devrim için örgütlemek akla gelmeli. Kitleler hareket halinde, günlük olarak hak mücadelesi veriyor. Ancak mücadele emeğin egemenliği hedefine yöneltmezse zamanla kısırlaşmaya ve sönmeye yüz tutar. Oysaki içinde yaşadığımız kapitalizmin yıkıcı krizi, krizden devrim yoluyla çıkma olanakları sunuyor. Tüm sistem çelişkileri uzun bir dönemdir üst üste birikmiştir. Çelişkiler kendini burjuvazi ile proletarya arasındaki karşıt savaş biçiminde gösteriyor. İşte bu mücadelenin bir ayaklanmaya dönüşmesi için örgütçüler tüm devrimci yeteneklerini ortaya koymalıdır. Burada çoğu sosyalist çevreler devrimci taktiklerimizi fazla "ileri" bulup eleştiriyorlar. Onlara göre emekçi halk kitlelerinin mücadelesi, acıları, ve yoksullukları henüz bir ayaklanma eğilimi taşıyor. Reformist-sosyalistlerimiz kitlelerin durumuna bakarak taktik belirliyorlar; bunu yapmakla oportünizmin batağına batıyorlar. Leninist taktik ise devrimci politika ile kitlelere gitmek biçimindedir. Yani kitleler devrimci taktiklerle etkilenmeli

ve eyleme geçirilmeli. Leninist kadrolar doğru devrimci politikalarımızı toplumun tüm katlarına götürmeli. Tüm emekçi kitleler devrimci politika temelinde örgütlenmeli ve eyleme geçirilmeli.

Ayaklanmanın örgütlenmesi pratik olarak ele alınmalı. Eğer ayaklanma araçlarını ve ayaklanma merkezini kurmuşsak, ancak o zaman toplumsal ayaklanma başarıya ulaşabilir. Bunun için kitlelerin silahlandırılması, gerillanın örgütlenmesi, fabrikalarda ve işçi semtlerinde milis birliklerini kurma, ayaklanma için yaşamsal hazırlıklardır. Özellikle çok geniş kapsamlı işçi kıyımının olacağı ve mücadelenin süreklilik kazandığı alanlarda bunun hazırlıkları öne alınmalı. Mücadele, ayaklanma ve devrimci iktidar organları olarak işçi konseyleri ve komitelerinin örgütlenmesi için mücadele koşulları her zamankinden daha uygundur. Çatışma olasılığının güçlü olduğu fabrikalarda bu organların kurulması için geniş bir propaganda-ajitasyon çalışması sürdürülmeli.

Mücadele halindeki emekçi halk kitlelerinin partinin önderliğinde ayaklanmaya hazırlanması için illegal partinin önemi ve zorunluluğu anlatılmalı. İşçilerin partili mücadeleye daha etkin katılması sağlanmalı. Koşullar öylesine devrimci, olaylar öylesine hızlı geliyor ki ilk defa geniş çaplı ve ciddi olarak emekçi kitleler kendi özelemlerinin komünistlerin programı ile çakışma gösterdiğini görüyorlar.

Doğmuş olan bu buluşma fırsatı kaçırılmamalı. Emekçi halk yığınlarının özelemleri kapitalizmle, sermaye egemenliği ile çatışma halindedir. Kendi özelemleri ile kapitalizmin çatışmasını gören yığınların sayısında artış var. Bu özelemler artık eyleme dökülüyor. Mesele bu özelemleri devrime dökmektir, devrim için toplumsal ayaklanmaya dönüştürmektir. Burjuvazi her gün ve her saat kitleleri kesin ve sert bir kavgaya itiyor. Bu kavganın bir devrim ve iktidar kavgası yönünde gelişmesi için tüm ajitasyon, eylem ve pratik örgütçülük yeteneklerimizi kullanalım.

DEVİRİMCİ ÇALIŞMA KOMİTELERİ

Kitle hareketinin yaygınlaşması, sermaye sınıfına karşı mücadelenin kızışması, yoksullaşmaya karşı kin ve öfkenin artması her geçen gün saflarımıza yeni yeni insanlar itiyor. Kitle hareketinin zor yoluyla geriye itildiği 12 Eylül koşullarında, deyim yerindeyse ortalıkta yalnızca devrimci örgütlü güçler

kalmıştı. Mücadeleye yeni güçler katılmadığı gibi; varolan birikimli kadrolarda bir bir yakalanıyor nicel güç kaybı sürekli hale geliyordu. Yeni insanlar saflara katılsa da, bu çok yavaş ve sınırlı oluyordu. Şimdi durum farklıdır. Kapitalizm kendi mekanizmalarıyla işçileri eğitiyor ve kavgaya itiyor. Mücadele yükseldikçe, yükselen mücadele beraberinde düzene karşı savaşacak güçleri de öne çıkartıyor. Türkiye'nin tüm sanayi bölgelerinde ve bunun dışındaki küçük burjuva ölçekli üretimin yaygın olduğu alanlarda sınıf savaşı, bu savaşı yürütecek olan savaştı işçi-emekçi insanlar yetiştiriyor. Kavga her gün saflara yeni insanlar kazandırırken, bu saflaşma devrimci sınıf partisi anlamında bir örgütlenmeye dönüşmekten uzaktır. Saflaşma henüz komünist partililik platformu düzleminde değildir. Böyle olunca ortaya çıkan saflaşma gerçek anlamda bir "saflaşma" olamıyor. Bizim saflarımızda düşmanımızın ideolojik-politik etkileri ve izleri sürüyor. Proletarya hareketi saflarında olup da burjuvazinin bakış açısına sahip insanlara rastlamak mümkün. Burada illegal partinin görevleri bir daha önem kazanıyor. Sermaye ve faşist iktidar tarafından kapitalizme karşı mücadele platformuna itilen yeni insanlarla örgütsel bağlar kurmak ve onları merkezi, disiplinli ve planlı bir örgütsel çalışmaya sokmak; tıpkı bir ordu birliği gibi, yeni insanları düzenli işçi kıtaları biçiminde savaşa sokmak komünist partinin yalnızca görevi değil; aynı zamanda önderlik fonksiyonunun da gereğidir.

Emekçi yığınları eğitmek devrimcilerin her zaman ki görevi olmuştur. Önemli olan bu eğitimin ne biçimde olacağıdır, ya da hangi alanlarda olacağıdır. Dernekler ve sendikalarda teorik-politik eğitim her zaman önemli olmuştur. Bugün bu biçimdeki eğitim önemi ni halen koruyor. Peki yalnızca teorik ve politik eğitim yeterli mi, ya da legal mekanizmalar yoluyla eğitim işçilere istenilen devrim bilincini verir mi? Bu soruya olumlu yanıt vermek olanaklı değildir. İşçi sınıfının gücü teorik, politik ve pratik (e-

Sınıfsal kurtuluş savaşında proletarya kendi devrimci sınıf partisinde örgütlenmişse, keskin mücadeleye illegal örgütlenerek hazırlanmışsa sınıfsal hedeflerine ulaşabilir.

konomik) mücadele bütünlüğüne dayandığı zaman gerçek bir güç olur. Pratiğin eğiticiliği mücadelenin kırıştığı günümüzde daha önem kazanıyor, öne çıkıyor. Sınıflar mücadelesinin öğrettiği gerçek şudur; kitleler esas olarak kendi pratik deneyleri ile öğrenirler. Teorik eğitim öncünün kazanılması ve yetiştirilmesinde büyük rol oynar. Mesele öncü değil de milyonlar ise, burada pratik öne çıkar. Zaten kapitalizm altında milyonları sosyalist eğitimden geçirmek mümkün değildir. Kapitalizm buna olanak tanımıyor. Kapitalizm altında kitlelerin eğitimini öne çıkartmak ve ondan sonra devrim sorununu gündeme almak da bir çeşit oportünizmdir. Doğru olan kitlelerin devrim yoluyla eğitilmesidir. Devrim en büyük öğreticiliğe ve eğiticiliğe sahiptir. Devrim en kapsamlı ve en büyük eğitici-öğreticidir. Proletarya devrim yoluyla yalnızca burjuva egemenliği devirmekle kalmaz, devrim aynı zamanda kitleleri eski dünyaya bağlayan bağları da kopartır. Kitleler devrimle düşünsel ve davranış bakımından köklü değişime girerler. Bu mücadele bizde şimdiden başlamıştır. O halde halk kitlelerini devrim kavgasına sokarak eğitelim ve devrime hazırlayalım. Kitle mücadelesinde devrimci yöntem budur.

Sınıfsal kurtuluş savaşında proletaryanın kendi kurtuluşunun kendi eseri olması gerektiği ilkesinden hareketle, kendi devrimci sınıf partisinde örgütlenmişse, keskin mücadeleye illegal temellerde örgütlenerek hazırlanmışsa sınıfsal hedeflerine ulaşabilir. Legal araçlar da devrim için kullanılabilir ve kullanılmalıdır; legal araçlar da devrimci olabilir. Ancak proletarya politik iktidar mücadelesinde illegal temellerde örgütlenerek hazırlanabilir. Illegal partide örgütlenme zor ve çetin bir iştir. Bu çoğu kez yavaş ilerliyor. Oysaki mücadele büyük bir gelişme gösteriyor, mücadeleye atılan insanların sayısında büyük artışlar oluyor. Mücadeleye yeni atılan insanları hangi mekanizmalar aracılığı ile örgütlü politik kavgaya çekmeliyiz. Başka bir yönden ele alırsak, partinin etrafına sürekli yeni insanlar geliyor. Bir kısmı sempatzan olan bu insanların sayısı, örgütlü insanların sayısını aşıyor. Biz çoğu kez bu insanların enerjilerini ve güçlerini yeterince değerlendiremiyoruz. Pratik açıdan ele alındığında, görülecektir ki mücadelenin bize kattığı bu insanlar, özellikle gençlik, verilen kavgada büyük bir rol oynuyor. Eğer bu dinamik ve genç potansiyel örgütlü davranışa çekilebilirse, ortaya konandan kat be kat

daha fazla verim çıkacaktır. Açıktır ki gençlik alanında komünist gençlik örgütlenmesi var, komünist gençlik birliklerimiz gençliği eğitip harekete sokuyor. Bununla birlikte yeni insanlar gençlikle sınırlı değildir. Toplumun tüm emekçi kesimlerinden, halkın her tabakasından insanlar geliyorlar ve bizden kendilerini yönlendirmemizi bekliyorlar. Eğer onları harekete geçirecek ve yönlendirecek bir mekanizma oluşturmazsak, bir süre sonra gelenler başka arayışlara yönelirler. Parti örgütleri bu durumda tüm örgütçü yeteneklerini göstermeli kavgada olduğu gibi bu alanda da örgütlenmenin yeni harikalarını yaratmalıdırlar. Devrimci Çalışma Komiteleri bu alanda örgütlenmenin harikaları olabilirler. Devrimci Çalışma Komiteleri, parti örgütlerinin önderliği ve yönlendiriciliğinde çevremize gelen insanları örgütlemenin ve onları örgütlü mücadeleye sokmanın mekanizmaları rolünü üstlenmeli. Devrimci Çalışma Komiteleri hem kitleleri partili olmaya hazırlayacak ve hem de büyük bir potansiyel gücü harekete geçirecektir. Devrimci Çalışma Komiteleri toplumun tüm katlarına yönelik olarak örgütlenmeli. Bunlar kırsal kesim olduğu gibi, kentlerde sanayi-işçi bölgelerinde de oluşturulmalı. Kesin olarak açıktır ki bu organların görevi devrim mücadelesine en geniş güçleri katmaktır. Bu anlamda illegal olacaklardır. Ancak bu illegalite bir parti illegalitesi biçiminde olamaz. Parti disiplini ve kararları ancak partiye örgütsel bağlarla bağlı olanlara uygulanabilir. Bu açıdan bakıldığında Devrimci Çalışma Komiteleri esnek yapıda olmalı. Partinin ideolojik-politik ve pratik yönlendiriciliğinde, kendi içlerinde esnek olmalılar. Sayıları da geniş tutulmalı, parti organları gibi dar olmasına gerek yoktur. Bunun yanında Devrimci Çalışma Komiteleri hantal bir konuma düşürecek kadar kalabalık da olmamalı. Bu mekanizmalar hareketli bir yapıya sahip olmalı.

Devrimci Çalışma Komiteleri parti örgütleri gibi sürekliliğe sahip olamazlar, yapıları değişken olmalı ve partiye rezerv insan yetiştirme rolü de üstlenmelidirler. Devrimci Çalışma Komitelerinde örgütlenenler belli bir gelişme ile birlikte parti örgütlenmesinin ya da komünist gençlik örgütlenmesinin çeşitli alanlarında göreve çekilmeli. Böylece Parti bu tip bir örgütlü çalışma aracılığı ile geniş bir çevreyi örgütlü kavgaya çekmiş olacaktır.

GELECEĞE DİKELİM GÖZLERİMİZİ

İşçi sendikalarının neden uzlaşmacı konumda olduklarını, bu örgütlerin neden kendi üyelerine ve işçi sınıfına yabancılaştığını, bürokratlaşmış ve üyeler üzerinde nasıl bir güç haline geldiklerini şimdiye kadar şöyle açıkladık: Bu sendikalar daha işin başında sermaye ve devletle iç içe oldular. Bundan dolayı, sermaye sınıfı ve devlet iktidarı bu sendikaları kendine bağımlı hale getirdi. Sendikaların sermaye egemenliğine bağımlılığı aynı zamanda kapitalist düzene bağımlılık anlamına gelir. Böylece uzlaşmacı sendikalar, işçi hareketi içinde, düzenin ve burjuva egemenliğin bekçileri oldular. Bu yönüyle bizdeki sendikalar Avrupa'daki işçi sendikalarının doğuşundan farklı bir işlev üstlendiler.

Sendikaları zorunlu hale getiren, işçilerin bu örgütlenme ile kendi aralarında var olan rekabeti kaldırmak, bunun yerine örgütlenerek sermaye ile rekabeti (mücadeleyi) öne çıkartmaktı. Kendi ortak çıkarlarını korumak üzere örgütlenmek sendikaların doğuşudur.

Daha sonra emekçinin ilerlemesini sağlamak sendikaların görevi oldu. Sendikaların ilk üstlendikleri görev emeğin korunması ve ilerletilmesi yolunda, işçiler için birer siper olma rolleri bizde çok farklı olmuştur. Türkiye'de ilk olarak kurulan Türk-İş birakalım emeğin ilerletil-

mesini üstlenmesini, emeğin korunması rolünü dahi yerine getirmemiş; tersine düzenin ve burjuvazinin çıkarlarının korunması görevini üstlenmiştir. Burjuva sınıf daha işin başında Türk-İş aracılığıyla, işçilerin ekonomik hareketini bloke etmiştir. Türk burjuvazisi bu akli diğer pek çok konuda olduğu gibi ABD'den aldı. Bu anlamda Türk-İş, "Amerikan tipi" sendikacılık denen sermayenin ve devletin kontrolündeki düzen sendikası olarak kuruldu. Düzen partilerinin yanında bir de düzen sendikaları ortaya çıktı. Bu Amerikan tipi sarı sendika yöneticilerinin "sendikacılık derslerinin" ABD tarafından verildiğini artık herkes biliyor. Gene sarı Türk-İş'in yönetimlerinin ABD finans çevrelerince desteklendiklerini konuyla ilgilenen herkes biliyor. Tüm bunlar belgelerle ortaya konuldu.

ABD'nin amacı çok açıktı: Türkiye, Güney Asya ve Japonya'daki işçileri kendi finanse ettiği ve yönlendirdiği sarı sendikalar aracılığı ile komünizme karşı örgütlemektir. Yayılmacılık ve anti-komünizm ABD'nin dünya politikasıydı ve öyledir. Kırklı yıllarda sosyalizmin Avrupa ve Asya'da büyük başarı sağlaması ve her geçen yıl bu başarıları yenilerinin eklenmesi ABD gibi dünya emperyalizminin jandarmalığını üstlenmiş olan emperyalist ülkeyi endişe-

lendiriyordu. ABD sosyalizmin Asya kıtasında yayılmaması için bir yandan Japonya ve Fransa'dan boşalan sömürgeleri, yeni sömürgecilik ilişkileriyle kendine bağlarken ve aynı zamanda buraları işgal ediyordu. İşte ABD'nin bu yeni-sömürgecilik politikasıdır ki, bunun bir parçası olarak sendikalara da el attı. ABD'nin yeni-sömürgecilik politikasına karşı çıkabilecek ve sosyalizm mücadelesinin öncü gücü olan işçi sınıflarının bağımsız gelişmesine son vermek ve onları düzen sendikaları ve "hür dünyanın" bir parçası yapmak ABD emperyalizminin bu yıllardaki yönelimi idi. ABD bizim Türk-İş'i bu amaçla finanse etti ve destekledi.

Türk-İş kendisine verilen bu destek karşısında ne yaptı. İşçiler içerisinde anti-komünizmi yaymak bu sendikaların temel politikası oldu. Düzenlediği sözüm ona "eğitim seminerlerinde" komünizm düşmanlığı yaptı ve bol miktarda "hür dünya" aldatmacasına başvurdu. İşçi sınıfının kendisine ve onun sınıfsal kurtuluş davasına düşmanlık sözle de kalmadı, eylemlere de döküldü. O yıllarda Saraçhane'de düzenlediği "komünizmi telin mitingi" sarı Türk-İş'in ABD finans güçlerinden aldığı parayı karşılıksız koymadığının açık göstergesi oldu.

Sermayeye bu kadar bağımlı, emperyalizme bu kadar bağımlı, devlet güdümlü, işçi sınıfı düşmanlığı yapan Türk-İş gibi bir düzen sendikasının kendi içinde demokratik olacağını beklemek fazlaca saflık olurdu. Emekten yana bir demokrasi mücadelesine karşı olan bir sendika kendi içinde "sendika içi demokrasisini" uygulayabilir mi? Türk-İş savunduğu anlayış gereği kendi içinde bürokratik ve katı bir örgüt oldu. Anti-demokratizm bu sendikaların temel ilkesi olarak kaldı. Türk-İş'in bu konumu yasalar, poli-

siye baskılarla pekiştirildi. Bizim muhalefetler ise sanki bu sendikal yapı, bilinen sendikal kuralları uyguluyormuş gibi davrandı. Sonuç, sonuçsuzluk oldu. Türk-İş'i ele geçirmeye yönelik çabalar sonuçta koca bir hiç oldu.

Sarı Türk-İş sermayeye daha çok bağlandıkça, kendi üyelerinden uzaklaştı ve giderek üyelere yabancı ve üyeler üstünde bir güce dönüştü. Bu uzlaşmacı burjuva sendikası her zaman iş yerlerinde sermayenin bir ajanı oldu. Hangi işçi patrona karşı çıkıyor ya da düzene karşı çıkıyorsa, sendika ajanları hemen harekete geçip, sermaye ile elele mücadeleci işçiyi işten çıkarmıştır. Üyeler, sermaye sahibi ile birlikte bu sendika temsilcilerinden de "korkmuştur." Böylece fabrikalardaki mücadele sürekli olarak budandı. Bu işlevi ile Türk-İş düzenin "emniyet sübabı" oldu.

Türk-İş işçinin ayağına vurulu pranga ve kollarına takılı kelepçedir. Emek cephesinde değil, sermaye cephesindedir. Yaygınlaşan, yükselen ve sertleşen iç-savaş sürecinde, emek cephesine karşı savaş halindedir. Bu sendika kesinlikle parçalanmalıdır. Bu ise normal kurallara göre olmaz: devrimci zora başvurulmalı, bir savaş olan sınıf savaşının devrim yasaları işletilmeli.

Türk-İş, sermayeye bağlandıkça, işçiler de ondan uzaklaştılar. İşçi sınıfı doğasına uygun davrandı. Tüm engellemeler ve baskılara rağmen atıldı kavgaya. 60'lı yıllarda Kavel, Rabak, Philips ve diğer fabrika işçileri sarı sendikaya rağmen eyleme geçtiler. İşçi sınıfının kendiliğinden eylemleri daha sonra DİSK'i yarattı. DİSK işçilerin sınıf mücadelesinde ileri bir adımdır. Emegün korunması ve gelişmesi bu dönemde oldu. Tabii işçi sınıfının tüm gelişmesini DİSK olarak görmek de yanlıştır. İşçi sınıfının mücadelesi çok yönlü olmuştur ve bu da sendikal ör-

gütlenmeyle sınırlı değildir. Daha önce başlayan fabrika işgalleri ve diğer proletarya eylem biçimleri DİSK ile birlikte hızlilik kazandı. Bunun yanında DİSK'e olmadık misyonlar yüklemek de doğru değildir DİSK'i yaratan işçiler olmakla birlikte, yönetim her zaman işçilerin denetimi dışında kalmıştır. DİSK yönetimi sırasıyla önce TİP oportünizminin, sonra TKP oportünizminin eline geçti ve en sonunda bu anlayış CHP ile buluştu ve yönetim bu partinin eline geçti. Bunun için aynı yapı içinde iki DİSK var oldu. Bir yukarıda söylediğimiz anlayış ki bu, yönetimlere egemen oldu. Diğer tabanda varolan devrimci anlayıştır. Her iki anlayış arasındaki çatışma tüm DİSK tarihini ortaya koyar.

İşçilerin mücadelesini önleyemeyen burjuvazi, bu sefer DİSK yönetimi vasıtasıyla kendi egemenliğini güvence altına almaya çalıştı. Yönetim söyleminde sermayeye karşı olduğunu söylemekle birlikte, pratikte her zaman sermaye ile kol kola oldu. Bunun böyle olduğunu işçiler kendi pratik yaşamlarında gördüler. DİSK, işçi sınıfını sermaye iktidarlarının yedeği haline getirmek için uğraş verdi. Bunun için DİSK hiç bir zaman "düzeni devirme" politikası gütmeydi. O tüm mücadele yılları boyunca, mücadeleyi kırmak için savaştı. Uzlaşmacılığa karşı çıktığı için çok sayıda işçi önderi, bu uzlaşmacı sendikacılar tarafından işten atıldı. Bu yönüyle Türk-İş ile aynı konumda olmuştur.

İç işleyişte de DİSK bürokratik katı merkezizetçi oldu. Aynen Türk-İş'te olduğu gibi, kendisine karşı muhalefet edenler, ya bürokratik merkezizetçilik işletilerek, ya yasalara dayanılarak ya da polislin gücü ile dışlandı. Uzlaşmacı yönetimin ezmeye çalıştığı yalnızca sendikal muhalefet değildi; yok edilmeye çalışılan devrimci işçi hareketiydi. Bunu yapmakla DİSK, aslında dü-

zen sendikası olduğunu ve öyle kalmak istediğini gösterdi.

DİSK'in adının "devrimci" olması bizi aldatmamalı. Bu "devrimcilik" bir Mustafa Kemal "devrimciliğidir". Sanılıyor ki, işçi sınıfı devrimciliğidir bu. Her ne kadar söylemde hedef olarak "sosyalizm" hedefinden söz edildiyse de, bu bir aldatmacaydı. Amaç gelişen işçi hareketini tutmaktı. Bu devrimciliğin ne menem bir şey olduğu, 12 Eylül döneminde kendini gösterdi. Uzlaşmacılar 12 Eylül Faşizmi önünde yerlere kadar eğildiler. Böylece "tek bir kuşun atmadan" gidip teslim oldular..

12 Eylül ve dünya çapında sosyalizmin zor dönem yaşadığı bir sırada daha önce sözle söyledikleri tüm sendikal politikaları terk edip tam anlamıyla Türk-İş'le aynı konuma geldi. Gerçek yüz, bir kere daha tüm çıplaklığı ile ortaya çıktı. Bunun için DİSK aşılmalıdır. Pratikte bu geri yapı aşılmıştır. Örgütsel palanda da aşılmalıdır. Daha ileri nitelikte, gerçek sınıf örgütü olarak bir yapıyı oluşturacak birikim vardır, gerçekten vardır. Yapılması gereken tüm sendikalardaki sınıf sendikacılık hareketlerinin ortak örgütlenme ile mevcut yapıları parçalamaları ve ileriye yaratmalarıdır.

Burada Hak-İş üzerinde kısaca duralım. Bu sendika tıpkı Avrupa'daki "Hiristiyen sendikaları" gibi, işçileri, din aracını kullanıp uyutmak ve onları düzen içinde tutmak amacıyla oluşturuldu. Bu sendika sürekli olarak devlet ve sermaye tarafından desteklenmiştir. Bu anlamda Hak-İş bir düzen sendikasıdır.

KAMU ÇALIŞANLARI SENDİKALARI PLATFORMU

KÇSP'yi oluşturan sendikalar "fili sendikacılık" anlayışına dayanarak kuruldu. Bu yönüyle kendinden önce kurulan sendikalardan farklıdır. Bu sendikalar yasal sendikacılık anlayışına göre kurulma-

yan ilk sendikalar. Başka söylemlerle söylesek, devlete ve yasalara rağmen; devlete ve yasalara karşı mücadele içinde doğdular. Mücadele ile iç içe oluştular ve mücadeleye dayanarak geliştiler. Bu sendikaları yaratan yüz binlerce kamu emekçisinin yıllarca süren kararlı mücadelesidir. Son dört yılda ise örnek mücadele ortaya koydular. Devlet her seferinde önlerinde barikat oldu. Barikat gene her seferinde aşıldı. Baskı, koğuşturma, sürgün açığa alma gibi yöntemler, öldürme gibi fiiller de mücadeleyi durduramadı. Mücadele sonucu bugün yarım milyona yakın bir güç oldu.

Sermaye ve devlet durduramadı ancak, kendi yönetimlerinin tutarsızlıkları, gerilikleri ve pasifizmi ile önleri kesiliyor. Son olarak hükümetle uzlaşmaya yönelik "uyarı eylemi" KÇSP'nin gelişen devrimci emekçi hareketini nasıl hedefinden saptırdığının açık bir kanıtı oldu. KÇSP'ye egemen olan reformistler, devrimcilerin bu sendikalarda etkin olmaması için tüm gücünü kullanıyorlar. Bunu yapmanın daha öncekiler gibi, kitleleri devrimci önderlerinden koparmaya ve öndersiz bırakmaya çalışıyorlar.

Mücadele temelinde kurulan ve mücadeleye dayanarak gelişen kamu emekçileri sendikaları bu duruma uzun süre katlanamazlar ve katlanmayacaklardır. Sınıf sendikacılığı anlayışının bu sendikalara egemen olması için tüm devrimci emekçiler daha etkin olmalıdır. Bu mücadelenin geleceği için yaşamaldır.

SENDİKALAR İŞÇİ SINIFININ KURTULUŞ MERKEZLERİDİR

Mücadeleci, dürüst işçilerin-emekçilerin yönetimindeki en ileri sendikalar da eğer, «işçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olmalıdır» ilkesinden hareket etmezler ve işçi sınıfının kurtuluşunu benimsemezler-

se zamanla yozlaşıp, düzen organları olmaktan kurtulamazlar. Esas olan işçi sınıfının kurtuluşudur. Bu ise kapitalizme karşı kesin ve kararlı bir mücadeleyi gerektirir. İşçi sınıfının kurtuluş mücadelesinden uzaklaşan her sınıf örgütü, düzenin kölesi durumuna gelir ve sınıf örgütü olma özelliğini yitirir. Nasıl ki emeğin korunması ve geliştirilmesi sendikaların kapitalizm altındaki güncel görevi ise, bu sendikaların geleceği ise, sınıfın yani emeğin kurtuluşudur. O halde gözlerimizi geleceğe dikelim. Geleceğe sırt çeviren ve yüzünü geçmişe dönen her olgu zamanla gericileşir. Geçmiş önünde kölece boyun eğmeyelim mücadelemizi işçi sınıfının kurtuluş hedefine yöneltelim. Sendikalar bu temel hedefi benimsemişlerse, emeğin korunması ve ilerlemesinde siper rolü oynayacakları gibi, aynı zamanda emeğin kurtuluşu için mücadele merkezleri haline gelirler.

Şimdiye kadar kendine "sınıf ve kitle sendikacılığı" ya da "sınıf sendikacılığı" adını veren sendikal çevreler ve hatta bu anlayışı savunan sosyalist hareketler, sendikaların hedefini kurulu kapitalist düzenle sınırlı tutmuşlardır. Onlara göre sendikalar ekonomik mücadele örgütleridir ve bundan ötürü kapitalizmi yıkmak gibi bir görevleri olamaz. Bu anlayışı da ileri götürüp, sendikalar "işçi sınıfı partisi gibi siyaset yapamazlar" diyerek aslında işçi sınıfını devrim mücadelesinden yalıtılmaya uğraşıyorlar. Bu anlayış kesinlikle yanlıştır ve mahkûm edilmelidir. İşçilerin devrimci siyaset yapmasını istemeyenler burjuvalardır. Çünkü onlar kendi egemenliklerinin devamını istiyorlar. Bu egemenliğe karşı olan her siyasete karşıdır. Bu yüzden işçilerin de devrimci siyaset yapmasını istemezler. Devrimci siyaseti işçilere yasaklayan bir anlayış isterse, gene işçi sınıfı adına davranışın, sonuç olarak burjuvaziye hiz-

met eder. Ekonomik ve politik mücadeleyi ayrı şeyler olarak görmek ve birbirinden koparmak kesinlikle işçi sınıfını düzene hapsetmek demektir.

Sendikalar, "devrimciler örgütü" olan parti değildir, sendikalar, "işçiler örgütü"dür. Yapıları birbirinden farklıdır. Bu demek değildir ki sendikalar "işçiler örgütü" olarak, proletaryanın devrimci politik örgütünden uzak durmalı ve tüm sınıf örgütlerinin hedefi olan, sınıfların ortadan kaldırılması amacından da uzaklaşmalı. Bu kesinlikle işçilerin hedefi olamaz. İşçi sınıfı eğer kendi kurtuluş hedefinden uzaklaşır ve devrimci partilerle bütünleşmekten geri durursa, burjuvazinin ideolojik etkisi altında kalıp, zamanla yozlaşmaktan kendini kurtaramaz. Devrimci sınıf partisinin görevi, işçi sınıfı ile bütünleşmek; işçi sınıfının görevi de sosyalist hareketle bütünleşmektir. Kurtuluş bu buluşmadan doğacaktır. Yalnızca ekonomik mücadele ile işçi sınıfı kurtulamaz. Bunun yanında politik iktidar mücadelesi vermek zorunludur. Asıl mücadele iktidar mücadelesidir. Sendikalar iktidar mücadelesinin birer mücadele merkezleridir. Yoksa ücretlerin yükselmesi ve çalışma koşullarının iyileşmesi işçi sınıfını kurtuluşa götürmez. Bu olsa olsa işçi sınıfını burjuvazinin egemenliği altında kalmaya götürür. Yüksek ücretler kapitalizmi yıkmaz. Emperyalist ülkelerde görüldüğü gibi, yüksek ücretler kapitalizmi güvence altına alır. Esas sorun yüksek ücret değildir; esas sorun ücretlilik sistemini kaldırmaktır. İşte sendikaların bir görevi de bu ücretlilik sistemini kaldırmaktır.

Sendikalar bu perspektifle yola çıkarlarsa, düzenin organları olmaktan kurtulurlar ve emeğin gerçek kurtuluşunun organları olurlar.

GÜÇ VE EYLEM BİRLİĞİNE YAKLAŞIMDA

LENİNİST POLİTİKANIN

TEMEL ÇİZGİLERİ

Türkiye ve Kürdistan sol devrimci hareketinde, çeşitli siyasal örgüt ve partiler arasında, farklı düzlemlerdeki birlik arayışlarının yanı sıra güç ve eylem birliği arayışları, pratik girişimleri geçmişten beri olagelmıştır. Siyasal-örgütsel birlik girişimlerini bir tarafa bırakacak olursak, son dönemlerde, güç ve eylem birliği girişimlerinin daha bir arttığını ve canlılık kazandığını; pratiğe geçirilmeye çalışıldığını gözlemek mümkündür. Sol-devrimci hareketin parçalanmışlığının bir ürünü ve ifadesi de olan bu tür girişimleri doğru bir değerlendirmeye tabi tutmak, gereken dersleri çıkarmak, bugün âcil bir sorun haline gelmiştir. Çünkü, bu birlik arayışları, ortak düşman olan sermaye cephesine karşı tüm güçleri birleştirme çabasıdır ve devrim güçlerinin birliğini; emek cephesinin birliğini sağlamadan sermaye cephesini tarihi bir yenilgiye uğratmak mümkün görünmüyor; en azından şimdilik durum bunu gösteriyor. Soruna bu açıdan yaklaşıldığında, farklı düzeylerdeki birlik arayışları gibi, güç ve eylem birliğine yaklaşımın ayrıca ele alınması, bunun ilkeleri ve çerçevesinin belirlenmesi gelecekteki pratik girişimler için temel önemdeki bir çaba olmaktadır.

Sol-devrimci hareketin parçalanmışlığı, bu harekete sempati ve eğilim duyan toplum kesimlerinde birlik özelemlerini geliştirmiş; "birlik" gerçekleşmesi çokça arzulanan bir dileğe dönüşmüştür. İdeolojik-politik bilinçleri nispeten geri ama, devrime, devrimin zaferine içten duygular besleyen geniş bir kesimin bu dilek ve özelemleri pek çok hareket üzerinde bir baskı unsuru olmuştur. Bunun yanı sıra, kimi sol siyasi akım ve örgüt, yığınlarda ortaya çıkmış olan bu "birlik" eğilim ve arzularını istismar etmek için, kendi doğasına oldukça ters olduğu halde "birlik" tarafı görünmüş, görünme gereği duymuştur. 1980'li yıllar boyunca girilen pek çok güç ve eylem birliği denemelerinin arka planında işte bu istismar hesapları yatmaktadır. Şüphesiz, farklı düzeylerdeki birlik anlayışlarının tek nedeni bu hesaplar değildir. Bu hesapların yanı sıra, özgücüne ve yığınlara güvenmemek-

ten kaynaklanan inançsızlık, tek başına pratik adım atamama gibi nedenlerle de birlik arayışlarına girenler olmuş, çeşitli deneyler ortaya çıkmıştır. Ne var ki, nesnel zemini, ilkeleri ve devrimci amaçları olmayan bu girişimlerin hemen hemen tümü başarısızlıkla sonuçlanmış, kimi güç ve eylem birlikleri, kendisini oluşturan siyasetlerin ortak bir açıklaması dahi olmadan kaybolup gitmiş, adeta buharlaşıp yok olmuştur. TDP, TKP/K, PKK ve adını anımsamadığımız bir iki örgüt tarafından oluşturulan "Devrimci Birlik"; TDKP, TKP/ML Hareketi, TKEP, Kurtuluş tarafından oluşturulan güç ve eylem birliği; PKK, TDP, TKP/K, TKEP ve TKP/ML Hareketi tarafından yurt dışında oluşturulan "Devrimci Demokratik Güç Birliği Platformu" akla hemen gelen bir kaç örnektir sadece. Bu örneklerle 80'li yılların ilk yarısında TİP, TSİP, TKP, TKEP, PEŞENG ve TKSP'den oluşan "Sol Birlik"i; sayısını anımsayamadığımız ama yaklaşık onüç-ondört örgüt tarafından yurt dışında oluşturulan FKBDC'yi ve örneğin seçimler, referandum vb. somut gelişmeler karşısında oluşturulup hemen dağıtılan, ama dağılırken, dağıldığı dahi açıklanmayan sayısız birlik girişimlerini eklemek mümkün. Tüm bunlardan başka, düzlemleri farklı, özelemleri ve amaçları çok benzer olan Demokrasi Platformu, Demokratik Kitle Örgütleri Platformu, Sosyalist Dergiler Platformu gibi kimisi dağılmış, kimisi ise, varlığı ile yokluğu arasındaki sınır çizgisi iyice belirsiz hale gelmiş güç ve eylem birliği girişimlerine de tanık olduk. Kısacası, Türkiye ve Kürdistan sol devrimci hareketine güç ve eylem birliği girişimleri ister olumlu, ister olumsuz anlamda olsun, oldukça zengin bir birikim ve deneyim bırakmıştır. Bu yönü ile, Kürdistan yararlanılabilecek zengin bir laboratuvar gibidir. Bunlara dayanarak, güç ve eylem birliği konusunda dersler ve ortak sonuçlar çıkarmak için gereğinden fazla malzemenin önümüzde durduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

Bütün bu girişimler bugüne dek pek çok örgüt ve

parti tarafından eleştiriyeye tabi tutulmakla birlikte, eleştirilerin içeriği "Kapalı kapılar ardında ve mücadeleden kopuk biçimde oluşturulan birlikler zaten yaşamazdı" gibi güç ve eylem birliği başarısızlığa uğradıktan ve sonuç görüldükten sonra söylenen sözlerden öteye gidemedi. Kimi eleştiriler daha işin başında yapıldıysa da içerik bakımından aynı olduğu için fazla bir anlamı olmadı. Bu muhtevaya sahip bir eleştirinin doğruluk payı olmakla birlikte eleştiri eksik ve dolayısıyla aydınlatıcı, sorunu çözümleyici olmaktan uzak olması nedeniyle etkisi olmamaktadır.

Şüphesiz ki, özellikle yurt dışında oluşturulan ve pratikten kopuk eylem ve güç birliklerinin yaşama şansı, politik yönden etkin olma gücü yok denecek kadar az olacaktır. Kapalı kapılar ardında, kâğıt üzerinde sağlanan birliklerin akıbeti de, sınıf mücadelesine etkin müdahalede bulunmadığı, pratikte varlığını kanıtlanmadığı sürece, aynı olacaktır; zamanla güdükleşecek, buharlaşıp yok olacaktır. Ancak bu gerekçe tek başına, bugüne kadar bu amaç için sürdürülen çabaların başarısızlığını açıklamaktan uzaktır. Böyle bir eleştiri, iki nedenden açıklayıcı olmaktan uzaktır. Birinci neden şu ki; örgütlü güçler arasında oluşturulacak güç ve eylem birlikleri ister istemez, bu örgütlü güçlerin temsilcilerinin bir araya gelerek, belirli ilkeler üzerinde anlaşmalarıyla oluşturulur. Bunun aksini savunmak kendiliğinden bir anlayışa düşmek anlamına gelecektir. İkincisi; "Mücadeleden kopuk" biçimindeki bir eleştiri, nedeni değil, sonucu gösterdiği için açıklayıcı olmaktan uzaktır. Çünkü, oluşturulan güç ve eylem birliğinin (veya farklı düzeydeki bir birliğin) pratikte vücut bulmaması, "mücadeleden kopuk" olması, o birliğin oluşmasına yol açan anlayışların bir sonucudur; nedeni değildir. Bununla birlikte, oluşturulan birliğin dağılma aşamasında önceki sonuç, nedene dönüşmekte ve birliğin dağılmasına yol açmaktadır. Kısacası, neden sonuç ilişkisi diyalektik tarzda işleyerek soruna damgasını vurmaktadır. "Pratikten kopuk"luk eleştirisi işte bu çerçevede anlaşılacak koşullarla anlamlı olabilmektedir.

Devrimci proletaryanın komünist partisi, devrimin birleşebilecek bütün güçlerini birleştirmeden devrimin başarısının söz konusu olamayacağını bilir. Açık ki, bu amaca ulaşmak ancak Leninist politikalarla mümkündür. Devrimin güçlerini birleştirme çabası, güç ve nispeten uzun bir süreci kapsayacaktır. Bu süreç, iniş-çıkışlarla, bir kısım birliklerin bozulması, yerine daha ileri düzeydeki birliklerin oluşturulmasıyla ilerleyecektir. Gü-

nümüze kadar yaşanmış deneylerin ışığında ele alındığında bu hedefin gerçekleşmesinin zorlu bir çabayı gerektirdiğini söylemek karamsarlık olmayacaktır. Devrimin birleşebilecek tüm güçlerini, farklı düzeylerde de olsa birleştirmek, güç olduğu kadar devrimin başarısı için zorunlu bir görevdir aynı zamanda. Öyleyse ister güç ve eylem birlikleri olsun, ister daha ileri düzeydeki birlikler olsun hangi politikalar etrafında örülecektir? Bu birliklerin koşulları ve ilkeleri nelerdir? Bu sorulara son derece açık ve geçmişin deneylerini özümleyerek ortaya çıkarılmış yanıtlar vermek gerekiyor.

BİR "GÜÇ VE EYLEM BİRLİĞİ" NİN KOŞULLARI NELERDİR?

Her olgu için olduğu gibi, farklı güçler arasında sağlanacak "güç ve eylem birliği" de ancak içinde gerçekleştiği koşullar ele alınarak değerlendirilebilir. Çünkü, farklı koşullarda izlenecek farklı amaçlar, hem birliği oluşturacak güçlerin seçimine hem de birliğin eyleminin içeriğine damgasını vuracaktır. Örneğin; faşizmin ağır gericiilik koşullarında oluşturulacak güç ve eylem birliğinin amacı, bileşimi, başvuracağı mücadele biçimi ve araçları, koşulların son derece devrimci olduğu koşullarda oluşturulacak birliğin amacından, bileşiminden, başvuracağı mücadele biçim ve araçlarından derin bir farklılık taşıyacaktır. Başka bir ifadeyle söyleyecek olursak, koşullar ile oluşturulacak birlik, birliğin amaçları ile bileşimi arasında doğru bir ilişki ve güçlü bir uyumun sağlanması gerekir. Dolayısıyla, birliği oluşturacak farklı siyasi akımlar arasında, birliğin oluşturulduğu koşulların karakterine ilişkin asgari bir görüş birliğinin olması gerekir. Ama bu asgari görüş birliği de yetmez, bunun yanı sıra mücadelenin yakın hedefleri ve biçimi konusunda da bir asgari görüş birliğinin olması gerekir. Tüm bu temel konular üzerinde görüş birliğine varılmadan oluşturulacak güç ve eylem birlikleri, günü birlik olmaktan ve kısa bir süre sonra dağılmaktan kurtulamayacaktır.

Günümüze kadar oluşturulan birliklerin sözü edilmiş bir etkileri olmadan, hatta kimisinin adı dahi duyulmadan dağılmasının nedeni işte burada aranmalıdır. Çünkü, bu temel üzerinde yükselmeyen birlik, ya yığınlardaki birlik eğilimlerini istismar amacıyla oluşturulan birlikler olacaktır ya da tek başına pratik faaliyette bulunma gücünü kendinde görmemekten kaynaklanan başkasının gölgesinde varlığını sürdürme kaygısıyla oluşturulan birlikler olacaktır. Çoğu kez de her iki nedenden dolayı güç ve eylem birlikleri oluşturulmuştur.

Devrimci Demokrat Güç Birliği, bu söylediklerimizin somut kanıtıdır. Aralarında ne taktik, ne stratejik, ne de güncel konulara ilişkin mücadele konusunda herhangi bir görüş birliği olmayan PKK ile diğer örgüt ve grupların DDGB'de bir araya gelmelerinin bundan başka hiç bir açıklaması yoktur ve olamaz da... Bu nedenle, örnek olsun, Kürdistan'a ilişkin bir bildirin yazılıp dağıtılması üzerine dahi bu gruplar arasında anlaşma sağlanamaz. 1994 yerel seçimleri ise canlı bir örnek olarak hafızalarda durmaktadır. Büyük iddialarla ortaya çıkan DDGB, yerel seçimler gibi bir konuda bile kendi içinde birlik sağlayamamış, bu nedenle, hiç bir pratik faaliyette bulunamamıştır. Bu durumda, bu "birlik" niye kurulmuş sorusu haklı olarak sorulur. Dahası, PKK ile hiçbir stratejik ve güncel konuda, mücadele biçim ve aracıyla görüş birliğinde olmayanların onunla böylesi bir "birlik"e gitmelerinin gerisinde tek bir neden kalıyor: Onun güçlü gövdesinin gölgesinde varlığını sürdürmek.

Burada amacımız DDGB'yi ve onu oluşturan parti ve çevreleri eleştirmek değildir. Sadece bu somut örnekten doğru dersler çıkararak pek çok güç birliği deneyinin neden başarısızlıkla sonuçlandığını kanıtlanabilir biçimde gözler önüne sermek istiyoruz. Bu çerçevede, yazımızın başında açıklamış olduğumuz yargıyı bir kez daha tekrarlamakta yarar var: Bugüne kadar oluşturulmaya çalışılmış güç ve eylem birliklerinin başarısızlığını esas olarak, bu birliklerin pratikten kopuk olmalarına ve kapalı kapılar ardında gerçekleştirilmiş olmalarına bağlamak doğru bir değerlendirme olmayacaktır. Doğru bir değerlendirme için birliğin amaçları ile oluşturduğu koşullar arasındaki uyumu, mücadele hedefleri ve araçları ile onu oluşturan güçlerin karakterleri arasındaki ilişkiyi sorgulamak gerekir. Ancak bu sayededir ki, birliğin başarı şansını ve kalıcılık ihtimalini doğru hesaplayabiliriz.

Koşulların karakteri ve koşullara uygun mücadele araç ve yöntemleri üzerinde görüş birliğine varmış örgüt ve partiler arasında oluşturulmuş güç birliklerinin yaşama ve başarılı olma şansları vardır. Ancak, bu noktada, şöyle bir soru karşımıza çıkıyor: Reformist güçler arasında oluşturulan güç birliklerinin veya farklı düzeylerdeki birliklerin kalıcı olma şansları yok mu? Buna "evet böyle bir şansları var" yanıtını vermek gerekiyor. Çünkü, bu güçler, bir araya geldiklerinde koşulların karakteri, sınıf mücadelesinin beklentileri, mücadele araç, yöntem ve biçimleri vd. konularda kendi reformist uz-

laşmacı dünya görüşleri çerçevesinde anlayış birliğine varabiliyorlar. Bu bir kez sağlandıktan sonra, bu görüş birliği etrafında oluşturulacak birliğin yaşama şansı olacaktır. Devrim güçlerinin cephesinden bakıldığında böylesi bir güç birliğinin ufak(!) bir kusuru kalacaktır. Reformist bir burjuva uzlaşmacı içeriğe sahip olmak.

Ancak konumuz açısından işin bu yönü şimdilik pek önemli değil. Gözler önüne sermeye çalıştığımız şey, genel olarak bir "güç ve eylem birliği"nin kalıcı olma koşullarının neler olduğudur. Soruna-kendi dünya görüşleri açısından yaklaşmak koşuluyla aynı yaklaşım devrimci örgüt ve partiler için de geçerlidir. Yani, oluşturulması amaçlanan birliği kalıcı kılabilecek etmenler üzerinde bir anlayış birliği sağlandıktan sonra o birliğin kalıcı olması şansı yükselecektir. Şüphesiz, reformist güçlerin oluşturacağı birlik, reformist, burjuva uzlaşmacı amaçlar güderken, devrimci güçlerin kendi aralarında oluşturacağı güç ve eylem birliği devrimci amaçlar taşımak, sınıf mücadelesini daha ileri noktalara taşımak ve tüm mücadeleyi iktidarın fethi amacına bağlamak zorundadır. Buradan, "güç birliği"nin iktidarı ele geçireceği gibi bir sonuç çıkarılmamalıdır. Ancak, böyle bir hedefi olmamakla birlikte, ister güncel ister daha kalıcı sorunlar karşısında yapacağı propaganda ve ajitasyonda yığınlara devrim ve iktidar hedefini göstermek; mücadele araç ve biçimleriyle kitleleri böyle bir mücadeleye hazırlamak, öne çıkan veya çıkarılması gereken her toplumsal sorundan yığın hareketinin geliştirilmesi, sınıf mücadelesinin burjuvaziyle uzlaşmaz bir çizgiye çekilmesi için yararlanmak amacını taşımalıdır. Kısacası, günlük propaganda ve ajitasyonunda devrimci bir içerik taşınmalı, yürüteceği mücadelenin biçim ve araçlarında devrimci hedefler gütmelidir. Bu alandaki bir eksiklik, o güç birliğini oluşturan örgüt ve partilerin kendilerine devrimci sıfatı yakıştırmaları, oluşturdukları birliğin devrimci bir karakter taşımasına yetmeyecektir.

GÜNÜMÜZDE DEVRİMCİ BİR GÜÇ VE EYLEM BİRLİĞİ'NİN ZEMİNİ NEDİR?

Önce şunu belirlemek gerekir: Devrimci hareketin parçalanmış olduğu her yerde devrimci karaktere sahip bir güç ve eylem birliğinin zemini her zaman vardır. Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, bu birliğe bu karakteri verecek olan şey sınıf mücadelesinin talep ettiği mücadele biçimlerini propaganda ve ajitasyonu devrim hedefine başarıyla bağlayabilmektir. Bu, her dönem için geçerli olması gereken bir yaklaşımdır. Bununla birlikte, eko-

nomik, toplumsal ve siyasal koşulların farklılaşmasıyla birbirinden ayrılan her dönemde bu zemin de değişir.

Güç birliği oluşturmak üzere bir araya gelecek örgüt ve partilerin, her şeyden önce içinde buldukları koşulların karakteri, sınıf mücadelesinin önlerine koyduğu görevler, beklentiler ve sınıf mücadelesinin gelişim eğilimleri üzerinde asgari bir görüş birliğine varmaları gerekir. Böylesi bir asgari görüş birliği temeli üzerinde yükselmeyen birliklerin ve birlik girişimlerinin neden başarıya ulaşamayacağını daha önce ortaya koyduk.

Bu çerçevede içinden geçmekte olduğumuz süreçte devrimci bir güç birliğini oluşturmanın yolu, ortamın devrimci karakteri ve sınıf mücadelesinin gelişim eğilimleri üzerinde tam olmasa bile belirli bir mutabakata varmaktan geçiyor. Bundan dolayı, ortamın devrimci karakteri ve sınıf mücadelesinin bir iç savaş boyutuna vardığını, dolayısıyla, buna uygun mücadele hedefleri, araç, yöntem ve biçimleri üzerinde oluşmayan bir güç birliği, onu oluşturan güçlerin niteliği ne olursa olsun, devrimci bir içeriğe sahip olmayacaktır.

Türkiye'nin derin bir ekonomik ve siyasal krizden geçtiği artık genel kabul gören bir saptamadır. Bundan ötesi, Kürdistan'da şiddetli bir savaşın sürmekte olduğu ve devletin orada varlığını artık, sadece çıplak zor ve yalın durumuyla sürdürebildiği de genel kabul gören bir saptamadır. Ne var ki, teorik bir bakışa gerek kalmadan yapılabilecek bu saptamalar tek başına bir şey ifade etmiyor. Çünkü, bu olgular kendilerini tüm yönleriyle ve olgunlaşmış halleriyle toplumun önüne koymuşlardır. Burada önemli olan sınıf mücadelesinin gelişim eğilimlerini önceden kestirebilmek, sınıf mücadelesinin önüne koyduğu görevleri doğru ve yerinde saptayarak gerekliliklerini yerine getirebilmek, bu mücadelenin devrim ve iktidar mücadelesiyle doğru bir ilişkisini kurabilecek bir taktik izlemektir.

İlk elden ve gözlem yoluyla varılabilecek sonuçlardan biri, egemen sınıf olarak tekeli sermayenin toplumu devleti yönetme yeteneğini kaybettiği, buna karşılık toplumun geniş emekçi yığınlarının artık eskisi gibi yaşamak istemediğini gittikçe radikalleşen eylemleriyle ortaya koymasındır. Türkiye Cumhuriyeti devleti, yetmiş yıllık tarihinin en derin bunalımını yaşıyor. Üstelik bu bunalım, öncekilerden çok farklı olarak yapısal ve Türkiye kapitalizminin asalaklaşmasıyla ilişkili olduğundan kalıcıdır da. Bunalım, kapitalist meta üretiminin vardığı boyutların bir sonucudur. Kürdistan'da tüm şiddetle süren savaş bu bunalımı derinleştiriyor. Tekelci ser-

mayenin egemenliğini derinden sarsıyor. İşçi sınıfı ise, devletin tüm baskı ve terörüne rağmen eylemlerinde radikalleşiyor. Son olarak Aras Kargo ve Gebze Belediye işçilerinin direnişi ve ruh hali (şüphesiz sarı sendikacıları ve direniş kırıcı reformistleri kastetmiyoruz) Zonguldak kömür işçileri ile özelleştirilmek istenen büyük devlet işletmesi işçilerinin kararlı tutumları bunu gösteriyor. Tüm göstergeler, şimdiden iç-savaş boyutuna varmış, sınıf mücadelesinin daha da kızışacağı ve büyük bir hesaplaşmaya doğru yol alacağı yönündedir. Elbette, gelecekteki olaylar tarafından doğrulanmasını bekleyeceğimiz kehanetlerde bulunmak, falcılık yapmak gibi bir düşünce-cemiz yok. Tüm yapmaya çalıştığımız, günümüzün ekonomik, sosyal ve siyasal koşullarıyla sınıf ilişkilerinden yola çıkarak, sınıf mücadelesinin giderek kızıştığını ve devrimci patlamalara gebe olduğunu hatta, şimdiden bu tür patlamaların seyrek de olsa görülmeye başladığını söyleyebiliriz.

Emekçi yığınların pek çok kesiminde siyasal mücadele istek ve eğilimleri ekonomik mücadelenin önüne geçiyor. Çoğu kez, tekeli sermayenin ve devletin kendi saldırısını yığın hareketinin siyasallaşmasına yol açıyor. Gebze Belediye işçileri ile Aras Kargo'da olup bitenler bu alandaki son örneklerdir. İstanbul'un Kâğıthane ve Nurtepe semtlerinde ortaya çıkan gelişmeler halkın silahlanma eğilimini güçlendiriyor. Aslında, Sivas olaylarından sonra güçlenmeye başlayan bu eğilim, devletin kendi girişimleriyle de körükleniyor. Devlet toplum nüfusunun kendisinden yana olan kesimini iki yıldan bu yana açıktan açığa silahlandırıyor, eğitip örgütüyor. Bu saptama, hem başlangıç hem de kapsam itibarıyla Kürdistan açısından çok daha fazla geçerlidir. Son olarak, "Özel Ordu" adı verilen çapulcu sürüsünün MHP'li faşistlerden oluştuğu resmi makamlar tarafından itiraf edilmiştir. Tüm bunlar, tek tek ele alındığında dahi son derece önemli ve sınıf mücadelesinin gelişim doğrultusunu gösteren kilometre taşları olabiliyor. Devlet, çok şiddetli bir iç-savaş için MHP'li faşistlerden kendisine bir "ordu" oluşturmaktadır. Güvenilir buldukları sivil faşistleri, büyük kentlerin stratejik mahallelerinde yerleştirdiklerinden ve silahlandırdıklarından kuşku duyulmamalıdır. Karşı-devrim cephesindeki tüm bu hazırlıklar, devrimci krizin sarsıcı etkisi altına girmiş olan egemen sınıfın bu bunalımdan çıkış yolunu faşist devlet terörünü yaygınlaştırmak ve yoğunlaştırmakta bulduğuna işaret ediyor. Tekelci sermayenin iktidarı, yığınları yönetebilmek için "demokratik" yöntemlere de-

ğil, faşist teröre başvuruyor; bundan sonraki yöntemi de bu olacaktır.

Egemen sınıfın tüm saldırı ve hazırlıklarına emekçi yığınların yanıtı, eylemleri yaygınlaştırmak ve sertleştirmek biçiminde oluyor. Devletin tüm önlemlerine, baskı yoluyla sindirme ve bastırma çabalarına rağmen kitle eylemlerinde bir artış ve yaygınlık görülüyor. Kürt ulusunun direnişi, artık üzerinde söz söylenmesine gerek kalmayacak kadar açıktır. Ama Türkiye işçi ve emekçileri de mücadele çizgisi anlamında Kürt ulusunun yolundan yürümeye hazırlanıyor, hatta başlıyor. Zonguldak işçisinin "Burayı Şırnak'a çeviririz" biçimindeki sözleri toplumun belli bir kesiminde oluşan ruh halinin anlatımıdır.

Bütün bunlar, komünist ve devrimci güçlerin, devrimin temel ve birinci sorunu olan politik iktidar sorununu daha çok öne çıkarmasını; onu ele geçirmenin taktik ve araçlarını yaratmasını âcil bir görev olarak dayatıyor. Bu dönemde bu sorunu ikinci plana itenler ve kitleleri tekeli sermayeye karşı savunma pozisyonunda tutanlar, politik iktidar hedefi yerine, genel demokratik ve ekonomik istemleri öne çıkararak iflah olmaz bir oportünizme düşmekten kurtulamayacaklardır.

Son derece elverişli ekonomik ve siyasal koşullara karşın yığın hareketi, bugün erişmiş bulunduğu düzeyden çok daha ileri düzeylere sıçrama yapamıyorsa, bunda faşist devlet terörünün yanı sıra reformizmin geriye çekici, yığınları düzen içinde tutucu etkisinin de payı büyüktür. Başta işçi sınıfı olmak üzere çalışan kitlelerin eyleminin gelişmesinde en büyük engel (devlet terörünü saymazsak) sarı sendikacılar ve bu kesimler üzerinde etkin olan reformistlerden gelmektedir. Söz konusu kesimlerin mücadelesinin sertlik ve yaygınlıkta erişmiş bulunduğu boyut, sarı sendikacılara ve reformist güçlere rağmen olmuştur. Türk-İş'in üst yönetiminin ve onların alt kademe uzantısı olan şube yönetimlerinin çoğunun işçi sınıfının eylemini engellemek için nasıl bir çaba içinde olduğunu günlük gazetelerden dahi izlemek mümkün. Buna karşılık, sınıfın, eylem için alttan nasıl bir baskı uyguladığını da görebiliyoruz. Öte yandan, Kamu Çalışanları Sendikalarında örgütlü memurların eyleminin reformist güçler tarafından en geri çizgide tutulmaya çalışıldığını biliyoruz. Ankara ve İstanbul eylemleri, reformist sendika yöneticilerinin yatıştırıcı ve eylemi geriye çekici çabalarına karşı gerçekleşmiştir.

Sınıf mücadelesinin bu koşulları, komünist ve devrimci güçlerin önüne, sınıf hareketinin gelişmesinin

önündeki bu engelleri temizleme görevini koyuyor. Sarı sendikacılık ve reformizm gibi yığınların ayağına dolan prangalar sökülüp atılmadıkça sınıf hareketinin özgürce gelişimi söz konusu olamayacaktır. İşçi sınıfı ve kamu çalışanları bugüne kadar, bu prangalar ayaklarına dolanmış olduğu halde, büyük öfkesi ve ağır yaşam koşulları sayesinde eylemlerini yaygınlaştırmış ve sertleştirmişlerdir.

Şüphesiz, sarı sendikacılık ile reformistlere karşı verilecek mücadele birbirinden farklılık gösterecektir. Birincilere karşı verilecek mücadele, bundan böyle zor öğesini daha çok içermek durumundayken, ikincilere karşı mücadele esas olarak teşhir ve tecrit, yığınlar üzerindeki ideolojik etkisinin kırılması biçiminde olmalıdır. Kitle hareketinin daha ileri düzeylere sıçramasının önündeki bu iki engel böyle temizlenmelidir.

Sarı sendikacılar bir yana, ele aldığımız konu gereğince, reformizmle mücadelenin bir yönü üzerinde durmak gerekiyor. Bu politik akımla ideolojik mücadelenin yeri ve önemi biliniyor. Ekonomik ve siyasal koşulların yığın eylemini geliştirmeye ve radikalleştirmeye son derece uygun olduğu bir dönemde reformizme karşı mücadele sadece ideolojik teşhirle sınırlanamaz. Kitle eyleminin önünde engel olma durumu, burjuva sınıf uzlaşmacı çizgisi, politik teşhiri ve tecridi de mücadelemizin hedefleri olmak durumundadır. Çünkü bir anlamıyla reformizmin devrim hareketi önünde oluşturduğu engel, devrimin olgunlaştığı koşullarda çok daha tehlikeli bir hal alır, devrimin yenilgisi ve burjuva egemenliğin tekrar tesis edilmesinin yolunu hazırlar. Bilindiği gibi, devrim hareketinin geliştiği ve egemen sınıfın devrimci krizin sarsıcı etkisi altına girdiği dönemlerde, burjuvazi iktidarı kaybetmemek koşuluyla, yani en temel olanı kaybetmemek koşuluyla her türlü uzlaşmaya razı olur. İşte tam da bu aşamada, yani sınıf mücadelesinin en kritik anında reformist akımlar burjuvazinin imdadına yetişir. Sınıf uzlaşmacı politikaları ve eylemi burjuvazi için en kabul edilebilir çizgiye çekmesiyle burjuvaziye nefes alacak bir zaman, manevra yapabilecek bir alan yaratır. Reformist akımlar, burjuvaziye karşı bu tarihsel görevlerini yerine getirirken, yığınların bilincinde ve beklentilerinde yarattıkları bulanıklığa ve yanılsamaya dayanırlar. Onlar, herkesten çok işçi sınıfının çıkarlarından yana gözükersen işçi sınıfının temel çıkarlarını burjuvaziye altın tepsi içinde sunarlar. Buradan da anlaşılıyor ki, reformist akımlar, yığınları aldatma işinde eylemsizliği, yerinde oturmayı savunmazlar. Aksine, yığınların eylemden

yana eğilimlerini ve öfkelerini dikkate alarak eylem önerilerinde bulunur, hatta bir takım eylemleri de örgütler. Türk-İş'in 3 Ocak 1991'de iş bırakma eylemi yapması, 20 Temmuz 1994 eylemini düzenlemesi... veya Kamu Çalışanları Sendikalarına çöreklenmiş reformistlerin İstanbul ve Ankara memur eylemlerini örgütlemesi gibi... Burjuva sınıf uzlaşmacı yüzlerinin anlaşılmasında ve kendilerini çalışan yığınlardan gösteren yüzlerindeki maskenin düşmemesi için bu davranış çizgisinin zorunlu olduğunu onlarca yıllık sınıf mücadelesi deneyimi onlara yeterince öğretmiştir. Ama, eylem biçimlerinde ve araçlarındaki farklılık ve ilerleme ne olursa olsun, kitlelerin nabzına uygun eylemlerdeki bu değişimde, değişmeyen bir şey kalır: Eylemi düzen sınırları içinde ve burjuvazi için kabul edilebilir bir çizgide tutmak... Reformist akımların kendilerini ele verdikleri nokta; halkın deyimiyle zurnanın zırt dediği yer işte burasıdır. Reformist akımların kitle eylemlerinde gelebilecekleri çizginin eşiği budur. Bu eşiğe gelinceye değin çok geniş bir alanda at koşturarak ve bazen de radikal bir üslup tutturarak yığınların bilincinde kendileri ve burjuvazi hakkında yanlışlar yaratır, bilinçlerini ve beklentilerini muğlaklaştırır. Söylediklerimizin daha iyi anlaşılabilmesi için bir kaç örnek vermek yerinde olacak. Tarihin en büyük vahşetlerinden biri Kürdistan'da, Kürt halkı üzerinde uygulanırken reformistler, enternasyonalizm adına Küba halkıyla dayanışma için yasa-dışı gösteri dahi yapabilirler. Peki, bir siyasi akımın Küba halkıyla dayanışması ve bunun için eylem yapması yanlış bir şey mi? Aklı ba-

şında hiç kimse buna "evet" yanıtını vermez. Küba halkıyla dayanışma eylemleri düzenlemek yanlış ve eleştirilecek bir şey değil, tersine, bir gerekliliktir. Öyleyse sorun nedir? Sorun şu ki, Kürt ulusuyla dayanışma için bir taş dahi atmayan bazı akımların enternasyonalist olduklarını yığınlara yutturmak için günümüz koşullarında burjuvazi için kabul edilebilir bir şey olan Küba halkıyla dayanışmayı öne çıkarmalarıdır. Reformistler, böylelikle hem sosyal-şoven yüzlerini hem de burjuva uzlaşmacı çizgilerini gizlemeye

çalışırlar. Benzer bir biçimde, Kürt halkının kendi kaderini tayin etmeye başladığı ve faşist TC devletini Kürdistan'da bitme noktasına getirdiği aşamada, reformistler, burjuvazi için kabul edilebilir hale gelen, "Kürt kimliğini tanıma", Ana dilde öğrenim ve yayın hakkı" vb. istemleri öne çıkarırlar. Ve bunu enternasyonalizm adına, Kürt ulusuyla dayanışma adına yaparlar. Ankara ve İstanbul'daki Kamu Çalışanları eylemlerini en az direnme çizgisi ve burjuvazi için en kabul edilebilir noktaya nasıl çektiklerini konuyla ilgili herkes biliyor artık.

Yazımızın bu bölümünün başında, sınıf mücadelesinin gelişim eğilimlerine ilişkin ortaya koyduğumuz gerçekler, devrimci güç birliğine zemin teşkil ederken reformizme ilişkin saptamalarımız devrimci bir güç ve eylem birliğinin kimlerle yapılmaması gerektiğini anlatıyor.

Nesnel devrimci koşullar, reformist hareketlere öldürücü darbeyi indirerek onları kesin bir çöküş sürecine sokmuştur. Kendini düzen sınırları içine hapseden reformist akımlar bu öldürücü darbelerden kendilerini korumak için çareyi devrimci güçlerin gölgesinde sığınmakta buluyorlar. Bu çerçevede anlaşılacak kaydıyla, reformist akımların devrimci güçlerle yapmaya çalıştığı pek çok güç ve eylem birliği girişimine tanık olduk. Bu birliklerin bir kısmına yukarıda değindik. Ne var ki, şimdiye kadar reformist güçlerle oluşturulan platformlar, pasif bir konuma düştüğü gibi; bu platformlar ilerici unsurların devrimci eylemlere yönelmesinin önünde de bir engel oluşturmuştur. Böylece, kapıdan bin bir zahmetle kovulan reformist akımlar, gereken dikkat göste-

20 Temmuz Eyleminde Mücadele Birliği Platformu

rilmediği sürece bacadan gerisin geriye gelebilmekte; zarar vermeye devam edebilmektedir. Bu yüzden, her kim ki, reformist güçlerle ortak davranmaya başlarsa kendini reformizmin batağında bulmaktan kurtaramayacaktır. Nesnel devrimci ortamın öldürücü darbelerinden kurtulma çabasının kendi özgücüne güvensizliğin sonucu olarak güç birliği arayışına giren reformist örgüt ve partilerle aynı platformda yer almanın sınıf mücadelesi açısından sakıncaları bununla sınırlı değildir. Bu tehlike var ve "ben gücüne güveniyorum" demenin bu tehlikeyi savuşturmak açısından fazla bir anlamı yoktur. Bu tehlikenin yanında ve en az bunun kadar önemli olan bir şey daha var: Reformistlerle aynı platformda yer almak, onların tecrit ve teşhirini hem güçleştiriyor hem de onlara hayat zeminini yaratıyor. Zaten reformist örgüt ve akımların dün sövüp saydıkları güçlerle bugün yan yana yürüme isteklerinin altında yatan işte bu zemin yaratma istek ve çabasıdır. Hem bunu sağlamak hem de devrimci güçlerin yanında durarak reformist damgasından kurtulmak, böylelikle kendileri hakkında yığınlarda yanlışlıklar yaratmak... İşte, devrimci güçlerle güç ve eylem birliği çabalarının arkasındaki gerçek budur. Reformist örgüt ve partilerin bunun dışındaki nedenlerle ve sınıf mücadelesine ilişkin devrimci kaygılarla birlik arayışına giriştiğini düşünmek onulmaz bir saflık olacaktır. Muğlak ve ilkesiz birlikler peşindeki reformist ve oportünist akımların tek amacı, kendilerine yaşam alanı bulmak, yığınlardaki "birlik" eğilimlerini istismar etmektir. Muğlak ve ilkesiz birlikler peşindeki oportünizm ve reformizmin tüm girişimleri daha çok parçalanma, daha çok dağılmaya sonuçlanmış, böyle sonuçlanmayan platformlar da etkisiz kalmış, varlık ile yokluk arasındaki sınır çizgisi son derece incelmıştır. DDGB sadece bir örnektir.

"En geniş birlikleri yaratma" anlayışı ise ilkesiz muğlak sınıf mücadelesinin koşul, ihtiyaç ve görevlerini gözetmeyen bir anlayıştır. Doğrusu, sınıf mücadelesini daha ileri mevzilere taşıyacak, yığınların bilincinde ve yaşamında devrimci sıçramalar yapacak; bu mücadelenin devrim ve iktidarın fethedilmesi ile doğru ilişkisini kurabilecek devrimci güçlerin birliğini amaçlamaktır. En azından başlangıçta, bir çekim merkezi yaratana ve sağdan-soldan gelecek etkileme çabalarına karşı koyabilecek sağlamlıkta örene kadar sadece devrimci güçlerin güç ve eylem birliğini hedeflemek gerekiyor. Bu hedefi başarabilmek için devrimci güçleri reformizmden koparıp devrimci bir eksen etrafında toplamak gerekiyor.

Bu işin kolay olmadığını biliyoruz. Devrimci güçler arasında güç birliğini sağlamanın sadece ideolojik-teorik yaklaşımla olmayacağını, bunun yanı sıra, varlığını açıkça hissettirip kabul ettiren politik bir gücün varlığının gerekli olduğunu da biliyoruz. Özellikle güce tapan, devrimci olmakla birlikte, marksist teorinin önemini ve devrimci sınıf bakış açısını kavrayamamış güçlerin varlığı koşullarında devrimci güçleri eylem birliklerinde bir araya getirmek göreviyle komünist partinin bağımsız mücadelesi ve örgütsel bakımdan güçlenmesi arasında doğrudan bir ilişki vardır. Elbette, burada her iki görevi birbirinin karşısına koymadığımız gibi, mekanik tarzda, ikincisini birincisinin önüne koyan bir öncelik anlayışına da sahip değiliz. İşaret etmeye çalıştığımız nokta şudur: Devrimci güçlerin birliğini sağlamaya çalışırken kendi bağımsız çalışmamızı bir an bile ihmal etmemek ve bu ikincisini başardığımız oranda da birinci görevi yerine getirmenin daha da kolaylaşacağıdır. Bu iki görev arasındaki ilişki mekanik değil, birbirini geliştiren diyalektik bir ilişkidir.

Bütün bu koşullar toplamı, içinde bulunduğumuz koşullarda devrimci bir güç ve eylem birliğini oluşturmanın zemini oluşturmaktadır. Elbette, bu bir olanaktır ve gerçekleşmesi için çaba harcanmadığı sürece, olanak sadece olanak olarak kalır.

BİR ELEŞTİRİYE KISA FAKAT ZORUNLU BİR YANIT

Haftalık Mücadele dergisinin 20 Ağustos 1994 tarihli 106. sayısında Haklar ve Özgürlükler Platformu'nun bir açıklaması yayınlandı. Açıklamada, Mücadele Birliği Platformu sert bir biçimde ve doğrusu garipsediğimiz bir üslûpla eleştirilmiş. Eleştiri, Mücadele Birliği Platformu'nun elden geldiğince dikkatli bir üslûpla yazılmış açıklamasına bir yanıt mahiyetinde. HÖP'ün eleştiri içerikli açıklaması, çeşitli örgütlerden tutalım da, neredeyse hakaretler içeren kavramlara kadar pek çok şeyi içeriyor. Eğer adına "eleştiri" denirse bu eleştirinin ufak(!) bir kusuru var: Devrimci güçler arasında olması gereken geliştirici ve yapıcı içerikten yoksun olmak... Şüphesiz biz, devrimci güçler arasında eleştirinin olacağına ve olması gerektiğine inanıyoruz. Çünkü biz, devrimci güçler arasında oluşturulacak her düzeyde birliğin (buna en başta güç birlikleri dahil) "eleştiri özgürlüğü" dışlamayacağına tersine içereceğine inanıyoruz. Biz, bütün eylem birliklerimizde "eylemde birlik, eleştiride özgürlük" anlayışıyla hareket ediyoruz. Bunun yanı sıra

ra, devrimci güçler arasındaki eleştirinin yapıcı ve eleştireci olması gerektiğine inanıyoruz. En azından biz, elimizden geldiğince bunu yapmaya çalışıyoruz, bundan sonraki yaklaşımımız da böyle olacaktır. Reformistlere yönelik eleştiride kullanacağımız üslup ile devrimci güçlere yönelik eleştiride kullanacağımız üslup kesinlikle birbirinden farklı olacaktır.

Genel olarak güç birliklerine, özel olarak devrimci güç birliklerine başka dönemlerde ve günümüzde nasıl yaklaşılması gerektiğine; devrimci güç birliklerinin oluşumunda reformist olduğunu düşündüğümüz parti ve örgütlerin nasıl bir yere sahip olduğuna yazımızın yukarıdaki bölümlerinde yeterince değindiğimiz için burada tekrar değinme ihtiyacı duymuyoruz.

HÖP'ün en çok, Mücadele Birliği Platformu'nun açıklamasında geçen "Ancak özellikle Haklar ve Özgürlükler Platformu'nun bu süreçte hızla sağa kaymasını ve reformistlerle ortak noktalar bulmasını üzüntüyle seyrediyoruz." biçimindeki uyarısına (isteyen buna eleştiri de diyebilir) içerlendiği anlaşılıyor. Haklar ve Özgürlükler Platformundaki arkadaşlar bu uyarı ya da eleştiriye doğru bulmayabilir, gözlemediğimiz şeyin yanlış olduğunu, hatta, gözlemediğimiz şeyi yorumlamakta "yeteneksiz" olduğumuzu da söyleyebilir ve bunu ikna edici bir biçimde, sadece bizi değil, açıklamalarını okuyan herkesi ikna edici bir biçimde anlatırdı, olur biterdi. Üstelik, biz de kusurumuzu(!) anlamış olur, dersler çıkarır, bir daha aynı hataya düşmemeye çalışırdık. Bu böyle olsaydı, dostlarımızın bize katkısı olurdu. Ama böyle olmadı. Bunu yapmak yerine, Haklar ve Özgürlükler Platformu'ndan arkadaşlar şöyle demeyi tercih ediyor:

"Politikada bir niyetler vardır, bir de gerçekler. Bir teori vardır bir de pratik. Tüm iyi niyetlerine, tüm radikal söylemlerine karşın kitlelerle kucaklaşmaktan uzak, politikaları dergi sayfalarında yapıp yürütmeye çalışanların sağı da solu da, devrimciliği de reformizmi de, kavramlarını beklemiyoruz. Bu nedenle, böyle "sağa kaymak" gibi iddialı, tumturaklı eleştiriler yapanlara önce kendi – niyetlerine değil- gerçeklerine, kendi – teorilerine değil- pratiklerine şöyle bir dönüp bakmalarını öğütleriz. (Mücadele, Sayı 106, Sf.2)

Her şeye rağmen, arkadaşların bizim niyetimizden şüphe etmedikleri anlaşılıyor ve sağlıklı bir diyalog için bunu önemli bir ilk adım sayıyoruz. Ancak, dostça söylenmiş bu söz, yazıda ve yazının bir parçası olarak aktardığımız pasajda ortaya konan düşüncenin yanlış olduğu gerçeğini örtmüyor. Öncelikle, arkadaşların anlayışına

sığınarak, "kitlelerle kucaklaşma"ya bu kadar vurgu yapmamalarını tavsiye edeceğiz. Dün de, bugün de "kitlelerle kucaklaşmak" doğruluğun ölçütü olmamıştır; ileride de olmayacaktır. Dün "kitlelerle kucaklaşma"yı, "kitleleşme"yi doğru olmanın ölçütü sayan ve sananlar bugün modern anlamda sosyal-demokrasinin ana kollarını oluşturma sürecindedir. İşte dün yüz binlerce kitleyi kucaklayan Devrimci Yol'un hali, işte yüz binlerce işçi ve emekçiyi harekete geçiren DİSK'e egemen olan ve koca koca fabrikalara başka bir sol siyasetin girmesine dahi izin vermeyen TKP'nin hali... Eğer dünden değil de bugünden örnek verecek olursak ve "kitlelerle kucaklaşma"yı doğru olmanın ölçütü kabul edersek, bu durumda da, Haklar ve Özgürlükler Platformu'nun sürdürücüsü olduğu gelenek değil PKK akla gelir ve onu tek doğru kabul etmemiz gerekir.

Devam ediyoruz. Eğer "sağı da, solu da, devrimciliği de reformizmi de..." kavramak için politikalarımızı "dergi sayfalarında" değil, dağlarda, sokaklarda, semtlerde, fabrikalarda vd. yerlerde yapıp yürütmek gerekiyorsa burada da iş PKK'ye kalıyor, başkasına değil. Böylece, bundan böyle kimin "sağ" kimin "sol" neyin "reformizm" neyin "devrimci" olduğunu gidip PKK'li dostlara sormamız lazım. Tabi, eğer geçmiş için konuşacak olursak, geçmişte de, TKP ve Devrimci Yol'dan referans almamız gerekiyormuş demek ki...

Dostlarımızın "... Kendi – teorilerine değil – pratiklerine şöyle bir dönüp bakmalarını öğütleriz" biçimindeki öğütlerine hem uyup, dönüp şöyle bir baktık, hem de neyi kastettiklerini anlamadık. Anlamak için soru sormamız gerekiyor: Bizim pratiğimizin az olduğunu mu anlatmak ve bundan dolayı eleştirmek istiyorsunuz? Eğer böyleyse diyeceğimiz şudur: Eylem sayısının çok olması, leninist politika alanında doğru olmaya yetmiyor, yeterli kanıt sayılmıyor. Sayılsaydı, her gün onlarca silahlı çatışma yaşayan PKK'yi leninist politikada en doğru örgüt saymak lazım gelirdi. Şüphesiz bu doğru yaklaşım değil. Yok, eğer tek tek her eylemin içeriğine bakmamızı öneriyorsanız – ki doğrusu budur – bugüne kadar yaptığımız eylemlerin herhangi birinin içeriğinin reformist özde olduğunu göremedik. Görememiş olabiliriz, sizin saptadığınız böyle reformist içerikli bir eylemimiz varsa, bize anımsatırsanız sizinle dostça bir tartışma yürütmeye hazırız.

Bu kısa açıklamalardan sonra nicel gücü bu kadar öne çıkarmanın ve ona vurgu yapmanın ne kadar yanlış olduğu bir parça olsun anlaşılmalıdır sanırız. Şüphesiz,

politikada güç önemlidir. Eğer düşüncelerimizi maddi bir güç haline getirmek ve pratiğe geçirmek istiyorsak güçlenmemiz, yığınlar üzerinde politik yönden etkin olmamız, onları ana yapının içinde değil ama çevresinde örgütlememiz hiç bir zaman doğru politikaların kanıtı sayılmaz, sayılmamalı. Birincisi bu. İkinci nokta ise şu: Doğru politikalara sahip olmak için güçlü olmak gerekmiyor. Yani, isterse bir kişi olsun, o kişinin söylediklerinin bilimsel marksist politikalar açısından doğru olabilmesi için etrafında bir kalabalığın, belli sayıda bir kitlenin toparlanmış olması gerekmiyor. Doğrunun ölçütü bilimdir, kalabalık sayısı değildir. Elbette, politikanın sınındığı yer pratiktir, yaşamın kendisidir. Ancak, bu sınamanın gerçekleşmesi ve yığınların o politikanın yanlışlığını – yanlışsa eğer – görebilmesi için az ya da çok, belli bir sürenin geçmesi gerekiyor. Bundan dolayıdır ki, çoğu kez marksist olmayan devrimci olmayan politikalar, çeşitli nedenlerle (bu nedenleri tartışmak ayrı bir konudur) kitlelerde yankı bulur, kitleleri etkileri altına alırlar. Eğer böyle olmasaydı TKP, Devrimci Yol vd. reformist oportünist akımların yüz binlik rakamlarla ifade edilen kitleleri kendi etraflarında toparlamaları başka nasıl izah edilebilirdi?

Politika üreten akademik bir çevre değil de, sınıf mücadelesine müdahale ve önderlik eden bir yapı olmak isteyenler için söz ile pratik arasında, teori ile pratik arasında belli bir uyumun olması gerektiğini herkesten çok bildiğimizi düşünüyoruz. Bu anlamda, dört yıllık süreç içinde, tüm imkânsızlıklara ve ayrıştığımız reformist çevrenin engel tahribatına rağmen pratiğimiz ortada, yaptıklarımız, yapmaya çalışıp da yapamadıklarımızı biliyoruz. Tüm bunların sonucu olarak, şunu rahatlıkla diyebiliriz ki, teorimizle pratiğimiz arasında belli bir uyumu sağlamak için elimizden geleni yaptık, yapmaya devam ediyoruz. Olanaksızlıklar, engeller, polis operasyonlarından ortaya çıkan sorunlar geçicidir, bunlar çözümlenir. Bunların geçici şeyler olduğunu, sizin bizden daha iyi bilmenizi bekliyorduk. Kaldı ki, dostlarımız, dört yıllık bir tarihe pek çok şeyi sığdırdığımızı biliyor olmalılar. Dostlarımızı temin ederiz ki, biz böyle şeylere temel bir önem yüklemiyoruz. Güce, temel ve belirleyici bir önem yüklemiyoruz, yüklenmesini doğru bulmuyoruz. Güç, ancak doğru marksist-leninist politikalar, ideolojik, çizgi, bilimsel teorinin yanı sıra olduğu ölçüde önemlidir, onun önemi bu çerçeveye sınırlıdır.

Haklar ve Özgürlükler Platformu, parçası olduğu gücün dağlarda, şehirlerde, fabrikalarda, okullarda, ge-

cekondularda savaşı örgütlediğini, "hayatın her alanında ve anında mücadelenin, direnişin içinde" olduğunu; devamla, bu gücün savaştı yapısını ve direnişçi ruhunu anlatıyor, ama bizim bunu anlayamayacağımızı ileri sürüyor. Bunu anlayabilmeniz için bir de bir yol öneriyor; şöyle; "Bunu anlayabilmemiz için kendinize ve ülkemizde sürüp giden mücadeleye iyi bakmalısınız. Yoksa ne devrimcilikle reformizm arasındaki, ayrımı, ne de tüm bir halkın devrimci dek yürüyen savaşımını örgütlemeyi havsalanız almaz, tahayyül bile edemezsiniz. Bundan dolayıdır ki, iddialı olmakla mütevazilik, esneklikle radikallik arasındaki ilişkiyi-bağı doğru bir biçimde kurabilmeniz de mümkün olmaz." (agy)

Bizimle tanışıklığı kısa bir süre için söz konusu olan bu dostlarımızın havsala ve tahayyül gücümüz hakkında böyle fikir yürütebilmelerine bir şey demiyoruz. Kendi takdirleridir, yanılıp yanılmadıklarını zaman gösterecek. İşin bu yanı önemli değil. Önemli olan şu: Sizin "sağda mı", "solda mı" olduğunuza ilişkin bir görüş sahibi olabilmemiz için savaşın şiddetine, direnişinin gücüne bakmamız gerekmiyor. Savaşın ve direnişinin, faşist devlete darbeler indirdiği, devrimci hareketi iletirye taşıdığı, sınıfın mücadelesini sermaye sınıfına karşı sürdürdüğü müddetçe coşku ve saygıyla karşılarız; yaptığımız da budur. Ancak, bilimsel değerlendirmelerde ajitasyona yer verilmez. Siz de kabul edersiniz ki, PKK'nin günde ortalama on savaşçısı dağlarda çarpışarak ölüyor, milisleri şehirde tek tek kaçırılıp yok ediliyor, kısacası, amansız ve gerçek bir savaşın tüm bedelleri ödeniyor. Biz, Türkiye ve Kürdistan devrimi için yaşamlarını ortaya koyan herkese karşı devrimci sorumluluğumuz ve sermaye sınıfına karşı olan kinimiz gereği, derin bir saygı ve devrimci duygular besleriz. Şüphesiz, parçası olduğunuz gücün savaşçılara karşı duygu ve düşüncelerimiz de böyledir. Ama, bilimsel politik değerlendirmeler yapılması söz konusu olduğunda bu duygularımıza yer vermeyiz; vermemek zorundayız. Bir partinin ya da örgütün devrimci mi, reformcu mu olduğuna nasıl karar verileceğini, bu karar verilirken eylemlerin nasıl bir rolü olduğunu Stalin'den aktarmak istiyoruz:

"Şu ya da bu partinin devrimci ya da reformcu karakterinin belirlenmesinde tayin edici olan, tek başına 'devrimci eylemler' değil, ama parti tarafından girilen ve yararlanan bu eylemlerin siyasal hedef ve görevleridir" (Stalin).

Stalin'in bu sözlerinin yeterince açıklayıcı olduğuna inanıyoruz ve bu nedenle sözü fazla uzatmak istemiyorum.

ruz. Dostlarımıza ideolojik teorik konularda tevazu olmayacağını, olmaması gerektiğini anımsatmak zorundayız. Paris Komünü'nü Proudhon'cular ve Blankistler kurdular diye 'Marx ve Engels'in tevazu gösterip doğru bildikleri şeyleri söylememeleri doğru olmazdı. Eğer tarihe gidişimizi yadırgıyorsanız kendi tarihinizden örnek verebiliriz. 1978'de, Devrimci Yol'un yönetici kadrolarının büyük bir bölümü ve kitlesinin ezici bir çoğunluğu, "Devrimci Yol'un çizgisi doğrudur" diyor diye, bir kısım insanın İstanbul'da ortaya çıkıp "hayır siz tasfiyecisiniz" dememe mütevaziliğini göstermesi doğru olmazdı; zaten öyle yapmadılar, doğru bildikleri şeyi, temsil ettikleri gücün büyüklüğüne-küçüklüğüne bakmadan, çıkıp söylediler. Doğru yaptıklarını düşünüyor olmalısınız. Biz de doğru yaptıklarını düşünüyoruz. Söz konusu çıkışı yapan tek kişi de olsaydı bizim değerlendirmemiz değişmez; "biraz mütevazı ol, karşıdaki gücü görmüyor musun" demezdik, demeyi aklımıza getirmezdik. Öncelikle söylediklerinin içeriğine bakar, sonra da söz ile pratik arasındaki uyumu gözlerdik. Güç konusundaki tevazuya gelince; dostlarımızın içi rahat edebilir ki biz hiç bir zaman gücümüzü abartmadık, nicel bakımdan çok güçlü olduğumuzu ileri sürmedik. Eğer böyle bir şey varsa bize de gösterilsin, düzeltmeye hazırız. Ancak, tekrar bazında da olsa, söylemeliyiz ki, ideolojik-teorik alanda, politika alanında mütevazı olmayı düşünmedik, düşünmüyoruz. Tek kişi de kalsak, böyle bir şeyi düşünmeyiz. Çünkü böyle bir davranış doğru değildir, bilimsel değildir, bir leninistin takınacağı tavrı değildir. Tek başına kalmayı göze alarak her zaman doğru bildiğimiz politikada ısrar ettik. Bu yüzden, örnek olsun, 1992 1 Mayıs'ında herkes Doğu Perinçek'in GOP'taki mitingine giderken biz, gücümüzün küçüklüğüne bakmadan 1 Mayıs Alanı'na çıkmada ısrar ettik, sözümüze uygun bir pratik için elimizden geleni yaptık. 1994 yerel se-

çimlerinde biz seçimlerin boykot edilmesi gerektiğini ileri sürdüğümüzde herkes belediye başkanı ve muhtar adayı saptamakla meşguldü. Biz, bu politikada tek başımıza kalmayı göze almışken, Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin boykot kararını açıklamasıyla tüm siyasetlerin tavrı değiştirmek için nasıl sıraya girdiğini; bir hafta önce seçimlere katılmaya çağırdıkları kitlelere, bir hafta sonra seçimlere neden katılmamaları gerektiğini izah eden bildiri ve açıklama yayınlamaya çalıştıklarını hep birlikte gördük. Sizce, bu kadar siyaset bir politikada ısrar ediyor diye biz de tevazu gösterip GOP'a mı gitmeliydik ya da önce seçimlere katılma çağrısı yapıp, sonra neden katılmaması gerektiği üzerine vaazlar mı vermeliydik? GOP'taki 1 Mayıs mitinginin üzerinden iki yıl, yerel seçimlerin üstünden altı ay geçti, bu güne kadar bir siyasetin çıkıp da "biz 1992 1 Mayıs'ında çok başarılı bir politika yürüttük" dediğini, ya da "biz yerel seçimlerde başından sonuna kadar doğru bir politika izledik" dediğini, politikasıyla övünebildiğini görmedik. Aksine, tüm siyasetlerin bu iki olayı mümkün olduğunca çabuk unutturmaya çalıştıklarına tanık olduk. Ve bunlar, sadece birer örnektir, verilecek sayısız örnek vardır.

Haklar ve Özgürlükler Platformu'ndan dostlarımız hareketimizin geçmişiyle ilgili açık bulduklarını düşünüyor olmalı ki, sık sık geçmişimize atıfta bulunuyorlar. Öncelikle söylemeliyiz ki, hareketimizin geçmişinin tar-

Sömürü ve Zulme Karşı Güç Birliği Platformu'nun düzenlediği Kadıköy Mitingi

tıştığımız konuyla bir bağlantısını kuramadık, kurmakta da zorlanıyoruz. Diyelim ki, hareketimizin geçmişini eleştirenler pek haklı; buradan ne çıkar? Buradan, tarafınızdan "girişilen ve yararlanılan bu eylemlerin siyasal hedef ve görevleri..."nin (Stalin) devrimci olduğu sonucu mu çıkar? Ne alakası var? Bu tartışma yönteminin geliştirici olmadığını düşündüğümüzü belirtmek istiyoruz. Şüphesiz isteniyorsa, geçmişimiz hakkında bilgi verir, faydalı olabilecek bir tartışma da yürütebiliriz. Ama, bu ayrı bir konudur, tartıştığımız ise bambaşka bir şeydir. Biz, dört yıl önceki çıkışımızla birlikte geçmişimizi sorguladık, bütün bir mirasın sahiplendiğimiz ve reddettiğimiz yönlerini tüm kamuoyuna ilan edip açıkladık. Dostlarımızın bundan haberi yoksa: 1 – Bu kendilerinin bileceği bir iş olur. 2 – İsterlerse bilgi verebiliriz. Bunlar yapılabilir ve anlaşılabilir şeylerdir. Anlaşılamayan şey, birileri bir eleştiri yönelttiğinde o eleştirinin nedenine ve içeriğine bakılacağına, "sen beni eleştireceğine önce kendine bak" mantığıyla hareket etmektir. Yapılan tastamam budur. Şüphe yok ki bu mantığın doğru ve savunulacak bir tarafı yoktur. Haklar ve Özgürlükler Platformu'ndan arkadaşların öğütlerini biz dört yıl önce yerine getirip geçmişimizi sorgulamıştık. O sırada, pek çok olumsuz yanın yanında şunları da gördük: 1980 öncesi bir yana, 1982'de Evren faşizminin tüm şiddetiyle hüküm sürdüğü yıllarda sıkıyönetim mahkemelerinde ve idam sehpasında komünist tavırla bayraklaşan üç genç komünist işçi. 1982 ve 1986'da Filistin halkının kurtuluşu için, Filistinli gerillalarla omuz omuza çarpışırken Güney Lübnan'da Arnon kalesinde ölen Mustafa Çetiner ve İmam Ateş ile Beyrut'ta ölen Cevat Saim Çelen. Bu enternasyonalist savaşçıların yanı sıra, Türkiye'de işkence tezgâhlarında ölen Yusuf Ali Erbay ile cezaevleri direnişleri sırasında ölen Kazım Çakır. 1980 Eylül'ünden sonra da Türkiye ve Kürdistan topraklarında her bedeli göze alarak örgütlü yaşam ve mücadeleyi kesintiye uğratmadan sürdürenler. Ağır faşizm koşu'larında, görevle yurtdışına defalarca çıktıkları halde bir kez olsun iltica etmeyi düşünmeyip görev biter bitmez yurda dönenler ve mücadeleyi sürdürenler. Ve daha pek çok değer. Bugüne kadar bunlardan söz edilmemesi ve şimdi söz ederken dahi, "ne gerek var bunlara" duygusunu taşımak sizce bir tevazu belirtisi değil mi?

Haklar ve Özgürlükler Platformu'ndan arkadaşlar soruyor: "Bütün bu süreçlerden sonra, mitinge yalnızca bir gün kala ne olmuştu da ayrılmıştı arkadaşlar". Gerçekten de öncesi ve temeli yoksa böyle bir davranış pek garip kalırdı. Sadece o değil, "... yürüyüşün 10 m. ileriden mi, yoksa geriden mi olacağı" gibi bir tartışmadan dolayı Sömürü ve Zulme Karşı Güç Birliği'nden ayrılmak çocukça ve gayri-ciddi bir davranış olurdu. Aslında HÖP'ün temsilcisi arkadaş da, sorunun buradan kaynaklanmadığını gayet iyi biliyor olmalı. Sorunlardan biri şu ki, Sömürü ve Zulme Karşı Güç Birliği'nin oluşumundan itibaren HÖP'ün temsilcisinin özellikle SİP'in temsilcisiyle pek çok sorunda bize karşı ortak noktalar bulması söz konusuydu. Mitingin örgütlenmesi süreci ise bu ortak noktalarda buluşma, önceden anlaşmış vaziyette toplantılara gelme düzeyine vardırdı. Bu durumdan ve bundan önemlisi SİP, TSİP ve Devrim Dergisi çevresi ile aynı platformda olmaktan duyduğumuz rahatsızlık aslında HÖP temsilcisi tarafından en azından anlaşılıyordu. Nitekim, eleştiri yazısında, "Mücadele Birliği Platformu'nun Güç Birliği'ni başından bu yana içine sindiremediğini biliyoruz." diye kendileri açıklıyor. Doğrudur, biz, yukarıda genişçe anlatmaya çalıştığımız gibi reformist olduğumu düşündüğümüz güçlerle aynı platformda bulunmak istemeyiz. Orada bulunmamızın tek nedeni, devrimci bir güçle güç ve eylem birliğini sürdürebilme çabasıydı. Güç Birliği'nde bu çevrelerin varlığına katlanmamızın tek nedeni sizin varlığınızdı. Ancak, sizin, onlarla ayrılmak bir yana daha çok ortak noktalarda buluştuğunuzu görünce ve mitingi örgütlenme sürecinde bu durum iyice belirgin hale gelince orada bulunmamızın artık hiç bir anlamı kalmamıştı.

"Mücadele Birliği Platformu'nun, Güç Birliği'ni başından bu yana içine sindiremediğini..." bildiğinize göre "başlangıçta ve sürecin bitiminde sorun yoktu da, sıra mitingin organizasyonuna, üstlenilecek görevlere gelince mi sorun çıktı" biçimindeki sorunuz gereksiz, anlamsız ve bilgilerinizle çelişen bir soru oluyor. Görüldüğü ve sizin de bildiğiniz gibi ne her şey bir günde olup bitiyor, ne de yürüyüş 10 m. ileriden mi başlasın, geriden mi başlasın tartışmasından doğuyor. Biz, burada, geliştirici ve yapıcı olacağımıza inandığımız için Güç Birliği toplantılarındaki tartışmaların ayrıntısına girmeyeceğiz.

dileyen kendi tuttuğu toplantı tutanaklarına bakabilir.

Reformist akımları güç ve eylem birliklerinde nasıl bir yerde gördüğümüzü açıkladık. O düşünceler çerçevesinde devrimci güçlerle reformist akımlar arasında kalın çizgiler çekmek gerektiğini ileri sürüyoruz. Günümüz koşulları ve sınıf mücadelesinin gelmiş olduğu düzey sağımızla — bu koşullarda solumuzla kalın çizgiler çekmeyi ne düşünüyoruz ne de öneriyoruz — kalın çizgiler çekmek gerektiği gibi, devrimci güçlerin onlardan hızla kopuşmasını da zorunlu görüyoruz. Bu nedenle, eleştirinizin sonlarında dile getirdiğiniz:

"Kolaycılığı seçerek, sağına soluna kalın çizgiler atmak, kendine küçük adacıklar yaratmak değil, büyük anakaranın bir parçası gibi düşünmek ve davranabilmektir" (agy) bu düşüncenize katılmıyoruz.

"Kolaycılığı seç"mek, "büyük anakaranın bir parçası gibi düşünmek ve davranmak" gibi tartışma götürür ve her tarafa çekilebilir sözcükleri bir tarafa bırakırsak; burada dışı dokunur tek düşünce, sağımıza solumuza kalın çizgiler çekmenin gerekip gerekmediğidir. Biz, günümüz koşullarında ve mücadelenin önümüze koyduğu görevler gereği solumuza değil, ama sağımıza kalın çizgiler çekmek gerektiğini düşünüyoruz. Çünkü, sınıf mücadelesinin geliştiği ve yığınların devrimci atılım için her yönden hazır olduğu günümüz koşullarında reformist akımlar bu atılımın önünde ciddi bir engel teşkil etmektedirler. Bu nedenle, derginizin ikinci sayfasında değil de, on dördüncü sayfasında dile getirdiğiniz düşüncelyi daha doğru buluyoruz. Aynı sayının 14. sayfasında haklı olarak şunu söylüyorsunuz:

"İşçi sınıfı mücadelesinde de sağımıza solumuza daha kalın çizgiler çekmeli (abç), uzlaşmacılara, oportünistlere daha etkili bir tarzda yönelmeliyiz. Bu hat, başlangıçta taşıyacağı tüm dezavantajlara karşın bizi işçi sınıfı içinde kitlesel, radikal bir güç haline getirecek tek biçimdir." (agy, sf.14)

Solumuza da, bu koşullarda kalın çizgiler çekmek gerekiyor mu, o ayrı bir tartışma konusudur. Ama en azından sağımıza kalın çizgiler çekmek gerektiği konusunda hem fikiriz. İşin bir yanı bu. İşin diğer yanı ise şu: Sizin de kabul ettiğiniz gibi, sağımıza kalın çizgiler çekmek "kolaycılığı seç"mek anlamına gelmiyor. Çünkü bu davranış, yalnız kalmayı göze almayı gerektirdiği için "dezavantajlar" da taşıyor. Zor olan budur.

Biz, yığınların devrimci atılım için her yönden hazır olduğunu söylerken abartma yapmış mı oluyoruz? Hayır, sanmıyoruz. En azından siz, abartma yaptığımızı düşünemezsiniz. İşte sizin, yığınların ruh haline ilişkin saptamanız:

"Bugün devrimci harekete inanan, onu umut belleyen Türkiye haklarının o büyük öfkesini, isyanını göremeyenler yanıldıklarını çok geçmeden anlayacaklardır." (Mücadele, Sayı: 110, Sf.3)

Bu sözlerin tamamen doğru olduğunu kabul edelim. Buradan ne sonuç çıkar? Biz buradan şu sonucu çıkarıyoruz: Yığınların bu "öfke" ve "isyanını" bir devrim hareketine dönüştürmek, iktidara doğru yönlendirebilmek için onu düzen sınırları içinde tutmaya çalışan engelleri temizlemek gerekiyor. Bu anlamda "büyük anakaranın bir parçası gibi düşünmek ve davranmak" adına reformizmle yan yana yürümek yerine "sınıf içinde saflaşmayı derinleştirmeliyiz Kitlelerin sınıf bilincinin gelişmesini, kendi gücünü kavramasını, dostlarını ve düşmanlarını ayırt etmesini sağlayacak bir ideolojik ve pratik mücadele hattı çizmeliyiz." (Mücadele, Sayı:106, Sf.14) diye düşünüyoruz.

Son dönemde, başta İHD olmak üzere solcu geçinen liberal aydınlara dergi sayfalarında yönelttiğiniz şiddetli eleştirilerin bu politik yaklaşımdan ve ideolojik bakıştan kaynaklandığını düşünüyorduk. Acaba, yanlış mıyız?

Dostlarımıza son olarak şunu söylemek istiyoruz: Devrimci güçler arasındaki eleştiriler yapıcı ve geliştirici olmalı diye düşünüyoruz. Böyle olduğu sürece her türlü eleştiriye ve dostça uyarıya açığız. Devrimci güçler arasında oluşturulacak güç ve eylem birlikleri "eylemde birlik, eleştiride özgürlük" ilkesini içermelidir. Eylem ve güç birlikleri, eleştiri hakkını ortadan kaldırmamalı. Her şeye karşın, günümüz koşullarında devrimci güçler arasında — reformistlerle değil — güç ve eylem birliğini devrim davasının zorunlu bir görevi sayıyoruz. Bu görevi yerine getirmek için gücümüz oranında elimizden geleni yapmaya devam edeceğiz. Bu, bizim devrime karşı sorumluluğumuz gereğidir. Bundan dolayı, bu zor ama zorunlu görevi yerine getirmek için her türlü özveriye ve çabaya hazırız. Bundan sonraki çabalarımız da bu yönde olacaktır.

Taylan IŞIK

YA YIKIM

YA DEVRİM

Kapitalizmin ekonomik krizi tüm yoğunluğu ve şiddeti ile yaşanıyor. Sermaye hükümetinin aldığı "5 Nisan ekonomik kararları var olan krizi daha ileri götürmekten başka bir şey yapmadı. Ekonomik krizin kaynağı hükümetler değildir; ekonomik krizin kaynağı ve nedeni kapitalist kölelik düzenidir. Kapitalist ekonomik ilişkilerin kaçınılmaz sonucu olan ekonomik krizler hükümet kararlarıyla atlatılamaz. Ekonomik kriz kapitalizmle birlikte doğar, kapitalizmle birlikte yaşar ve kapitalizmin yıkılması ile tarihe gömülür. Ekonomik krizlerden kurtulmanın yolu, kapitalizmden kurtulmaktan geçer.

En üst noktaya doğru çıkan kapitalizmin krizi, emekçi sınıfları ve tüm halk kitlelerini vurdu. Emek gücünü kullanarak yaşayan insanlar, şimdi yoksullaşmanın en altı sınırına doğru ilerliyorlar. Yoksulluk ve yoksunluk içinde yaşamak, emekçi sınıfların esas yaşamı oldu. Yardıma muhtaç olan insanların sayısında belirgin bir artış oldu. Sömürünün ve yoksulluğun artışı ile birlikte emekçilerin yozlaşması, çürümesi, çöküntü içine girmesi de artış gösteriyor. Bunun yanında hastalık ve hastaların sayısı ekonomik krize paralel olarak sürekli genişleme ve büyüme gösteriyor. Kapitalizm ve üretici güçler toplumu tam anlamıyla yıkıma götürüyor.

Sermayenin ve hükümetin işçi kıyımı, sadece son birkaç ay içinde yüzbinlere ulaştı. Durum, bu sayının yıl sonuna kadar bir milyona ulaşacağını gösteriyor. Koç ve Sabancı gibi işbirlikçi büyük tekeller başta olmak üzere, sermaye sınıfı işçileri kitlesel olarak işten çıkardı, çıkarıyor. İstanbul, Bursa, İzmir, Çukurova ve Zonguldak gibi sanayi-işçi bölgeleri, işçi kıyımının en yoğun yaşandığı alanlar oldu İşten çıkartmalar tüm alanları kapsamış durumdadır. Her gün binler-

ce işçi işsizler ordusuna katılırken; çalışan emekçiler ise yarından emin değil. İşsizlik tüm çalışan ücretlileri tehdit ediyor. İşsizliğin artışına bağlı olarak çalışanların ücretleri de düşüyor. Bir ülkede işsizlik ne kadar yüksekse, ücretler de o oranda düşüktür.

Kapitalizmin ücretli köleleri olan işçilerin sömürülmesinin ve yoksulluğunun artması oranında, toplumsal servet de bir avuç tekeli para baba-

sının elinde birikiyor, sermayenin ekonomik gücü dev boyutlara ulaşıyor. Ekonomik güce bağlı olarak tekeli güçlerin toplum üzerindeki baskısı yoğunlaşıyor. Sermayenin elinde biriken yalnızca servet değildir; servet birikiminin yanında kuvvet birikimi de tekeli sermayenin elinde toplanıyor. Sermaye çöküşe giden kapitalist toplumu ayakta tutmak ve egemenliğini sürdürmek için toplumu militarize ediyor. Ordu, polis, ve bürokrasi yanında, "özel ordu", "koruculuk" sivil faşistlerin ve dinci faşistlerin silahlandırılması ile tüm karşı – devrim kuvvetleri tekeli burjuvazinin emrinde örgütleniyor. Tekeli sermaye ekonomik ve politik olarak büyük bir güç durumuna geldi.

KENDİNİ ORTAYA KOYAN BURJUVA SENDİKACILAR KAPİTALİZMİN ÇÖKÜŞÜNÜ VE YIKIMINI DURDURAMAYACAKTIR

Kapitalizmin sömürü, baskı ve zulüm düzeni, beraberinde emekçi sınıfların yükselen sınıf savaşını getirdi. İşçiler, emeği korumak, ilerletmek ve egemen duruma getirmek için süreklilik kazanan bir mücadele geleneğini başlattılar. Sınıf çatışması tüm alanlara doğru yayılıyor, yoğunlaşıyor ve sertleşiyor. Sınıf savaşının girdiği iç savaş ortamında toplumun uzlaşmaz karşıt güçlerinin daha büyük çaplı çatışması kaçınılmaz duruma geldi. Sermaye, işçi sınıfını gün be gün, saat be saat geniş çaplı zora dayalı bir kesin çatışmaya doğru itiyor. İşçi sınıfının ve tüm ezilen sömürülen halk kitlelerinin karşıtlar savaşının gereksinmelerine uygun bir biçimde örgütlenmesi ve silahlanması en acil görev oldu.

Burjuva sınıf ve devlet, ezilen kitlelerin verdiği sınıf savaşının bir toplumsal ayaklanma ve devrime dönüşmemesi için tüm politik gücünü ortaya koyuyor. İşçilere ve devrimcilere yönelik olarak yürütülen faşist terörün yanında, egemenliğini kurtarmak için tüm emrindeki toplumsal güçleri de harekete geçirdi. Sermayenin amaçları ve istekleri doğrultusunda Türk — İş, DİSK, Hak — İş'in burjuva sendikacıları işçilerin sokağa dökülmemesi için kolları sıvadılar. Sermayenin bu bekçi köpekleri kendilerini ortaya koyarak başlayan işçi kavgasını bir-iki ay ertelediler. Ertelenen kavga şimdi yeniden başlıyor. Kendilerini ortaya koymakla, aynı zamanda kendilerini tüketiyor bu burjuva sendikacılar. Onlar, ne yaparlarsa yapsınlar kapitalizmin ne krizini önleyebilirler, ne de kapitalizmin kaçınılmaz yıkılışını. Verilen devrimci sınıf savaşı, sermaye ile birlikte onları da tarihe gömecektir. İşçi sınıfı mutlaka uyanık olmalı ve işçi düşmanı olan kendi bağrından çıkıp ta, bıçağı işçi sınıfının sırtına saplayan tüm uzlaşmacı ve gerici burjuva sendikacıları alaşağı etmeli onların oyununa gelmemelidir.

AYAKLANMA VE DEVRİM MERKEZLERİNİ KURALIM

İç — savaşı kazanmak, devrimci durumu devrime dönüştürmek ve emeği kurtarmak ancak verilen savaşa uygun devrimci araçlar ve merkezler oluşturmuşsak gerçekleşebilir. İşçi sınıfı örgütlüyse kurtulabilir ve tüm ezilenleri ezilmişlikten kurtarabilir. Ezilenlere ve devrime öncülük örgütlü bir eylemdir. Faşizme ve sermayeye karşı yürütülen devrim kavgasını kazanmak için sınıf ve mücadele örgütleri olan işyeri ve işçi komite ve konseylerinde örgütlenmeliyiz. Komite ve konseyleri aynı zamanda ayaklanma ve devrim merkezleri haline dönüştürmeliyiz. Sermaye güçlerinin egemenliğini yıkıp, yerine emek güçlerinin egemenliğini ve devrimci diktatörlüğünü koyacak, mücadelenin ekonomik politik araçlarını bir araya getirecek olan ve birlikte kullanacak olan işçi komite ve kon-

seylerini temel sınıf örgütleri olarak tüm alanlarda örgütleyelim.

Devrimci ve sert bir süreçten geçiyoruz. Kavga her bir tarafta yükseliyor. Kürt halkının devrimci savaşı, proletaryanın devrimci sınıf savaşı ile artık dahi bir iç-içedir. Devrim güçleri her alanda çatışma içindedir. Koşullar her geçen gün saflarımıza yeni insanlar katıyor. Burada sorun dağınık olan gerçek devrimci güçleri tek bir devrimci otorite etrafında bir araya getirmektir. Devrimi kazanmak ve emeği kurtarmak tüm devrimci güçleri tek bir devrimci önderlik etrafında saflaştırmaktan ve aynı mevzilerde savaşa sokmaktan geçer. Devrim ve emek iktidarı için, özgürlük ve kurtuluş için tüm proleterler ve devrim güçleri birleşiniz!

YÜREKLİ VE DEVRİMÇİ BİR ÇIKIŞ GEREK

Kapitalizmin sömürü, baskı ve zulüm koşulları tüm emekçi halklar için aynıdır. Halk kitlelerinin her sınıf ve bölümü kendi koşullarını değiştirerek, ortak koşulları değiştiremez. Ancak tüm emekçileri sömüren ve ezen burjuva toplumu yıkarak, kendi koşullarımızı köklü olarak değiştirebiliriz. Bunun için yürekli ve devrimci çıkış gerek. Bunun için birlikte aynı devrim denizine dökülmemiz gerek.

Koşullar halklarımıza iki yol sunuyor. Ya kapitalizm tüm toplumu yıkıma götürecektir; ya proletarya ve tüm devrim güçleri toplumu devrime götürecektir. Tarih bize bir başka yol tanımıyor. Ya emek ve devrim cephesindesin; ya sermaye ve karşı — devrim cephesindesin. Karpışma bu iki sınıf arasındadır; zafer de bu kavgadan doğacaktır. Her şey devrimin ve tüm ezilenlerin önderi olan işçi sınıfının eylemde ve örgütlenmede gerçek bir önder olarak davranmasına bağlıdır. Gelecek, devrimci sınıf olarak işçi sınıfının devrimi örgütlenmesine bağlıdır. Pratik olarak devrimci girişkenlik, yüksek eylem kapasitesi ve devrimci kararlılık devrimi kazanmak demektir.

YA YIKIM, YA DEVRİM!

Özgür ZORLU

TKEP/LENİNİST DAVALARI

Faşist devlet, TKEP/Leninist'e karşı 92'de bir operasyon başlattı. Leninistleri "çökertmek" amacıyla başlatılan operasyonlar zaman zaman kesintiye uğradı. 94'ün başlarına kadar süren "komünist avı" sonucu birçok Leninist kadro faşizme esir düştü. Esasında burjuvazinin amacı TKEP/Leninist'i tümden "ortadan kaldırmaktı". Onca güce ve çabaya rağmen amacına ulaşamadı; komünistler örgütlü hareketin sürekliliğini sağladılar. Operasyonlar üzerinden bir yıldan fazla bir zaman geçti, örgütlü komünist mücadele, saflarına yeni insanlar kazanarak yoluna devam ediyor. Devrim yürüyüşü sürüyor.

Komünist partiye karşı yapılan operasyonların kapsamı LGB'yi de "çökertmek" hedefi ile birlikte genişletildi. Polis uzun süre LGB'nin peşine düştü. Tüm çabalarına rağmen LGB'nin çeşitli illerdeki eylemleri ve mücadelesini önleyemedi. Devlet TKEP/L operasyonu ile tutsak alınan kadroları kendi sesi olan medya ile açıklarken, faşizmin sesi olan Hürriyet Gazetesi "Leninist Gerillalar saf dışı edildi" başlığı ile "zafer" naraları atıyordu. Bunun bir nedeni de Leninistlerin bu faşist gazeteye karşı düzenledikleri eylemlerdi. Faşizmin söylediği gibi Leninist Gerillalar "saf dışı" edilememişti. Gerillalar daha sonra da eylemlerine devam ettiler.

92-93 yıllarında LGB yediği darbeler sonucu yetişmiş olan bir çok komutanını ve gerillasını yitirmekle birlikte, askeri eylemleri daha güçlü olarak sürdürmek amacıyla saflarına yeni insanlar alarak yoluna devam etti. LGB bugün hem kadrosunu arttırmış ve hem de eylem alanlarını genişletmiştir. Onca baskıya rağmen şimdi birçok devrimci LGB'li olmak için büyük bir istek içindedir.

Devlet güçleri tüm illegal devrimci güçleri "etkisiz" duruma getirmek ve kendi deyimleri ile "saf dışı" etmek için yıllardır sistemli bir uğraş içindedir. Devrimci güçler bu operasyonlar sırasında çok kayıp verdiler; ancak her darbeden sonra mücadele kaldı-

ğı yerden devam etti. Böylece operasyonlar amacından yoksun bırakıldı.

Egemen burjuva sınıfın komünistlere karşı sürdürdüğü "kızıl avı" hemen hemen tüm kapitalist ülkelerde görülmüştür. "Bolşevik avına" çıkan burjuvazi tüm çabasına rağmen bilimsel sosyalizmin dünyanın en etkin politik akımı haline gelmesini önleyemedi. Türkiye ve Kürdistan'da olan şey, diğer ülke burjuvazisinin yaptığından başka bir şey değildir. Nasıl diğer ülkelerde onca saldırıya, katliama ve baskıya rağmen komünizmin ileri yürüyüşü engellenemediyse; aynı biçimde Türkiye ve Kürdistan'da da devrimcilerle karşı yapılan katliam, baskı ve tutsak alma devrim yürüyüşünü önleyemiyor. Devrim; top, tüfek, işkence ve darağaçları arasından geçerek sosyalizm hedefine doğru kesin adımlarla ilerliyor.

Konumuz gereği TKEP/L LGB operasyonları üzerinde durmaya devam edelim. TKEP/L, reformizmle ayırmadan sonra az sayıdaki yürekli ve kararlı kadro ile örgütlenme çalışmalarını sürdürdü. Marksist-leninist ideolojiyi temel alan parti kısa süre içinde örgütlenmesini ve çalışma alanlarını genişletti. Kısa süre içinde kendi olanaklarını aşan bir mücadele örneği ortaya koydu. Mücadele içindeyken Örgütlenme çalışmalarını hızlandırdı ve 92'de İlk Genel Kongresini yaptı. Kongre, partiye yeni bir ivme kazandırdı; kadrolar büyük bir atağa kalktılar. Faşizm tüm bu olanları büyük bir endişe ile izliyordu. Bu gelişmeyi bir yerde durdurmak ve kesmek için zaman kolluyordu.

TKEP/L belirlediği sağlam ve doğru politikalarla tüm devrimci kamuoyunun dikkatini çekti. Devrimci politikalar, yayılma alanı sınırlı da olsa, nitelik bakımından amacına ulaştı; devrime sempati duyan birçok insan, izlenen politikalarla etkilenerek Leninist saflara katıldı. Proletarya hareketinin gerçek devrimci temellerde gelişmesi için belirlenen politikalar, yaşamın kendisi tarafından doğrulanınca, Leninist Parti-

nin ideolojik-politik gelişimi hız kazandı. Bu, devrimci politikanın ve devrimci ideolojinin zaferi oldu.

Dünün pek çok "devrimci" hareketinin, devrime yüz çevirip, düzene dönüş yaptığı, sosyalizme olan bağlılığın yıkıldığı bir dönemde, Leninistlerin, bilimsel sosyalizme sıkı sıkıya sarılmaları ve sosyalist hareketin maddi bir güce dönüşmesi doğrultusundaki çalışmaları karşısında burjuva sınıf sessiz kalamazdı. Bu dönemde sermayenin politikası şu oldu; ya sermaye egemenliğine boyun eğeceksin ve teslim olacaksın; ya da yok olacaksın. Burjuvazi bir taraftan kimi sosyalist çevreleri "ehlileştirirken", diğer taraftan devrim yolunda kararlı adımlarla yürüyenlerin üzerine tüm gücü ve vahşeti ile yürüdü. Yapılan operasyonlar bu amaca yönelikti: Devrimci örgütleri çökertmek ve "saf dışı" bırakmak. TKEP/Leninist'e karşı yapılan operasyonların amacı da buydu.

Sermaye sınıfı amacına ulaşamadı. Gerçek devrimci güçler yollarına kararlı adımlarla yürümeye devam ettiler.

İDAMLAR BİZLERİ YILDIRAMAZ

İstanbul ve Ankara'daki tüm TKEP/L davaları idam istemi ile başladı. Savcılar bir dizi düzmece iddia ile Leninistler için idam isteminde bulundu. İdam istemi ile açılan davaların ilki Ankara'da sonuçlandırıldı. İdam istenen 3 Leninist, Müebbet hapse "mahkûm" edildi diğerleri de çeşitli ağır cezaya "çarptırıldılar." Faşizm bu davada "mahkûm" etmek istediği Leninistler tarafından kararlı tutumları ve devrimci savunmaları ile mahkûm edildi. Yoldaşlarımızın ortaya koydukları komünist tutum faşizmin yüzüne bir to-

kat gibi çarptı.

İdam istemi ile açılan diğer davalar Leninistlerin giyabında devam ettiriliyor. TKEP/L, DGM'leri boykot etmek amacıyla hiç bir mahkemeye çıkmama kararı aldı. Bu devrimci onurlu tutum faşizmin başlayan davaları acele olarak sonuçlandırmasına yol açtı. Ankara'da sonuçlandırılan dava bu anlamda "hızlandırılmış" olarak yapıldı.

İstanbul ve Ankara'da devam

eden ve idamı istenen Leninistler yaptıkları savunma ile sermaye düzenini ve faşizmi mahkûm ettiler. Leninistlerin "Savunmaları" birer tarihi belge niteliğindedir. Her devrimci bu belgeleri incelemeli ve ortaya konan devrimci görüşleri emekçi sınıflara taşımalıdır. Bu belgeler Devrimci Emek'te yayınlanmaya devam edecektir. Bir süre sonra ise bir kitapçıkta tüm "Savunmalar" bir araya getirilecektir.

Devrimci tutsakları idam etmek isteyen burjuvazi bununla iki amaç güdüyor. Birincisi tutsak aldığı komünistleri eğer koşullar uygunsu idamlarını "infaz" etmek, yada en azından ömür boyu hapiste tutmak. Burjuvazi bununla, komünist önderleri kitlelerden tecrit etmiş olacak ve kitleleri de önderlerinden yoksun bırakmış olacak. Diğer amacı, geride kalanları korkutmak ve sosyalizmin davasından "caydırmak". Sermaye sınıfı hiç bir zaman bu amacına ulaşamadı. Neredeyse 30 yıldır hapishaneler devrimci tutsaklarla dolup taşıyor, kimileri idam edilirken, kimileri de on yıllarca içerde tutuluyor. Tüm bu önlemlere rağmen, devrimci hareket güçlenerek devam ediyor.

Leninistler daha işin başında tüm bunları söylediler. Devrimci Emek ilk sayısında "İdamlar Bizleri Yıldıramaz" dedi. İdamı istenen devrim savaşçılarımız aynı şeyi söylüyorlar. Dışarıdakiler ise bırakalım "yılmayı" tersine faşizme daha bir kinle doluyorlar, mücadele azimlerini ise bir daha bilmiş durumda. Kendilerini kuşatan üstün sayıdaki faşist güçlere teslim olmayıp, çatışan ve ölümsüzleşen Agit Yoldaşın yiğitliği bunun ispatıdır.

Varsın tekelci güçler saldırılarını artırsın, zulmünü en alçak yöntemlerle sürdürsün, her ne yaparsa

yapsın; Leninistler devrim yolunda yürümeye devam edecekler.

Düzeni ve egemenliği sarsılan, artık yönetemeyen teknelci sermaye ancak, işkence, darağacı, katliam ve şiddetle ayakta kalabiliyor. Egemenliğini yalnızca şiddetle sürdürebilen sermaye, güçlü değil; güçsüz durumdadır. Açıktır ki, burjuvazi bilinen yöntemlerle artık kitleleri yönetemiyor. Kitleler artık eskisi gibi yaşamak istemiyorlar; yaşamlarında ve koşullarında köklü değişiklik istiyorlar. Bu amaçla eylemlerine hız verdiler. Faşizm, devrimci önderleri tutsak alarak, emekçi kitlelerin mücadelesini durduramıyor.

İrkçi-şoven devlet yıllarca yaptığı soykırımlarla ve katliamlarla Kürt halkının devrim ve özgürlük mücadelesini önleyebildi mi? Kesinlikle hayır! Tersine Kürt halkının özgürlük savaşı daha da genişleyerek sürüyor. Faşizm aynı biçimde 12 Eylül'den bu yana cezavermelerini binlerce Kürt devrimcisi ile doldurdu. Birçoğunu katletti, idama "mahkûm" etti, onlarca yıl ceza verdi; peki sonuç alabildi mi? Hiç bir sonuç alamadığı, mücadelenin yükselmesinden bellidir.

Artık emekçi halk kitlelerini eskisi gibi yönetemeyen ve eski yönetim biçimleri iflas eden teknelci sermaye babaları, çareyi şiddetin dozunu arttırmakta buluyorlar. İşkence, kitle katliamı, açık infazlar, adam kaçırmaya ve operasyonlar birbirini izlemeye başladı.

İç-savaş tüm hızı ile genişliyor. Mücadele daha da sertleşiyor. Burjuvazinin şiddeti, karşı-şiddeti yarattı. Faşizme karşı silahlı mücadele Kürdistan ve Türkiye'de yayılıyor. Devrimciler sürekli silahlanıyorlar, kitleler silahlanıyor. Devrim güçleri ile karşı-devrim güçleri arasında daha büyük çaplı bir çatışma mayalanmış durumdadır. Saflaşma kesinleşiyor, herkes saflaşıyor.

Toplumda hoşnutsuzluğun artması, emekçilerin öf-

kesinin artması zamanını çoktan doldurmuş olan kapitalist düzenin kesin olarak aşılma ile yüz yüze geldiğini gösteriyor. Kitlelerin hoşnutsuzluğu ve öfkesi hiç bu kadar derinleşmemiş ve mücadele hiç bu kadar sertleşmemişti. Kapaşıma tek geçerli yöntem oldu. Sermaye güçleri başlamış olan iç-savaşı kendi lehlerine sonuçlandırmak için tüm güçlerini harekete geçirdiler. Devletin yanında tüm sivil faşistler ve dinci-faşistler silahlandırılıyor, mali olarak destekleniyor. Teknelci güçler, egemenliklerini, düzenlerini ve çıkarlarını korumak için son umutsuz savaşa girdiler.

Bu savaş burjuvazinin son umutsuz savaşıdır. Çünkü ayakta tutmaya çalıştıkları burjuva düzen, doğrudan kendi bağrından çıkan devrimci sınıf proletarya tarafından temellerinden dinamitleniyor. Kapitalist üretim biçimi, artık her tür toplumsal ilerlemenin önünde kesin bir engeldir. Çelişkileri içinde evrimlenen burjuva toplum politik bir devrimi kaçınılmaz hale getirdi. Kurulu toplumsal düzen ne ulusal sorunu çözebilecek durumdadır, ne de kitlelerin özlemlerine yanıt verebilecek durumdadır. Tersine sermaye egemenliği kitlelerin özlemlerinin önündeki asıl engeldir. Bunu uzun zaman göremeyen ve kavrayamayan kitleler, yaşanan kapitalist yıkımın da etkisiyle şimdi anlamaya ve kavramaya başladılar. Bu, çok önemli bir gelişmedir. Emekçiler bir kere özlemlerinin önündeki esas engelin eski kapitalist düzen olduğunun bilincine vardılar mı, ilk yapacakları iş, bu

TKEP/L davası tutsaklarından Mutlu Yıldırım, Ali Yılmaz ve Doğan Ağrı müebbet hapis cezasına mahkûm edildiler.

düzeni yıkmak olacaktır.

Zulüm ve baskı koşulları aynı durumda bulunan, ezilen ve sömürülen emekçi kitleleri bir araya gelmeye zorluyor. Kitleleri bir araya getirmede hiçbir şey, baskı ve zulüm koşullarından daha iyi beceremez. Halk kitleleri kendisini bir araya getiren kapitalizmin baskı ve zulüm koşullarını değiştirmek için genişleyen, yoğunlaşan ve sertleşen bir mücadele içindedir.

Her gün ve her bir alanda sermaye ve faşizme yeni bir vuruş yapılıyor. Bakalım kapitalizm bu vuruşlara ne kadar dayanabilecek, bakalım tekeli ege-menlik emek güçlerinin bu vuruşlarına ne kadar dayanabilecek. Bunu hep birlikte göreceğiz. Ancak bir şeyi kesin olarak biliyoruz, hiç bir eskimiş toplumsal düzen bu vuruşlara karşı uzun süre dayanamaz ve ayakta kalmaz. Bu noktada baskı ve zulüm de eskiyen ve çağdaş gelişme ile mutlak bir çelişki içinde olan toplumsal düzeni ayakta tutmaya yetmeyecektir.

Leninistlere ve tüm devrimci güçlere karşı yoğunlaştırılan operasyonlar, artan işkenceler, alçakça sürdürülen katliamlar, açık infazlar ve tüm alanlarda burjuva şiddetin uygulanması, işbirlikçi tekeli sermayenin ne kadar acz içine düştüğünü ve durumunun ne kadar ümitsiz olduğunu gösteriyor. Bu anlamda devrimcilere verilen her idam cezası, her on yıl, sermaye düzenini kaçınılmaz olan sonuna biraz daha yaklaştıracaktır.

Burjuva sınıf, devrimcileri cezaevlerine doldurarak, cezaevlerinin sayısını arttırarak devrimci tutsakları hiç bir zaman mücadeleden tecrit edemedi. Mücadele devrimci tutsaklarla hep bir bütünlük içinde verildi. Devrimci tutsaklar onca eşitsiz koşullara rağmen, hem düşünceleri, hem tutumları ve hem de eylemleri ile devrim mücadelesindeki yerlerini korumuşlardır. Öte yandan cezaevleri kitleler için değerlendirilebilirlerse bir "okul" olmuştur. Devrimci tutsaklar bu okuldan mezun olarak daha büyük bir birikim ile mücadeleye katkı yapıyorlar.

Cezaevleri, burjuvaziye karşı yapılan vuruş alanlarından biridir. Faşizmin gerçek yüzünün açığa çıktığı ve zorlandığı alanlardan biridir cezaevleri. Özgür-

lük savaşçıların sesi tüm demir kapılara, beton duvarlara ve askerlere rağmen hiç dinmedi. Bu ses her zaman emekçilerin yüreklerinde yankılandı, bilinçlerine işlendi. Özgürlük mücadelesi devrimci tutsakların yaşam biçimidir. Bu yaşamın duvarlarla çevrilmesi, özünden hiçbir şey kaybettirmez. Devrimci tutsakların bu sesidir ki ve bu vuruşudur ki burjuvazinin cezaevlerinden bu kadar korkmasına yol açan...

Ne idamlar ve onlarca yıllık ceza ne de artan saldırılar tutsak olan ancak teslim olmayan TKEP/L savaşçıların mücadelesini engeller. Leninistler buldukları alanlarda mücadelelerini en aktif biçimde sürdürüyorlar. Öte yandan yaptıkları disiplinli eğitim çalışmaları ile buldukları koşulları en iyi değerlendirenler gene Leninistlerdir. Hangi açıdan bakılırsa bakılsın TKEP/Leninist Davaları faşizmin amacını boşa çıkartmıştır.

Yeraltı mücadelesi ve cezaevleri komünistler için önemli sınav alanlarıdır. Yeraltıdan geçmeyen, cezaevlerinden ve sürgünlerden geçmeyen bir mücadele "Bolşevikleşemez." Dünyanın en köklü devrimini gerçekleştiren Rus Bolşevikleri bu sınavlardan geçerek bunu başardılar. Devrimi yapmış hemen hemen tüm ülke devrimcileri bizim geçmekte olduğumuz süreçten geçtiler. Onlar bu süreçte deney ve bilgi sahibi oldular; Burjuva yasallığına sığınmadan mücadelenin birçok biçimini benimsediler ve uyguladılar.

Proletarya illegal temellerde örgütlenmeden devrim hazırlanamaz. Eğer illegal temellerde örgütlenmişse, eğer yeraltının sınavından geçmişse, eğer tüm mücadele biçimlerini özümsemişse ancak o zaman proletarya iktidara yürüyebilir.

Bu anlamda bizim illegal (yeraltı yıllarımız) ve cezaevlerindeki yıllarımız devrimi sağlam temellerde hazırlama yıllarımızdır. Tutsak yoldaşlarımız ve yeraltıta bulunan tüm Leninistler bu bilinçle hareket ediyorlar. Gene bu anlamdadır ki tutsak edilen devrim ve komünizm savaşçıları her gün devrime biraz daha yaklaşıyorlar.

O BÜYÜK GÜNE böyle hazırlanıyoruz.

DEVRİMCİ İÇ-SAVAŞIN KURMAYLARI OLMALIYIZ !

Sınıf savaşımının devrimci dönemlerinde işçi hareketinin mücadele araçları ve amaçları konusunda gider ayak pratik alana da yansıyan görüş ayrılıkları ortaya çıkar. Bu soruna bakış, proleter devrimcilerle reformistleri birbirinden en keskin şekilde ayırır, ayırmalıdır. Sınıflar savaşımının görelili ve sakin 'barışık' dönemlerinin görevleri ile sert kapışmalara dayalı doğrudan devrimci mücadele dönemlerinin görevleri arasında net, kesin ayırım ve farklılık vardır. Bu marksist-leninist sınıflar savaşımının gelişim ve değişimi sorununun üzerinden atlayan ve onu bulanıklaştıran her kimse, o, iflah olmaz bir oportünisttir.

Sanıldığı gibi tersine, bir toplumsal buhran ve bu buhranın en üst boyutu, iç-savaş koşullarında, devrimci mücadelenin araç ve yöntemleri çok daha zenginleşir. Bunun nedeni, o ana kadar, uzlaşmaz politik sınıfsal güç ve çıkar odaklaşmalarının belirginleşip zorunlu olarak kendilerine biçim aramaları bulmalarıdır. Böyle dönemlerde, sınıflar arasındaki savaş ısınmaya başlar ve ısındıkça sınıfların karşılıklı olarak içinde buldukları her statüko, değişir. Belli bir aşamadan sonra tarihsel determinist hareketi, çeperlerini zorlayan sınıfların tarihsel voluntarist hareketi kendini iyiden iyiye belli eder ve politik irade kapışmasına yol görünür. Bir önceki statüko, bir sonrakinin tüm varlık koşullarını içinde barındırır, çok hızlı ve

çabuk bir değişimle sonraki kendine biçim verir. Mücadelenin ve onun pratik görünümünün bu hızlı değişkenliği, proleter devrimci iradenin çok daha fazla uyanık ve atılgan olmasını şart koşar. Devrimci durum ve bir iç-savaş koşullarında, devrimci mücadelenin çok değişik ve zengin biçimlerinin ortaya çıktığını yukarıda söylemiştik. Ama bunlar ortaya çıktıkları haliyle bırakılamaz. Onları, "proletaryanın politik iktidar mücadelesine" göre biçimlendirmeli, "eğitmeliyiz". Bu biçim ve araçlar özellikle halkın 'bağrından' kendiliğinden çıkmışlarsa bu görev çok daha zorunludur.

Bir mücadele biçiminden diğerine, daha üst ve yoğun eylem biçimlerine geçmeye, bunları kullanmaya, günlük pratik mücadele içinde de hazır olmalıyız. Devrim dönemlerinde, böyle bir yeteneği ve politik bilinç seviyesi olmayan bir hareket yok olmaya mahkumdur. Devrimin hızlı ve karmaşık süregelenliğinde debelenip durur. Ne kendini ne de yığınları büyük kalkışmalara ve çarpışmalara sokup onları yönetebilir.

BÜYÜK DÜŞÜNMEİYİZ!

Büyük düşünmeliyiz! Büyük tarihsel kalkışma dönemlerinde, bir iç-savaşta ancak onun büyük sorumluluklarına uygun büyük düşünebilenler, büyük düşünceleriyle yığınlarla savaşabilenler, devrimci proletaryanın ve emekçi yığınların devrimine gerçekten ön-

cülük edebilir. Bu, herşeyden önce, devrimin somut, pratik hazırlamanın bilincinde olmayı gerektirir. Bir reformist, hiç bir zaman yığınların büyük işlere girişebileceklerine inanmadığı için, onları nasıl büyük işlere hazırlayabileceğini de bilemez. O, hep kapalı odasından "politika" yaptığını için politikanın gerçek malzemesinden de alabildiğince uzaktır. Devrimin enerjisini ve dinamizmini, değiştiriciliğini kavrayamaz. O, hiç bir zaman devrimin "olağanüstü" dönemlerinin devrimcisi olamaz.

Devrim dönemleri, görelili barışçıl dönemler gibi tekdüze değildir. Ve devrimi, ancak, gerçek bir devrimci kafasında canlandırabilir. Bir reformist asla devrimi kafasında somutlayamaz. Kafası devrimin pratik görevleri ile meşgul değildir onun. Devrimci devrimi yönetendir, bir reformist ise onun kaçınılmaz gerçekliği karşısında debelenip durur. Devrim, gerçek yöneticilerine, kurmaylarına, sonsuz arzu duyuyor. Her LENİNİST, devrimin kurmayı olmalıdır.!

Keskin bir şekilde proletaryanın ideoloji-politikasına ve sınıf sezgisine sahip olmalıyız. Devrimin gerçek kurmayları, öğrenmenin ve öğretmenin de gerçek ustalarıdır. Bu ise ancak, devrimci pratikle yoğrulmuş, proletaryanın sınıf çıkarları uğruna savaş bilinciyle mümkündür. Çünkü, sadece, proletaryanın gerçek sınıf çıkarlarının bilincinde olanlar, güçlü, mü-

cadeleci olabilirler. Bugün devrime asıl kan kaybettiren, faşizmin katliamları, "paketleri değildir. Devrim için en büyük tehlike, devrimci dönemlerde yığınlar reformist-gerici politikalar götürmektedir. Devrim, yadsınmaz bir gerçeklik halini aldığı anda, onu geri taktik ve politikalarla oyalamak, devrime ihanettir. Devrim, ancak kendisi kadar somut hareketlerle zaferle taçlanabilir. Gerçek devrimciler, devrime coşku dolu arzu duyanlardır. Her geri kaçışın, çekilme, bizi, devrimin kendi büyüklüğünden kat kat daha fazla devrimden uzaklaştıracağını unutmayalım. Çünkü devrim dönemleri belki(?) bir çok şeyi kaldırabilir, ama, asıl ve acil görevlerinden kaçınmayı hele bunların yalnızca lafta savunusunu kaldıramaz. İşte bu yüzden büyük düşünmeliyiz.

Politik sınıf savaşımına asıl yön veren koşul, proletaryanın gerçek çıkarlarını gözetken mücadele araç ve taktikleriyle savaştır. Sınıf karşıtlığının ve savaşımının en sert biçimi iç-savaş, bu çıkarları netleştiriyor, bunlara uygun taktikleri kesinleştiriyor, sınıf bilincini ve kinini bileyiyor. Kitle hareketinin yaygın ve geniş yönelimi isyan hareketine doğrudur. Bu noktadan sonra öncünün ve devrimin kurmaylarının devrimci atılganlığı tayin edici olacaktır. Reformizmin, yığınların giderek isyan bilincine varan hareketini, karşı-devrimle "barışık" tutma çabalarını belinden kırmalıyız. İşte bu yüzden büyük düşünmeliyiz!

YIĞINLARI DÖVÜŞTÜRMELİYİZ!

İşçilerin, emekçilerin günlük mücadele deneyimleri olağanüstü

boyutlarda yoğunlaşmıştır. Kitle hareketi, düzen sınırları içinde kullanabileceği tüm barutu tüketmiştir. Daha büyük ve boyutlu hareketlerin tüm koşulları olgunlaşmıştır. Hatta bunun filizleri yeşermiştir. Yükselmek veya geri çekilmek gibi bir ikileme de karşı karşıya değildir. Çünkü çok küçük bir boyutta da olsa hareket, tatmin edilememiş, olmamıştır. Tersine, önceki tüm eylemliliklerin ve biçimlerinin yığılması çok daha sert kapışmaların koşullarını ya-

**Devrimi reformizmin
kamburundan kurtarmanın
tek ve kesin yolu:
Savaşmak, savaşmak,
savaşmaktır.**

**Yığınlar ancak devrimci
mirasları sahiplenirler ve
ancak savaşanlar devrimci
miras yaratabilirler.**

**Önemli olan savaş hangi
araçlarla sürdüreceğimizdir.
İç-savaşta, mücadele
gerçek karakterini işte
bu araçlarla
kazanacaktır.**

ratmıştır. Devrim, kendi gündemini yaratmaya her zamankinden daha fazla muktedirdir. Yığınların kendi deneyimleri, onlara çok daha sert ve keskin dövüşülmesi gerektiğini göstermiştir.

Çok daha büyük kapışmaları öngörüyorsak, kendimizi ve kitleleri, devrimci karakterli hiç bir hareketten yoksun bırakmamalıyız. Aksine, bizzat, kendimiz, bu hareketleri hazırlamalı ve yönetmeliyiz. Devrimci yığın hareketi her zamankinden daha fazla devrimci atılganlığa ve aktivitelere ihtiyaç

duymaktadır. Yenilgilerden çekinmemeliyiz. Yenilmekten değil ama, dövüşmeden çekilmekten çekinmeliyiz. Çarpışmak, vuruşmak bizim olduğu gibi yığınların da parolası olmalıdır. Unutmayalım ki yenilgiler, devrim okulunun bir parçasıdır.

Devrim dönemlerinde, büyük tarihsel misyonlar, "küçük" çarpışmaların en derinliklerine kadar siner. Önemli olan, bu büyük tarihsel misyonları gözden kaçırmayarak yığınlar kavratmaktır. Bu nokta, bizi, dar kafalı reformistlerden her zaman ayıracaktır. Sınıflar savaşının her somut anına, dışardan, kuru sözler yığınıyla "yaklaşmak"(!) devrimin ve devrimcinin gerçek misyonunu bilmemek, buna inanmamaktır.

Yığınları savaştırmalıyız! Nasıl ki reformizmin, kitlelerin savaşmasını engellemek gibi bir misyonu varsa bizim misyonumuz da, yığınları savaştırmaktır. Halkın örgütlenme ve savaşma güdüsü, devrimci fırtına dönemlerinde olağan üstü artar. Ve yığınlar devrimin asıl kapışmalarına, aydın vaazlarıyla değil, pratik deneyimlerle, karşı-devrimin sert siyasetine karşı sert yöntemlerle gireceklerdir. Devrimi, reformizmin kamburundan kurtarmanın tek ve kesin yolu: Savaşmak, savaşmak ve daha çok savaşmaktır. Yığınlar ancak devrimci mirasları sahiplenirler ve ancak savaşanlar devrimci miras yaratabilirler. Önemli olan savaş hangi araçlarla sürdüreceğimizdir. İç-savaşta, mücadele gerçek karakterini işte bu araçlarla kazanacaktır.

DEVİRİMCİ İÇ-SAVAŞI GELİŞTİRMELİYİZ!

Bir iç-savaşta somut toplum-

.../siyasal duruma yön vermek demek, iç-savaşın gelişimini tayin etmek demektir. Egemen sınıfın 'barışık' dönemlerden farklı olarak egemenliğini ve yönetimini sağlamak için otoriter araçlarla ve yöntemlerle girdiği her hareketin ve buna koşut olarak ezilen yığınların eskisi gibi yönetebilmek istemediği yönünde ve egemen sınıfın kendilerine karşı giriştiği hareketlere gösterdiği reaksiyonların belirli bir yığılma ve yoğunlaşma yaratması, daha önceki duruma geri dönülmez yeni durumlar yaratır. Böylesi bir durumda gelişecek olanı bulup çıkarmak, atıl kalması gerekeni dışarda bırakmak ve bunlara uygun somut aksiyonlara girişmek, devrimin çıkarları açısından olması gerekeni bulup, ona politik-pratik taktiklerle yeniden biçim vermek, iç-savaşın gelişimine devrimci bir yön vermenin gerekli ipuçlarıdır. İç-savaş, politik çatışmanın en yoğun halidir. Çalışmalarımız, bu gerçekliğe bir başka politik biçime, daha özelleşmiş bir biçime kitlesel devrimci şiddet biçimine dönüştürüyor. İç-savaş koşullarında bu kaçınılmazdır. Ama bir o kadar da yadsınamaz bir nokta var: Bu gelişimin "örgütlü kitlesel şiddet" biçimine dönüştürülmesi zorunluluğu tek tek şiddete dayalı yığınsal "küçük" kapışmaların, sert çatışmaların artarak daha üst boyutlara ulaşacağından kuşku dahi duymayalım. Önemli olan bunlara her açıdan hazır olmak, yığınları bunlara hazırlamaktır.

Bu anlamda içinde bulunduğumuz dönemin en uygun kitlesel örgütlenme biçimleri, "devrimci halk komiteleri ve milisleri"dir.

Milisler, kitlesel şiddet ve silahlı halk ayaklanması olgularına bağlı örgütlü silahlı halk gruplarıdır. Bunlar, karşı-devrimci her saldırıyı püskürtmek, açık sokak gösterilerini korumak vb. görevleri olacağı gibi, gerilla tarzında eylemler de yapabilirler. Çalışma ve örgütlenmeleri kesinlikle gizlidir. Bu tip kitle örgütlenmelerinin içinde komünist partinin doğrudan ilişkisini sağlayacak profesyonel kadrolar olmalıdır. Bu tip örgütlenmelerin, politik hedefli yerel bölgesel ve hatta genel silahlı ayaklanmalarda (bir üretim alanı işgali, yerleşim yeri işgali, askeri alanları ele geçirmek/ silahsızlandırmak ve şimdiden tahmin edemeyeceğimiz diğer eylem biçimlerinde) rolü çok büyük olacaktır. Yine bu tip örgütlenmelerin, komünist partinin silahlı örgütlülüğü ile örgütsel ilişkisi olmalı ve bu ilişki kesinlikle merkezi ve en sıkı bir şekilde disiplinli olmalıdır. Bütün bunlar olmadan, bu örgütlenmelerle girişilecek bir hakeret başarısız olmaya mahkumdur.

Her leninist, bir "gerilla fantazisi" ile hareket etmeli, kitle eylemlerine bu ruh hali ile katılmalı ve örgütlenmelidir. Bir kitle eylemi "beklenmedik"(!) bir «sabotaj» mantığıyla düşünerek aksiyona geçmek bir leninist için hiç de bir anda en sert ve en otoriter araçlara dayalı bir çatışmaya döndüğünde, Leninist, panikle dağılmaya başlayan kitleyi toparlayabileceğine, silahsız yığını hemen o anda en azından var olan malzemeyle silahlandırabileceğine, hatta, karşı-devrimci saldırıyı püskürtüp saldırıya geçerek faşizmin terör kuvvetlerini silahsızlandırarak dağıtabileceğine dair özgüveni duy-

malıdır. Ancak cüretli, atılgan ve kararlı unsurlar, yığınların önüne geçip onları savaştırabilir. "Kuvvet gerektiren yerde kelimelerle oyalanmanın anlamı yoktur." (Lenin)

Devrimci ya da karşı-devrimci bir eyleme yön vermek, ancak cüretli bir iradenin yapabileceği bir iştir. Cüreti tüm derinliğiyle içinde taşıyan bir irade, politik inisiyatif, askeri düşünebilmeyi içinde taşır. Örneğin karşı-devrimci bir eylemi (bu, yığınsal da olabilir) dağıtmak, bu imkansızsa, küçük(!) en son düşünülecek bir şey olmalıdır. Devrimci bir iç-savaşın gelişimini, ancak devrimi olduğu gibi, onun pratik görevlerini de somut düşünenler belirler. Sorunun bu gerçekliği, onun gerçek misyonerlerini de içinde taşır: Devrimin somut görevlerine en sıkı bir şekilde sarılan gerçek proleter devrimciler. Bu noktada küçük bir tereddüt, reformizmin ekmeğine yağ sürmek olacaktır. Unutmayalım ki: "Devrimci zorun asıl kullanılacağı ve devrimci iç-savaşın nasıl gelişeceği sorunu devrimcilerin kendi aralarındaki bir sorundur, reformistlerle devrimciler arasındaki bir sorun değildir. "Bu doğru ise buna uygun davranmak bizim için kaçınılmaz olmalıdır.

Devrimci iç-savaşın biçimine ve gelişimine somut devrimci ajitasyon ve aksiyon yön verecektir. Devrimcilerin, güneşli güzel günlere sonsuz arzu duyan gerçek proleter devrimcilerin somut varlıkları ve hareketleri, devrimi ve kendilerini geliştirici, reformizmi mahkum edici ve karşı-devrimi dağıtıcı bir rol oyanayacaktır. Bundan, küçük dahi bir kuşku duymak, en onmazından bir gaflettir.

EMEK-SERMAYE ARASINDAKİ UZLAŞMAZ KARŞITLIĞIN ÇÖZÜMÜ İÇİN

GENEL SİLAHLANMA

Emek-sermaye uzlaşmaz karşıtlığı yeni boyutlar kazanıyor. İşçilerin artı-değer yoluyla sömürülmesi, eskiye oranla çok daha yoğunlaştı. Yedek sanayi ordusu olarak nitelenen işsizlerin bu "yedeklik" yapısı çoktan çöktü. İşsizlerin "iş bulma" umudu artık kalmadı. Çalışan ücretliler sürekli fabrikalardan ve işletmelerden atıldığından bir ayakları işsizler içinde bulunuyor. Artık hiç bir işçi yarımından emin değildir. İşçiler her an işsiz kalabilirler. Ücretlilerin sefaleti bir kere daha sermayenin elindeki servetin önkoşulu oldu. Buna karşılık sermayenin ekonomik gücü sürekli büyüyor. Sermaye birikimi ve merkezleşmesi dev boyutlarda seyrediyor. Tekelci güçlerin elindeki her tür servet aynı zamanda halk kitlelerinin devamlı elindekilerini yitirmesi sonucu büyük bir güç oldu. Türk tekelci güçlerinin dünya devleri arasında sayılması, halkın, ileri derecede sömürülmesinin sonucudur. Tekelci sermaye, zenginlik yönünden dünya devleri arasında yer alırken; buna karşılık emekçi kitleler dünyanın en yoksul insanları arasında yer alıyorlar.

Tüm bu gelişmeler sonucu emekle-sermaye arasındaki uzlaşmaz karşıtlık daha da derinleşti. Sınıflar arası bu uzlaşmaz karşıtlık kendini mücadele alanında gösteriyor. Kendi özemleri önündeki tek engeli kapitalist düzen ve burjuva egemenliği olarak anlamaya başlayan işçiler, özemlerini gerçekleştirmek için önlerindeki bu engele karşı mücadeleye girişiyorlar.

Emeğin sermayeye karşı

mücadelesi son yıllarda çeşitli biçimler kazandı. İşçiler, ilk önceleleri barışçı-ılımlı gösterilere başvurdular. Mücadele yemek boykotu, açlık grevi, grev, sokak gösterileri, sakal bırakma eylemleri, toplu olarak viziteye çıkma eylemi vb. benzeri biçimler aldı. Bunun yanında sürekli hale gelen "uzun yürüyüş" başvuru bir diğer eylem biçimi oldu. Tüm bu eylemlere milyonlarca işçi-emekçi katıldı. Eylemler milyonlarca insanı ayağa kaldırdı, birleştirdi. Devlet güçlerinin bu sıradaki tutumu, eylemleri büyük bir güçle kuşatarak kendi içinde sönmesini sağlamak ya da "sınırı" aşan olursa, güç kullanılarak eylemi ezmek, eylemcileri dağıtmaktı. Bu süreç içinde hem işçilerin eylemleri süreklilik kazandı, hem de devletin güç kullanması. Sınıflar mücadelesi, kendi doğası gereği çatışma içinde yoluna devam etti.

Proletaryanın mücadelesi bugünkü düzeyinden daha ileride olabilir. Eğer bu böyle olmazsa, bunun en büyük engeli uzlaşmacı burjuva sendikalar. Uzlaşmacı burjuva sendikalar, sermaye adına, devlet adına davranarak işçilerin eylemlerinin önüne bariyer katıldılar.

Büyük işçi dalgası, geldi, geldi kendi barikatlarına çarptı. Büyük Zonguldak eyleminden beri durum bu zemindedir. Burjuva sendikaların gücünün yetmediği noktalarda ise devlet, zor kullanarak eylem dalgasını kırmaya çalıştı. Ancak, bilmek gerekir ki uzlaşmacı politikanın hükmü bir yere kadardır. Bu sınır artık kapitalizmin kendisi tarafından aşıyor. İş-

sizlik, aşırı sömürü, sefalet o dereceye çıktı ki, artık her tür uzlaşma hiçbir işe yaramıyor, yaramaz. Sınıflar savaşı sertleşirken her türden uzlaşma politikası kesin olarak tutunamaz. Şimdi ortaya çıkan eğilim bu yöndedir.

Son yıllarda meydana gelen işçi eylemlerinin çoğunluğu işten atılmalar karşısında yapılmıştır. Bunlardan Kâğıthane işçilerinin eylemlerini örnek verelim. Kâğıthane Belediyesi'nin direnişçi işçileri, Ankara'ya yapılan uzun yürüyüş dahil direnmenin tüm örneklerini ortaya koydular. Silahlı eylem hariç, diğer eylem türlerini bu uzun direniş dönemi boyunca denediler. Ancak kendi hedeflerine ulaşamadılar. Bu alanda aynı konuda olan işçilerin hiç biri kendi hedeflerine ulaşamadılar. İşe dönme konusunda az-çok hedeflerine yaklaşanlar İzmir belediyesinin "Ölüm Yürüyüşçüleri" oldu. Onların da büyük bir kesimi bir süre çaktırdıldıktan sonra işten atıldılar. Sermaye sınıfı, İzmir örneğinin bir daha tekrarlanmaması için kesin bir tutum ortaya koydu. Çünkü bu örnek yaygınlaşır ve sonuç alırsa, direnişlerin önü alınmazdı. Büyük işçi direnişlerinin önünün kesilmesi için onca mücadeleye rağmen, atılan işçiler tekrar geriye alınmadılar.

İşçi sınıfı böylesi bir süreçten geçti. Mücadele aşağı biçimlerden üst biçimlere, ılımlı eylemlerden şiddete dayanan eylemlere doğru bir gelişim çizgisi izledi. İşçi eylemleri Gebze Belediye işçilerinin direnişi ile yeni bir aşamaya doğru gelişme eğilimi gösterdi. Bu eğilim devlet güçlerine karşı

zor yöntemlerine başvurmakta. Bu ancak bir eğilim olarak belirdi. Bu eğilim bile Gebze Direnişinde belli-belirsiz haldeydi. Zora ve zor araçlarına başvurma eğilimi, son olarak Aras Kargo Direnişi-işgali ile biraz daha belirginleşmeye başladı. Bu bile netlik ve kesinlik kazanmamıştı. Hiç değilse işçiler ilk defa zor araçlarına (molotof kokteyli) başvurmaya başladılar. Varsın bu aşamada yöntemler yetersiz olsun, nasıl olsa işçiler bir kere bu doğrultuya girdiler mi gerisi gelir.

Gebze işçilerinin ve Aras Kargo işçilerinin direnişleri neden önemlidir. Bu direniş biçimlerine önemini kazandıran şey, kendi içinde zor unsurunu barındırmasıydı. Bu zor unsurdur ki, bir kere işçilerce kullanıldı mı, gelişme çok daha ileriye fırlar. Şimdi bu gelişme aşamasındayız. Gebze'de ne oldu? Devlet çeşitli baskı ve saldırı biçimlerini denedi, ancak direnişi dağıtamadı. Direnişi başvuru yöntemlerle çözemeyen devlet güçleri, sonunda direnişçilerden daha büyük bir asker gücü kullanarak eyleme son verdi. Bu operasyon doğrudan İçişleri Bakanı tarafından yönetildi. İçişleri Bakanının doğrudan operasyonu yönetmesi her şeyi açıklar: Devlet bundan böyle her tür işçi eylemini güç kullanarak dağıtacaktır.

Aynı durum Aras Kargo'da da tekrarlandı. Belki de Aras Kargo işçileri bu durumu bildikleri için daha tedbirli davrandılar: İşyerini işgal ettiler. Uzun süredir görülmemiş işçi işgallerinin yeniden görülmesi devletin büyük bir güçle saldırmasına yol açtı. İşçiler işgal yöntemi ile iyi bir örnek ortaya koydular. Eylem iyi başladı, kötü bitti. 5 Gün süren eylemin ortaya koyduğu kararlılık devam ettirilemedi. Askerlerin işyerini basması, direnişçileri hazırlaması, yaka-laması, direnişçilerin bir hatası-

dır. Askerlerin işyerini basacakları bilinmeliydi ve buna göre uyanıklık elden bırakılmamalıydı. Ancak bu 5 gün içinde aç ve susuz kalan direnişçiler bunun da etkisiyle olacak ki, karşı koymaya fırsat bulamadan saf dışı edildiler. Sonrasını herkes biliyor. Dayak, işkence, soruşturma ve hapis. Belki de uyanıklığı elden bırakmadan, askerlerin içeriye girmesini yeterince engelleyemeyebilirlerdi, olsun, bununla birlikte ortaya koyacakları direnme ve çatışma örneği ile işçi sınıfına büyük bir deney sağladılar.

Bu haliyle bile işçiler, yaşananlardan gereken dersleri çıkaracaklardır.

İşçilerimizde eksik olan nedir? Eksik olan şey, çatışma anlayışıdır. Yiğitlik, çatışma, gerekirse ölümü göze alma devrimcilerde var. İşçilerimize gereken şey de budur. İşçiler şimdiye kadar silaha ve diğer zor yöntemlerine başvurmadan sorunlarını çözeceklerini sanıyorlardı. Onun için de devrimcilerin önerilerine kendilerini kapadılar. Hatta Gebze Direniş Komitesi, yayınladığı bildiri ile sosyalistlerin "özel sayı, bildiri" yayınlaması ve dağıtmasını yasaklıyordu. İşte bu onların esas zaafıydı. Bu zaaf ki, onları yenilgiye götürdü. Zaten devlet devrimcilerin işçileri etkilememesi ve onları çatışma noktasına götürmemesi için tüm baskılara başvuruyordu. İşçilerinde aynı doğrultuda davranması, devletin lehine oldu. Bu, aynı zamanda kendini belli eylem biçimleri ile sınırlandırmak demektir. Devrimciler, işçileri desteklemek ve hedeflerine ulaşmalarını sağlamak için büyük bir çaba gösterirken, buna karşın işçilerin kendilerini sürekli olarak devrimcilerden uzak tutmaya kalkması, ister istemez onları sermaye ile, devletle aynı safa getirmektedir. Tüm eşitsiz koşullara rağmen çatışan, boyun eğmeyen, diz çökme-

yen ve ölümü göze alan devrimcilerin mücadele anlayış ve tutumları, tüm işçilerce benimsenmelidir. Sınıf savaşını kazanmak, ancak böyle mümkün olur.

Sınıf mücadelesinin bundan sonraki seyri açısından mücadele taktikleri sorunu, daha da önem kazanır. Mücadele taktikleri sorunu, içinde bulunduğumuz şartlarla sıkı sıkıya ilintilidir. İç-savaşın yaşandığı kendi somutumuz açısından sorunu ele almalıyız. İç-savaşa bağlı olarak taktikler sorunu Leninistler tarafından defalarca dile getirilmiştir. Konunun önemi açısından bir kere daha üzerinde duralım.

İç-savaş; hakların yerini şiddetin almasıdır. Yani sınıflar savaşında şiddet olgusu diğer mücadele biçimlerini arkaya iterek öne çıkar. Emek cephesinin elde ettiği tüm haklar, tekeli güçlerin zoru ile ortadan kaldırıldı ya da baskı altına alındı. Daha açık söyleyelim, devletin de kabul ettiği çeşitli haklar, gene devletin zor yöntemleri ile ortadan kaldırılıyor ya da kullanılmıyor. Toplantı ya da gösteri hakkı bunlardan ikisidir. Devlet şimdiye kadar pek çok toplantı ve gösteriyi zor kullanarak dağıtmıştır. İşçilerin grev, direniş, gösteri vb. hakları konusunda da devletin tutumu güç kullanmak olmuştur. Bunların birer kazanılmış hak olması pratikte de işlenmesi anlamına gelmiyor. Bu anlamda artık haklardan söz etmek, pratik olarak bir şey ifade etmiyor.

Bu durumda mücadeleyi hangi yönlerden geliştirmek gerekiyor? Sınıf mücadelesinin bugünkü aşamasında mücadele taktiklerimiz ne olmalı? Bunun yanıtı, toplumsal ve politik ortamı ve gelişimi doğru kavramaktır. Kürdistan'da daha yoğunluklu olmak üzere uzun bir süredir iç-savaş günlük yaşamımıza girdi. Bu durumda mücadelenin eski biçimle-

ri ile yetinemeyiz. Mücadele tüm alanlarda sertleşiyor. Devlet, halk hareketini bastırmak için güç kullanıyor. Bu durumda doğru taktik, tekelci egemenliğin gücüne, halk güçlerinin örgütlü ve silahlı gücü ile karşı koymaktır. Halkların genel silahlanması dönemin temel bir özelliği olarak öne çıktı. Halk kitleleri zora başvurmadan artık hiç bir sorunu çözümüylemez. Tamamen silahlı, disiplinli ve savaşma sanatını iyi bilen bir askeri-polis gücü karşısında, çıplak ellerle karşı koyamayacağımıza göre, silahlanmak tek çözüm haline gelmiştir.

Dönemin temel proleter görevi iç-savaş kazanmaktır. İç-savaş güç örgütü olan silahlı birlikler ve devrimin ileri aşamasında devrimci halk ordusunun askeri yöneticiliği ile kazanılır. Hedefe varmak için şimdiden devrimci halk milisleri biçiminde örgütlenmeliyiz. İşçiler kendi işletmelerinde işçi milislerini kurmalı ve yaymalı; bu konuda silahsız olmak gerekçesi, bu görevden geri kalmanın gerekçesi olamaz. Bugün silahsız olan işçi milisleri bir süre sonra silahlı duruma gelebilirler. Aras Kargo işçileri molotof kokteyli kullandılar, bu tip araçlar çoğaltılabilir. İşçi milisleri küçük küçük gruplar biçiminde olmalı ve mümkün olduğunca yaygın olmalı; hükümet güçlerinin işçi eylemlerine müdahale etmesi halinde, milisler harekete geçmeli ve hükümet güçlerine cevap vermeli, saldırmalıdır. İşçilerin, fabrikalarda ve sokaklarda yalnızca barikat kurması yani savunma durumunda kalması, eylemin başarısız kalması demektir. Barikatlar mutlaka silahlı işçi milisleri tarafından desteklenmelidir. Burada gerilla mücadelesi temel önemdedir.

İşçi eylemlerini yerlere kadar eğilip, O'nu göklere çıkaranlar, işçi dalkavukluğu yerine, doğ-

ru taktikler önerse, mücadeleye daha büyük yarar sağlamış olurlar. İşçiler, kendilerine öncülük etmek ve mücadeleyi ileri götürmek için taktikler önermek yerine önlerinde eğilenleri pek ciddiye almıyor. Mücadele sertleşiyor, artık mücadeleyi "selamlamak" sorununu çözmüyor. Üstelik, işçilerimiz yapılan eylemlerin eksikliklerini yeterince göremezler. İşçi dalkavukluğu şimdiye kadar işçilere zarar vermektense başka bir işe de yaramamıştır.

İşçilerimiz, reformist-sosyalistlerimizin de katkılarıyla şimdiye kadar daha çok Sendikal mücadele ile sınırlı tutulmuştur. İşçiler ekonomik mücadele araçlarına hapsedilirken; bir anlamda politik mücadele araçlarından uzak tutulmuş oldu. Oysa ekonomik mücadele devrim getirmez. Devrim, politik mücadele ile kazanılır. Devrimci politika ise devrimciler tarafından götürülür. Burada oportünist ve leninist anlayış arasındaki fark kendini açık olarak gösterir. Oportünistler, kitlelerin durumuna bakarak politika oluştururken; leninistler ise devrimci politika ile kitleleri etkilerler.

Bu temel fark kendini taktikler alanında da gösteriyor. Reformist sosyalistlerimiz işçilere ve emekçilere başvurulan kendiliğinden eylemlerin yaygınlaşmasını ve bunu aşmamasını önerirken; leninistler ise, dönemin gerektirdiği mücadele taktiklerine başvurmak gerektiğini ve dönemin mücadele taktiklerinin de; halkların genel silahlanması, devrimci halk milislerinin örgütlenmesi, gerillanın her alanda geliştirilmesi ve silahlı halk ayaklanmasına hazırlanmasını öneriyorlar. İç-savaşın tüm alanlara doğru genişlemesi ve yoğunlaşması; kesin olarak silahlanmayı ve milisler biçiminde örgütlenmeyi, giderek silahlı milislerin devrimci halk ordusuna

bağlanmasını zorunlu hale getiriyor.

O halde her mücadelecisi işçi, her devrimci, örgütlü olarak silahlanmalı, silahlı eylemleri öne çıkarmalı. Karşı-devrim tüm olanaklarını bu alanda kullanıyor. Ordu-polis yanında tüm sivil faşist güçler devamlı olarak silahlanıyor. En ufak bir emekçi eylemi faşist devlet terörü ile bastırılıyor. Bu durumda silahlı mücadeleden başka hiç bir mücadele yöntemi işe yaramayacaktır. Silahlanmanın zorunluluğu tüm işçilere anlatılmalı, kavratılmalı. İç-savaşın, hakların yerine şiddeti geçirdiğini, hak elde etmenin devrimci şiddet ile olanaklı olduğunu; hak elde etmenin eski biçimlerinin işe yaramadığını artık her işçi bilince çıkarmalı. Bir grevi ayakta tutmanın, bir sokak gösterisini, sonuna kadar götürmenin, bir fabrika işgalini ayakta tutmanın yolu, silahlanmakta ve silahlı işçi müfrezeleleri oluşturmakla olanaklı olacaktır.

Kürt halkı, silahlanma ve silahlı halk birlikleri oluşturmada ileri bir noktaya ulaştı. Kürt halkının verdiği silahlı devrim mücadelesi ile bütünleşmek ve diğer alanlarda geliştirmek, devrimin gelişmesi için kaçınılmaz hale gelmiştir. Emekçiler için kurtuluş, silahlı olan Kürt halkıyla bütünleşmekten geçecektir.

Devrimci durum kesintisiz hale geldi, iç-savaş tüm alanlara doğru gelişiyor. Kürt halkı en çetin ve zorlu bir süreçten geçiyor. Verilen silahlı mücadele etkisini tüm alanlarda hissettiriyor. İç-savaşın kendisi hakların yerine şiddet geçirdi. Tüm bu koşullar birbirini etkileyerek ilerliyor. Bu durumda halk kitleleri en yaşamsal ve temel sorunlarını ancak ve ancak genel silahlanma ile, güç örgütü ile çözebilirler.

Devrimci zor ve devrimci zor örgütü tek belirleyici güçtür.

BİLGİLENME TARZIMIZI DEVRİMCİ DURUM KOŞULLARINA UYARLAMAMIZ ZORUNLUDUR

İç savaş sertleştikçe bu savaşta taraf olan biz komünistlerin yaşamı da hareketleniyor, hızlı bir tempoya girmek zorunda kalıyor. Birçok eski alışkanlık terk ediliyor. Bu arada mücadelenin temposunun hızlanmasıyla eskisi gibi okunamamaya başlanıyor. Teorik gelişime ayrılabilen zaman giderek azalıyor, hatta İstanbul gibi mücadelenin gelişkin olduğu yerlerde artık zaman kalmıyor. Bu noktada, gerek mücadele içindeki yoldaşlarımızın, gerekse saflarımıza yeni katılacak insanların teorik gelişimleri sorununu yeniden ele almamız gerekiyor.

Hangi konuda olursa olsun, şaşmaz-değişmez kurallar koyup yaşamın her dönemde bu kurallara uygun olmasını beklemek bilimsel bir tutum olmaz. Ancak ve ancak kuralları yaşamın ihtiyaçları doğrultusunda yeniden düzenlediğimiz zaman, "yaşamın gidişatı" karşısında özgür olabiliriz. Koyduğumuz kurallar ancak bu durumda yaşam karşısında yenilmeye mahkûm ilkeler olmaktan çıkıp yaşamı kolaylaştırırlar.

Bilimsel, devrimci bilgilenme için geçerli gördüğümüz kurallar da yaşanan dönemin koşulları gereği tam uygulanamayabilir; esnetilmesi, hatta bazı dönemler için rafa kaldırılması gerekebilir. 1992 yılının sonbaharında yazılıp Genç Yoldaş'ın Aralık 1992 tarihli 5. sayısında yayınlanan felsefe yazısının girişinde şunları okuyoruz: "*Ülkemiz sol hareketinde... okuma tembelliğini besleyen bir bilgilenme tarzı var; haplaştırılmış bilgilerle yetinme, meyveyi yemekten önce gerekli olan vitamini vitamin haplarından elde etme-*

ye çalışma. Bizce benzetme uygundur ve bize asıl gerekli olan 'el kitapları', 'eğitim sayfaları' vb. haplar değil, Marx'ın, Engels'in, Lenin ve Stalin'in kendi yapıtlarıdır."

Bu yazılanlar, GENEL OLARAK, doğru ve geçerlidir. Ancak içinden geçmekte olduğumuz devrimci durum ve iç savaş koşullarında bu kuralda direnmek, hızla ve kitlesel olarak mücadeleye katılmalarını beklediğimiz insanlara "önce klasikleri okuyun" demek, ne derece doğrudur? İç savaş dönemleri, kitlelerin hızla mücadeleye sürüklendikleri binlerce insanın belki tek bir kitap bile okumadan ölüme gidebildiği dönemlerdir. Böyle dönemlerde mükemmeliyetçi bir bilgilenme tarzında ısrar etmek, tek tek bazı bireylerde mücadeleden kopuk entellektüel gevezeliğe sürüklenme sonucunu vereceği gibi, kitlesel bazda ise bu kitlenin öncülüğünü ele alamama sonucunu getirecektir.

İç savaş ortamının "doğasını" değiştirmeye mi çalışacağız, yoksa bilgilenme tarzımızı mı ona uygun hale getireceğiz? Söylemeye gerek yok ki, ikincisi...

Mücadele içerisindeki yoldaşlarımız için devrimci durum ve iç savaş koşullarında teorik gelişim ve okuma üzerine söylenebilecek az şey var: Ete-kemiğe bürünen devrimin pratik görevleri öne alınmalı; düzenlilik kaygısı güdülmeden, kalan zaman okumayla değerlendirilmeli; okuma konularında devrimin temel sorunlarına öncelik tanınmalı...

Devrimci durum ve iç savaş koşullarının hızla mücadeleye iteceği insanların siyasi ve teorik eğitimi de, üzerinde önemle durulması gereken bir konudur. Bu insanlar sıfır düzeyden (politik bilinç anlamında) çok kısa sürede devrimci militan konuma yükseleceklerdir. Üstelik bunu savaş hengâmesi içerisinde başarmak zorundadırlar. Savaş koşulları içerisinde ve o kadar kısa sürede bu insanlar klasikleri doğrudan okuyacak düzeye gelemeyeceklerine göre, hatta genel olarak pek kitap okuyamayacaklarına göre, marksizm-leninizmi ve devrimin programatik sorunlarını nasıl öğreneceklerdir?

Burada, genel olarak reddettiğimiz yöntemi yaşam bize dayatmaktadır: Haplaştırılmış bilgi. Bunun genel olarak doğru mu yanlış mı olduğunu tartışmayı artık bir yana bırakıp, nasıl en verimli olabileceği üzerine düşünmek gerekir.

**İç savaş dönemleri,
kitlelerin hızla
mücadeleye
sürüklendikleri
binlerce insanın
belki bir tek kitap
bile okumadan
ölüme gidebildiği
dönemlerdir.**

Her şeyden önce, bu dönemsel bilgilenme tarzının araçları olarak elimizde dergilerimizin ve yayınlayacağımız broşürlerin olması zorunludur. Bu tarz siyasi ve teorik eğitim, eğitim sayfaları ve broşürlerle gerçekleştirilebilir.

Zorunlu olarak baş-

vuracağımız ve ne yazık ki birçok insanın tek eğitim malzemesi olacak bu yazı ve broşürleri hazırlamak için gerekli olanaklara sahip yoldaşlarımız, bunun küçümsenemez bir devrim görevi olduğu bilinciyle çalışmalıdırlar. İç savaşın gelişip sertleşmesiyle yoldaşlarımız pratik görevlerin ağırlığını daha da fazla üzerlerinde hissediyorlar. Bu normaldir. Ama yine de yoğun bir şekilde okuyup yazmaya zaman ayırabilen yoldaşlarımız var.

Bu yoldaşları kendilerini diğer yoldaşlarımızın ve saflarımıza yeni katılacakların iç savaş koşullarına uygun araçlarla teorik gelişimlerinin sağlanmasından sorumlu hissetmelidirler.

Artık, eğitim sayfaları, devrimin temel sorunlarını ve proleter öncünün devrimci programın temel noktalarını açımlayacak broşür çalışmaları bir tercih ya da bakış açısı sorunu değildir. Olanağı olan yoldaşlar, felsefe, ekonomi politik, devrim sorunu, devlet, faşizm, ulusal sorun, silahlı mücadele... gibi konularda marksizm-leninizmin genel teorik bakışını mücadelemiz özgülündeki yaklaşımlarımızla birleştirecek yazı ve broşür çalışmalarını önlerine somut görev olarak koymalıdırlar.

Kuşkusuz bunlar, iki yıl öncesine kadar yetersiz, hatta bir ölçüde zararlı bulduğumuz "haplaştırılmış" bilgileri içerecektir. Ancak geldiğimiz noktada evrimci dönemin bilgilenme tarzını ilke düzeyine çıkarıp savunmak, pratikte insanlarımızın kendilerini geliştirmesi önünde bir engel yaratacaktır. Zaten biraz ileride açıklayacağımız gibi, bizim bilgileri haplaştırma şeklimiz gelişmeyi engelleyici, okuyanda "bu konuyu artık öğrendim" duygusunu uyandırıcı bir tarzda olmayacaktır. Bugün esas tehlike, proletaryanın marksist-leninist öncüsünün çizgisi ve denetimi da-

hilinde hazırlanacak böyle kılavuzların ortaya konmaması olacaktır.

Proletaryanın marksist-leninist öncüsünün çizgisi ve denetimi dahilinde hazırlanacak bu kılavuzlar, açık, anlaşılır ve öz (özet değil) olacak, ama kesinlikle gelişmeye ket vurucu, konuyu vulgarize edici ve tek yönlü bir anlatıma sahip olmayacaktır. Buna özen gösterilecektir. Sözlükçü ve ansiklopedici bir yaklaşıma girilmeyecektir. Bu konuda bir örnek vermek istiyorum.

Marksizm-leninizmin, devleti, "egemen sınıfların ezilen sınıflar üzerindeki baskı ve zor aygıtı olarak" gördüğü doğrudur. Peki marksist-leninist devlet teorisi buna indirgenebilir mi? Tabii indirgenemez. Ama — on yıllardan beri marksizmin görüşlerini çürütebilmek için onları önce karikatürize etmeyi kendine yöntem bellemiş burjuva teorisyenleri bir yana bıraksak bile — birçok insan marksizm-leninizmin devlet teorisi konusunda bu önerme dışında bir şey öğrenmemişlerdir. Sözlükçü, ansiklopedici bilgilenme tarzı işte budur. Sonucu ise, devletin halk yararına da bir şeyler yaptığını, birçok sosyal hizmet sunduğunu, sokakları temizlediğini... günün birinde "keşfedip", marksizm-leninizmin bu konuda yetersiz bir açıklama getirdiğini öne sürmek olabilmektedir. (Bu örnek ne yazık ki hayali bir örnek değildir, çeyrek yüzyıl mücadele içerisinde önder konumda yer almış birisi bir yazısında bu "keşfi" marksizmin karşısına çıkarabilmiştir.) İşte bizim eğitim amaçlı yazı ve broşürlerimiz böyle tek yanlı kavrayışlara yol açacak içerikte olmayacaktır. Böylece bizim devlet üzerine broşürümüzü okuyan kişi, devletin sokakları süpüren çöpçülere maaş vermesinin teorimizin yanlışlığını ya da eksikliğini göstermeyeceğini, devletin bu tür toplumsal işlevlerinin sadece ve sadece sınıfsal işlevini gizlemeye, kendisini ezilen sınıflar gözünde de meşru ve egemen kılmaya yönelik barışçıl yöntemler olduğunu broşürün içeriğinden kavrayabilecektir.

Son olarak, döneme uygun bilgilenme tarzımızın bize Lenin'in şu sözlerini asla unutturamayacağını ve unutturmaması gerektiğini vurgulayalım: "Ancak kafanızı insanlığın bütün hazineleri konusunda bilgi edinerek zenginleştirdiğiniz zaman komünist olabilirsiniz."

M. Sinan ATEŞ

EĞİT-SEN Mİ?

Neden olmasın? Elbette ki olmalı. Bizler EĞİT-SEN'in temel hedeflerini belirlerken sendikal anlayışımızın gereği iş kolumuzda birliği en başa yerleştirmiştik. İşkolunda birlik sadece iki sendikayı değil tüm eğitim emekçilerini kapsamalıdır. Soruna halen de bu şekilde yaklaşıyoruz.

Ancak bu yazımızda işkolunda birliğin zorunluluğunu ve yöntemlerini değerlendirmekle birlikte uzunca bir süredir resmi görüşmeler biçiminde süren EĞİT-SEN, EĞİTİM-İŞ birleşmesini de irdeleyeceğiz. Yazımıza böylesi bir başlıkla başlamamızın temel amacı ise sadece bu birleşmede kullanılan yöntem ve yaklaşımların eksikliklerini ortaya koyarak, sağlıklı bir birliğin yolunu gösterebilmektir.

Yazımızın daha somut ve anlaşılır olabilmesi için sorunu bir kaç başlık altında ayrı ayrı yönleriyle ele alacağız.

SENDİKAL BİRLİK NEDİR?

Tüm işçiler ve emekçiler aynı sınıfın üyeleridir. Esas olarak kapitalistler tarafından sömürülen, yarattıkları artı-değere benzeri biçimde el konulan, işgüçlerinden başka satacak bir şeyleri olmayan tüm işçi sınıfının üyelerinin çıkarları aynıdır. Çünkü istisnasız tüm çalışanlar benzeri koşullarda çalışır ve yaşarlar. Sömürülen sınıfın, sömürülenler karşısında çıkarları ortak, hedefleri biridir.

Ancak bütün sınıflı toplumlarda olduğu gibi, ülkemizde de politik iktidarı egemenlikleri altında tutan, işveren sendikalarında, ticaret ve sanayi odalarında, işveren derneklerinde örgütlü olan kapitalist sınıf, işçi sınıfını bölmek, parçalamak için her yolu denemektedir.

Emperyalizme bağımlı tekelci kapitalistler başta olmak üzere egemen sınıf yani burjuvazi, politik görüş, ulusal ve etnik köken, dinsel inanç, mezhep, ırk, dil ve meslek ayrımlarını körükleyerek çalışanları birbirine düşman etmeye çalışır. Burjuvazi bilinen bu faaliyetini kendince meşru ve yasal kabul ettiği tüm kurumları ve araçları ile sürdürür. Amacı ise işçileri ve emekçileri kendi politik ve ideolojik etkileri altında tutmak, çalışanların sınıf bilincine ulaşmalarını, onların sömürü ve baskıya karşı çıkan kişileri olmalarını engelleyebilmektir... Bu amaçla işçi sınıfının içinde küçük burjuva ideolojisi yaygınlaştırılarak, sınıf bilimine ters sağ ve sol sapma anlayışlar bile empoze edilir.

Emeğini satarak yaşayan insanların böylesine ağır ideolojik ve politik bombardıman karşısında, "böl-parçala-yönet" politikasının çırpısızca uygulandığı bir ortamda tüm işçi sınıfının BİRLİK içinde eyleme yönelmesinden başka çıkar yol yoktur.

Tüm ezilen ve sömürülenlerin birliği maddi temelleri üzerinde yükselir. Bu temel sınıfsal birlik temelidir.

İşçi sınıfın birliği sorununda, sınıfın burjuva ideolojisinin etkilerinden kurtarılması, işçi sınıfı bilimi ile donatılması, sınıf mücadelesinin başarılı olmasının en önemli koşuludur. Sendikalar bu anlamda sınıf içerisinde yerleştirilmek istenen sapsmalara ve burjuva ideolojisine karşı ideolojik mücadele yürütme görevini sendikal düzeyde yerine getirmelidir.

Sınıf mücadelesinde sendikal birliğin sağlanması bu temelde ele alınırsa **önemli bir adımdır**. Bu amaçlı birlik ise işçilerin, emekçilerin ve tüm çalışanların tek sendikal çatı altında toplanmasıdır. Sendikal birliğin temeli **İŞYERİNDE BİRLİK**'tir... İşçiler işyerlerinde bir tek sendikasız işçi bırakmadan, işverenlerin farklı davranarak, farklı ücret, farklı zam, bölgesel, etnik, dinsel farklılıkları kullanarak geliştirmek istediği bölücülüğe karşı mücadele ederek sendikal birliği örmelidir. İşyerlerinde birlik, işkollarında sendikal birlik ile perçinlenmelidir.

Sendikal mücadelenin üçlü mücadele biçimi olan, Ekonomik-Politik ve ideolojik mücadele bütünlüğü içinde işkolunda birlikle de yetinilemez. İşyerleri ve işkollarındaki sınıfsal birlik tüm ülkede çalışanların tek bir konfederasyonda birliği ile güçlü bir sınıf hareketine dönüşmelidir.

Sömürü ve baskıya karşı mücadele birliği, örgütlenmede birliğe dönüştüren işçi ve emekçiler, tüm kapitalist ülkelerde kendileri gibi sömürülen, işçilerle ulusal kurtuluş mücadelesi veren halklarla en yoğun dayanışmanın koşullarını yaratarak, enternasyonalist birliği kavrayacaklardır.

Sınıfsal temelde, mücadele birliği perspektifiyle **Sendikal Birlik** böylesi bir sürecin ürünü olacaktır.

KAMU EMEKÇİLERİNİN SENDİKAL MÜCADELESİ

Ülkemizde kamu emekçileri uzun yıllar devlet memuru koşullandırması ile çalıştırıldılar ve sömürüldüler... Başlangıçta elde ettikleri gelir ülke standartlarına göre biraz fazla olduğu için onlar da bu sıfatı benimsemişlerdi... Ancak devlet örgütlenmesi kurumlarını geliştirip yaygınlaştırdıkça devlet memuru sayısında hızlı bir artış oldu... Süreçte sanayinin gelişimi işçi sendikalarının doğuşu, çok partili dönem ve özel sektörün gelişimi sınıf mücadelesinin gelişimini hızlandırınca, devlet memurları devlet işçilerine dönüştü... Bir çok kamu hizmet sektöründe emek yoğun çalışan insanlar bile sendikasızlaştırma politikası gereği memurlaştırıldılar... Sendikalı ve örgütlü işçilerin gelirleri artarken sendika-

sız memurlarda sürekli bir ekonomik gerileme başladı.

1961 Anayasası Kamu Çalışanlarının sınırlı haklarla sendikalaşmasına olanak tanıyınca 600'e yakın memur sendikası oluştu... Bunlardan yaygın olarak tanınan 8.7.1965'te kurulan TÖS ile 12.7.1965'te kurulan İLK-SEN'dir.

Bu iki önemli örnekte eğitim emekçilerine aittir... 1969 büyük TÖS boykotu, mücadele birliği temelinde öğretmenlerin birliğini yakalamıştı. Boykottan önce 60.000 üyesi bulunan TÖS'ün boykota 110.000 öğretmeni kattığını, boykot başarısından bir ay sonra da üye sayısının 90.000'e yükseldiği yaşanmıştı.

22 Mart 1971'le birlikte sınırlı sendikal hak gasbedilince, öğretmenler örgütlü yaşama 04.10.1971'de kurdukları TÖB-DER'le devam ettiler. (Kendisi dernek, faaliyeti sendikamsıydı. 1976 Programına Grevli-Toplu Sözleşmeli Sendika hedefi konmuştu.)

Bu kısa anımsatmayla, 12 Eylül'ün çalışanlar üzerindeki baskı-zulüm ve sömürüyü güncel olarak yaşadığımızdan tekrarlamaya gerek görmeden, 82 Anayasasının cenderesine rağmen 16.02.1988'de EĞİT-DER oluşturularak örgütlü yaşam yeniden başlatıldı. EĞİT-DER de fahri üye olarak örgütlenen öğretmenler önlerine sendikal örgütlenme hedefini koyarak EĞİT-DER'den EĞİT-SEN'e projesini yarattılar... Sendikal Haklar Komisyonlarını kurarak tabandan tabana örgütlenme sürecinde, sendikanın anlayışı, amacı ve örgütlenme birimi uzun tartışmalar ve araştırmalarla oluşturuldu...

"Sendikal Birlik Nedir?" başlığıyla açılmadığımız bölümde işaret ettiğimiz gibi eğitim emekçileri içerisinde sınıfın ideolojisini kavrayamamaktan kaynaklanan savrulmalar yaşandı. Sınıf sendikacılığı temelinde demokratik bir örgütlenmeyi reddeden, ikameci bir yapılanmayla burjuva anlayışa savrulan grup, Sendikal Haklar Komisyonlarının oluşumunu reddederek ayrı bir sendikal çıkışa yöneldi... Bu yönelim 28.05.1990'da EĞİTİM-İŞ (Eğitim İşkolu Kamu Görevlileri Sendikası) olarak doğdu.

Sendikal Haklar Komisyonları (SHK)bu fevri çıkışı olumlamayarak yoluna devam etti. Bölge toplantılarını, Ankara Merkezli (SHKMYK) Yürütme Kurulu'nu oluşturmayla noktalandı. SHKMYK Kurulu kurucu üye tespiti yaparak, tüzük ve program çalışmalarını tamamlayıp İstanbul'da kurucular kurultayını topladı. EĞİT-SEN Kurucular kurultayı Kurucu Yönetim Kurulu'nu seçim yoluyla bu kurultayda oluşturularak 13.11.1990'da Eğitim ve Bilim Emekçileri Senikası'nı (EĞİT-SEN) kurdu. Bu oluşum gerçek anlamda sınıf sendikacılığı temelinde kurulmuş ülkemizdeki ilk Kamu Emekçileri Sendikası'ydı.

Yaşanan süreci anımsatmadaki amacımız, süreci

sorgulamak için değil. Süreci sorgulama görevinin tarihe ait olduğunu biliyoruz ve elimizdeki tarihi belgelerle de bu sorgulamaya ışık tutacak birikime sahibiz... Asıl amacımız; birleştirmeğe çalıştığımız iki sendikanın neden, hangi sendikal anlayışlarla ayrı ayrı kurulduğunu belirleyip, birleşmede gerçek bir sendikal birliğe varılıp varılamayacağını doğru değerlendirmektir.

EĞİTİM-İŞ + EĞİT-SEN = EĞİTİM-SEN

Sendikal birlik keşke bu kadar kolay olabilseydi... O zaman ne 200 yıllık sınıf mücadelesi tarihini incelemek zorunda kalırdık, ne de bu kadar yazıp çizmek...

EĞİT-SEN'in 5. kuruluş yıldönümünü kutlamaya hazırlandığımız bu günlerde, onlarca insanın binbir emekle, fedakarlıkla oluşturduğu, yine onlarca insanımızın canlarını feda ederek korumaya çalıştığı, sağlam bir zeminde korkusuzca ayağa kalkıp yaslanabileceğimiz bir örgütlülük olarak gördüğümüz sendikamızın, sağlam zemininin ayaklarımızın altından kayıp gitmekte olduğunu görüp üzülmemek elde değil... Ancak ne çaresiz ne de alternatifsiz. Bir Fransız direnişçisinin dediği gibi «Bizim en büyük zaferimiz, hiç düşmemek değil. Bizim en büyük zaferimiz, her düştüğümüzde ayağa kalkabilmektir...»

Her iki sendikadan üçer kişinin bir araya gelip bir takım pazarlıklar sonucu kararlar alarak ortak açıklamalar yayınlamasıyla birlik yapılamaz... Öncelikle yöntem yanlış...

Haaa... diyeceksiniz ki; birliği taban istedi, biz de tabanın isteğine uyarak görüşmeler yaptık... Birinci kısım doğru... Birliği taban istedi... Hatta hala da istemeğe devam ediyor... Birliği bizde istiyoruz... Üstelik sizden daha fazla... Ama tabanın istediği birlik sizin yapmaya çalıştığınız gibi mi acaba? Özellikle EĞİT-SEN yönetimine sormak istiyoruz... Sizler kendi yayınladığınız dergiyi de mi okumuyorsunuz? Ya da dergide yayınladığınız yazıların ne anlama geldiğini mi kavrayamıyorsunuz? Ağırıklı olarak 1991-1992 yıllarındaki EĞİT-SEN dergilerini tekrar tarayın ve yayınlanan birlik istemli imza kampanyalarının metinleri ile şubelerimizden gelen raporları inceleyin... Binlerce imzayla birlik isteyen eğitim-emekçileri "nasıl olursa olsun, yeterki birlik olsun" demiyorlar... Bir takım kriterler koyuyorlar... (Grevli-Toplu Sözleşmeli bir Sendika... - Sınıf ve Kitle Sendikacılığı anlayışını savunan bir sendika... - Demokratik Merkezizetçilik ilkesini savunan bir sendikada... - Eğitimin demokratikleştirilmesi ve anadilde eğitimi savunan bir sendikada birlik... diyorlar.)

Altına imza koyduğunuz ortak açıklamaların hangisinde, tabanın bu taleplerine yer verilmiştir... (01.10.1994 tarihli Ortak Açıklama'nın 3. maddesinde "Demokratik Merkezizetçilik İlkesi" dışında) Hiç biri-

ne...

Genel Kurul, yönetim kuruluna birlik görüşmeleri yetkisi vermiştir... Bunu reddetmiyoruz ama, genel kurul sendikanın amaç ve ilkelerini, tüzüğünü değiştirme yetkisi vermiştir sizlere... Sizler hangi yetki ile sendikanın ilkelerini, anlayışını, tüzüğünü keyfinizce pazarlık masasına yatırabiliyorsunuz?

30.08.1994 tarihli Ortak Açıklama'nın giriş paragrafında deniyor ki; Birlik Komitesi, seçim yönetimi-kapsam-model ve genel merkezin yeri konularında toplanmış ve karar almıştır...

Madde: 1 – "Seçimler birleşik oy pusulası ve çoğunluk esasına göre yapılır." Kabul, diyelim ki böyle bir yetkiniz var... Siz de kullandınız ve bu şekilde anlaştınız... Birleşik genel kurulda divana bir önerge verilerek, "seçimler liste usulüne göre, nisbi temsil sisteminde yapılsın" denir ve bu önerge de genel kurulda kabul görürse birlik bozulacak mı?

Madde: 2 – "Sendika işkolundaki dersaneler, özel okullar, kreşler, yurtlar, üniversiteler vb. (ki eksik bırakılmış, bu maddeye göre M.E.B.'na bağlı resmi okullar unutulmuş) işyerlerinde tüm çalışanları kapsar." Aynı şekilde bir önergeyle genel kurulda, dersaneler ve özel okullar 625 sayılı yasaya tabi diye reddedilirse ortaklık bozulacak mı?

Madde: 5 – "Yeni kurulacak sendikanın merkezi Ankara olacaktır..." belirlemesi yerine EĞİTİM-SEN Genel Kurulu İstanbul'u ya da Bursa'yı veya Diyarbakır'ı genel merkez seçerse yeniden ayrışma mı yaşanacak!

Madde: 6 – (Tam tuz-biber) "ortak imza altına alınan bu kararlar, her iki sendikanın merkez yönetim kurullarınca onaylanmasının gerekliliği kararlaştırılmıştır." Oh! Ne güzel... Genel Kurula ya da Kurucular Kuruluna bile gerek yok. Merkez yönetim karar verir bu birlik olur...

Beyler, sizler onbinlerce üyeyi nasıl koyun yerine koyabilirsiniz? Doğmamış çocuğa don biçilemeyeceği gibi, daha kurucuları ya da delegeleri bile belli olmayan bir sendikanın Genel Kurul iradesine ipotek koymazsınız... Hiç kimse size bu yetkiyi veremez...

Kaldı ki sizler EĞİTİM-SEN yöneticisi değil, halen EĞİT-SEN yöneticisisiniz... Eğitim-Sen'liler sizleri her şart ve koşulda sendikanın ilkelerini ve tüzüğünü savunasınız diye seçtiler... Değiştiresiniz diye değil...

Bir de 01.10.1994 "Ortak Açıklama"sı var ki tam anlamıyla eşsiz bir tarihi belge... 82 Anayasasından daha ilginç... İlginç çünkü 82 Anayasası bile bu kadar tutarsız, çelişkili ve de karanlık değil...

Madde: 8 – "Birleşik sendikanın merkez yönetim kurulunun geçici olarak 10 kişi olması ve eşit olarak paylaşılması kararlaştırılmıştır."

Neden böyle bir karar alınmış olabilir bir inceleyelim... Birleşecek olan iki sendika öncelikle **sendikal anlayışta** ortak bir nokta bulamamışsa (ki böyle bir ortak nokta yok) oluşturulan yeni sendikada bir parmakla (oyla) herşey alt üst olabilir. DKÖ'lerde ve tüm tüzel kişiliklerde, hatta şirketlerde yönetim kurulları 3-5-7-8-11 gibi tek sayılarla oluşturulur... Çift sayılı kurullar da sık sık eşitlik durumu doğacağından karar alma ve iş yapma güçleşir. Yönetim kurullarının tek sayılı olabilmesi için ise, karşılıklı güven ve ortak bir anlayışın olması zorunludur... İki farklı sendikal anlayışın olduğu yerde karşılıklı güven de olmaz, karar da alınmaz, uygulama da yapılamaz... Zaten ortak bir sendikal anlayış olsaydı baştan bölünme olmazdı... Şimdilik merkez yönetimin üye sayısı 10'a çıkarılarak 5+5'te anlaşılabilir görünüyor... Ancak eşitlik halinde başkanın oyu iki oy sayılacağı için şimdi de başkanlık krizi yaşanıyor. (Bu krizi aşmak için önermemizi aşağıda sunacağız.)

Madde: 2 – "Her iki sendikanın şube yönetimlerinde yer alışı, belirli bir oran yoktur."

Şimdi bu kararı alanlara soralım. Genel Merkez'in 9 üyesini paylaşamayıp 9+1=10 yapıp 5+5 gibi bir formül yaratarak DKÖ literatürüne yeni bir gelenek ekleyen beyler, sizin koltuk hırsınız, kariyeriniz var da, şube yöneticilerinizin yok mu?.. Onlara kariyer sahibi olmak yakışmıyor mu? Şubede 3+4=7, 5+2=7, 6+1=7 ve hatta 7+0=7 olabilir de neden Genel Merkez 4+5=9 olmaz?.. Neden?

Neden mi olmuyor söyleyelim... Bizim çok bilen apolitik yöneticilerimiz, "dervişin fikri başka zikri başka olur" anlayışlarıyla bu güne kadar kitleleri nasıl aldatıklarını yine kendileri açıklamışlar, hem de aynı belgede.

Bakın Madde: 3 ne diyor? (Eğit-Sen yöneticilerinin önerisiyle) "Kendi iç işleyişinde **DEMOKRATİK MERKEZİYETÇİLİK** esasına göre çalışır."

Bir sendikal oluşumda Demokratik Merkeziyetçilik ilkesi uygulanıyorsa eğer, merkez-kadar, hatta daha fazla taban organları önemlidir. Hele hele "Söz, Yetki, Karar Çalışanlara" sloganını dillerinden düşürmeyenler için taban çok daha önemli olmalıdır... Ama ne yazık ki fikir ile zikir farklı farklıdır... Şube yönetimlerinin hepsi, ister Eğitim-Sen'liler de olsun, isterse Eğitim-İş'lilerde olsun ne önemi var... Nasıl olsa tabandan gelen öneriler hiç önemli değil, merkez ne karar alırsa o uygulanır... Yani genel merkezi kim ele geçirirse onun borusu öter... Peki bu yaklaşımla Demokratik Merkeziyetçiliğin ne alakası var söyler misiniz?.. Siz Genel Merkezi 5+5 paylaşacaksınız, şubeler ne olursa olsun, ondan sonra da kitlelerin gözünün içine baka baka biz demokratik merkeziyetçiliği savunuyoruz, tabanın söz ve

karar yetkisini tanıyoruz diyeceksiniz... Dürüst olalım beyler, dürüst.

Yukarıdakiler anlaşmaya varılmış olan maddeler. Bir de henüz pazarlığı bitirilmemiş olan konular var...

Örneğin kurucular kurulu nasıl oluşturulacak?

EĞİTİM-İŞ diyor ki; (01.10.1994 Ortak Açıklama Bölüm 2/A) Her iki sendikadan 25'er kişi ile toplam 50 kişiden oluşsun.

Peki bu 25 kişiler nasıl belirlenecek? Seçimle mi? Atamayla mı?

Eğer seçimle olacaksa bunun bir oy oranı olur. Örneğin 1000 kişiye 1 delege. O zamanda (tahminen) Eğitim-İş'in 35.000 üyesi varsa 35 delege, Eğitim-Sen'in 58.000 üyesi varsa 58 delege eder ki, 25+25 olmaz...

Atamayla olacaksa belliki üstün meziyetli seçkin çok bilenler aranacak... Bunlar da olsa olsa Niyazi beyin yakın arkadaşları ile İsmet beyin yakın arkadaşları olabilir. Olsun bizce hiç bir mahsuru yok, nasıl olsa kel başa şimşir tarak yakışır...

EĞİT-SEN ise bu konuda daha ilginç bir yaklaşım sahip görünüyor. Önerisinde; Genel Merkez yöneticileri+şube başkanları+ortak sendikanın yönetiminde görev alacak olan 5'er kişi (demek ki kurultaydan önce yöneticilerimiz de seçilmiş). Bu hesaba göre 9 merkez yönetici+150 şube başkanı+5 ortak yönetici=164 kişi (takriben). Ancak bir şey unutulmuş.

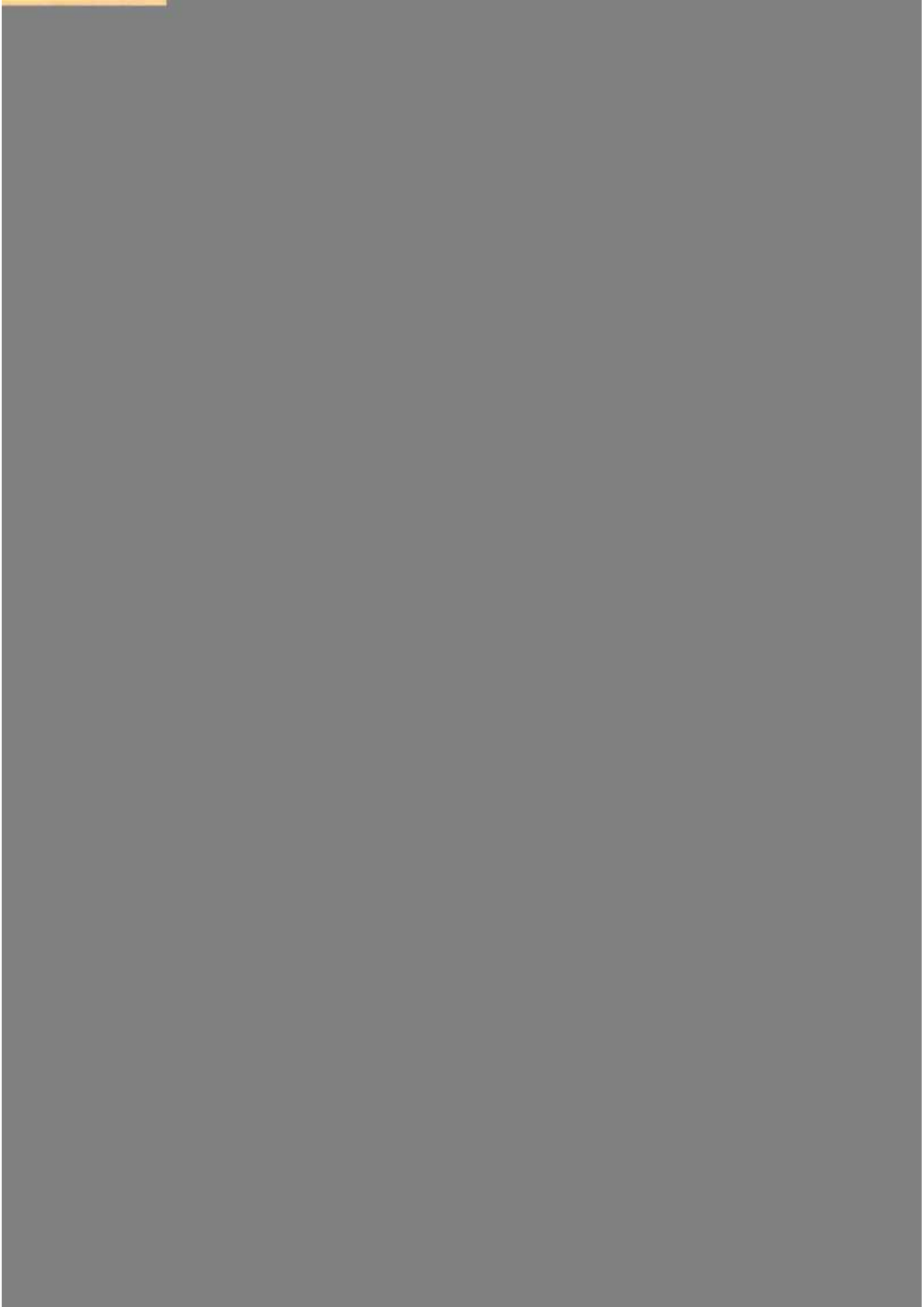
zaman %100 kongrede 7'ye 3 çoğunluk sağlarlar yönetimde. Bunu siz de biliyorsunuz. Söz-Yetki-Kararcılar, hem de çok iyi biliyorsunuz.

Eğitim-İş net 25 delege getirir. Eğitim-Sen'de net olmayan 25 delege getirir. (Çünkü Eğitim-Sen yönetim ittifakının içindeki DDB'liler ile olası Birlik Dayanımcılar -BSP- 'de Eğitim-İş mantığının siyasi ittifaklarıdır.) 50 delege oylamada 25+25 değil 30+20 ya da 32+18'e dönüşür. Yönetim ise 7+3 olur ve genel başkanlık ta hayal olur...

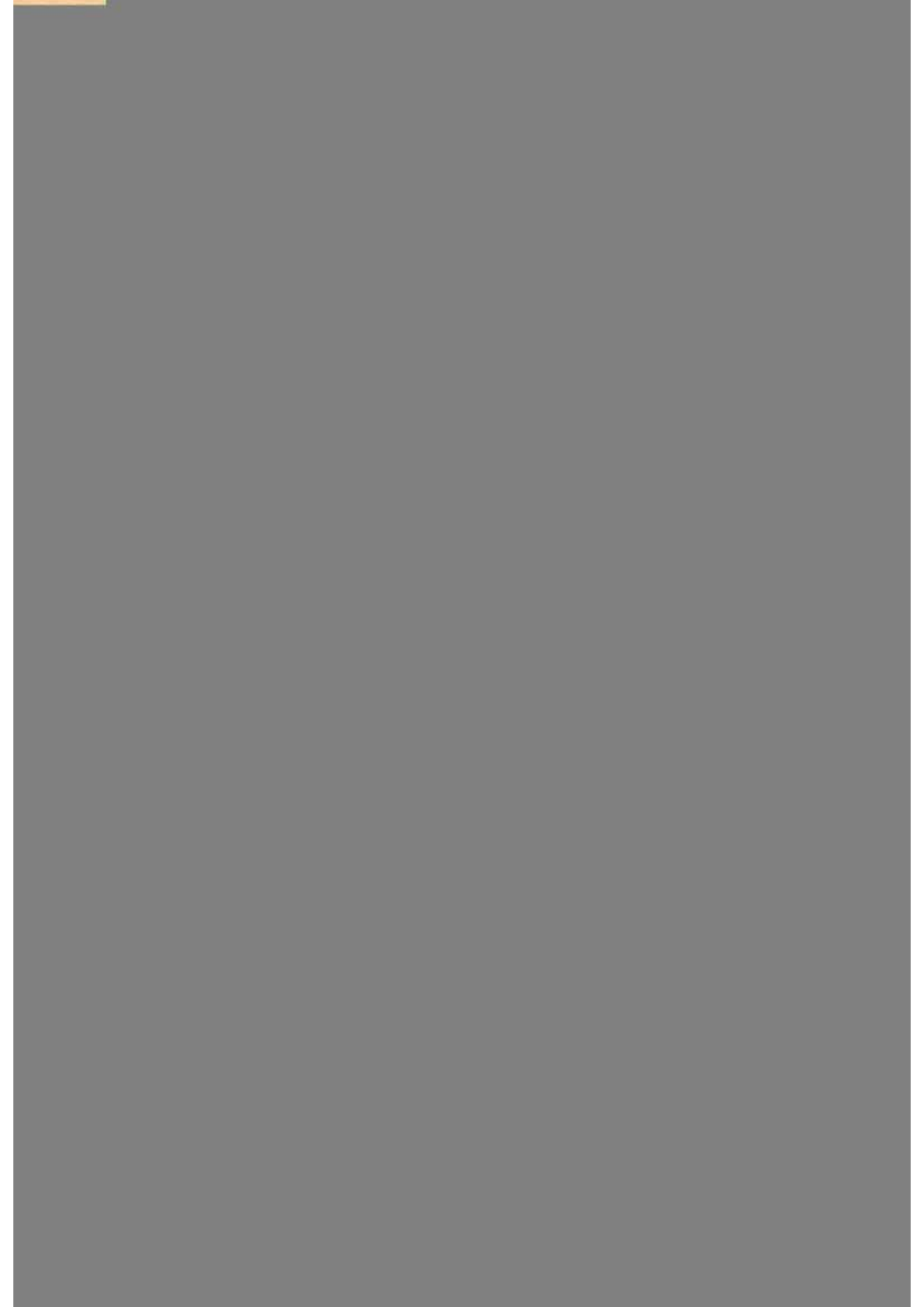
Bu hesapları siz daha iyi yapıyor olmalısınız ki, yönetimde birlikte olduğunuz yol arkadaşlarınıza bile güvenmiyor, 2/A bölümünde savunduğunuz "taban iradesinin bütünlüklü ve demokratik katılımının sağlanması" tezinizle hemen 2/B bölümünde çelişerek Eğitim-İş'in demokratik yönetimi reddetmek durumuna düşüyorsunuz.

Beyler bu tür ayak oyunları, hesaplar sınıf ideolojisinin karakterinde yer almaz... Sizler tabanın birlik istemlerini kendi siyasi çıkarlarınızın aracı olarak kullanıp, reformizmin batağına saplanıyorsunuz... Yolunuz açık olsun size niçin batağa gidiyorsunuz demeyiz ama eğitim emekçilerinin örgütlülüğüne olan güvenlerini ve umutlarını da batağa götürmenize müsaade etmeyiz...

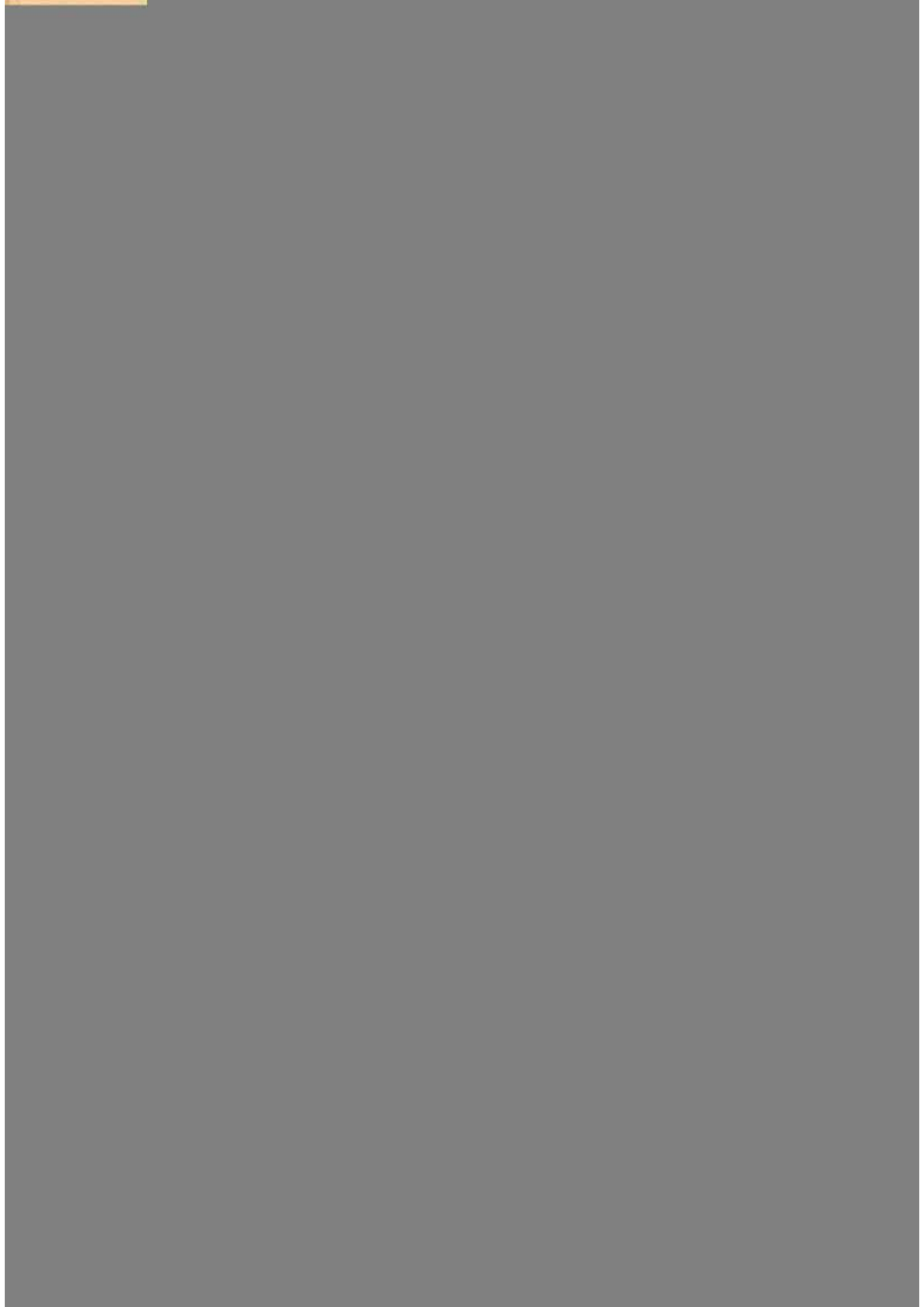
Sizin yapmaya çalıştığınız birlik sendikalar birliğ değil, sendikalar arası siyasi evliliklerdir... Sizin kiminle nerede buluşacağınıza nasıl evleneceğinize biz karar vereme-

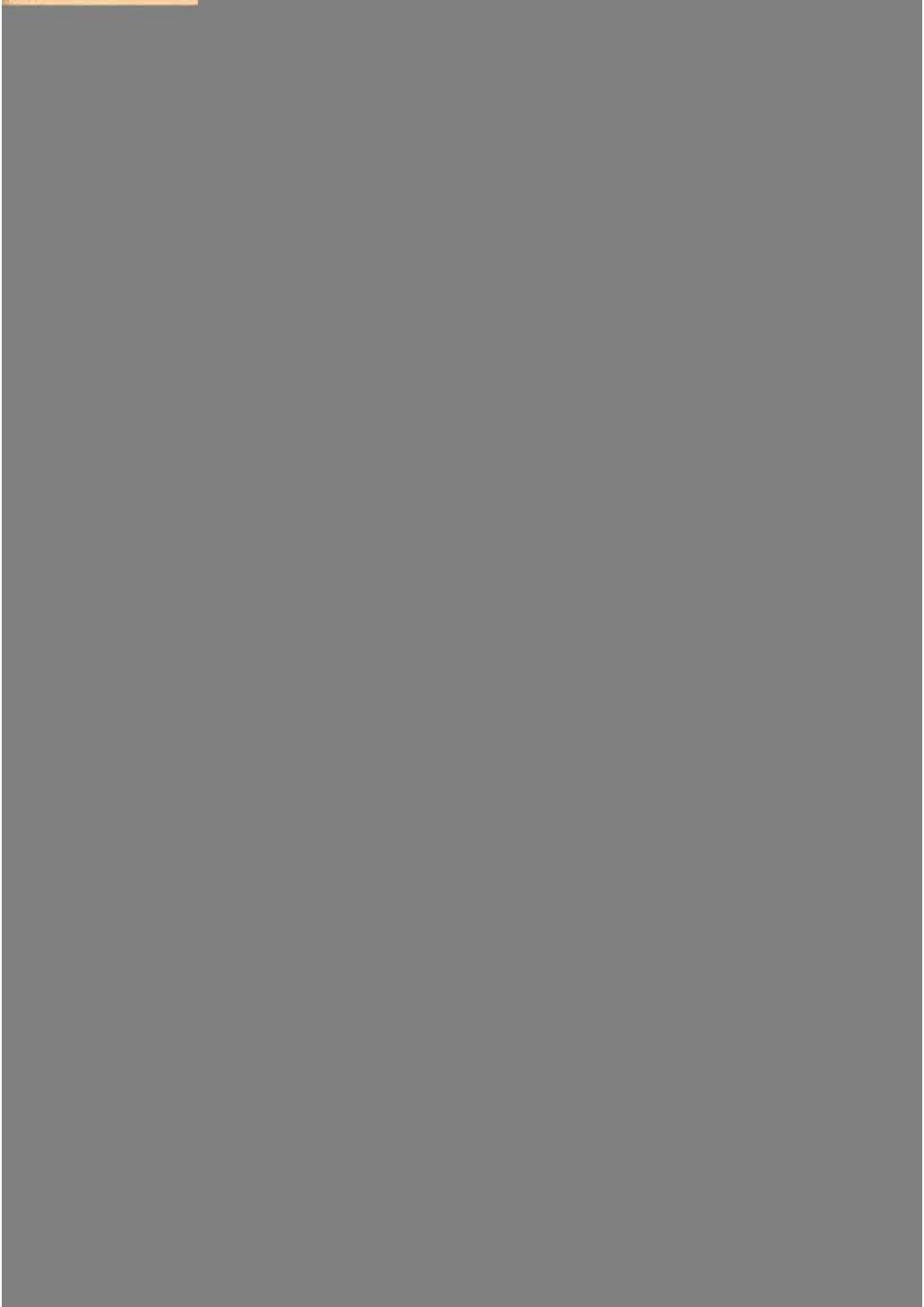

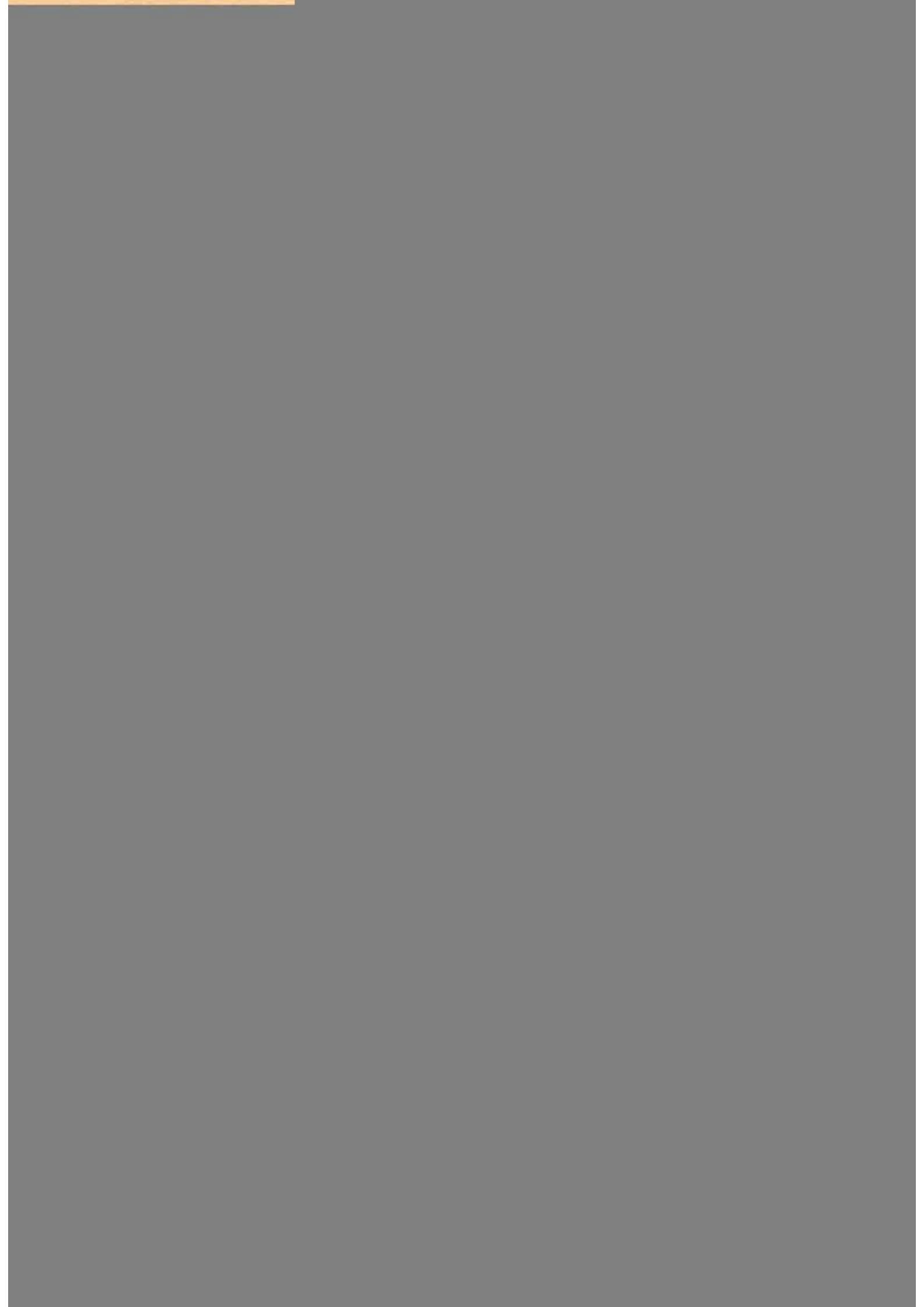

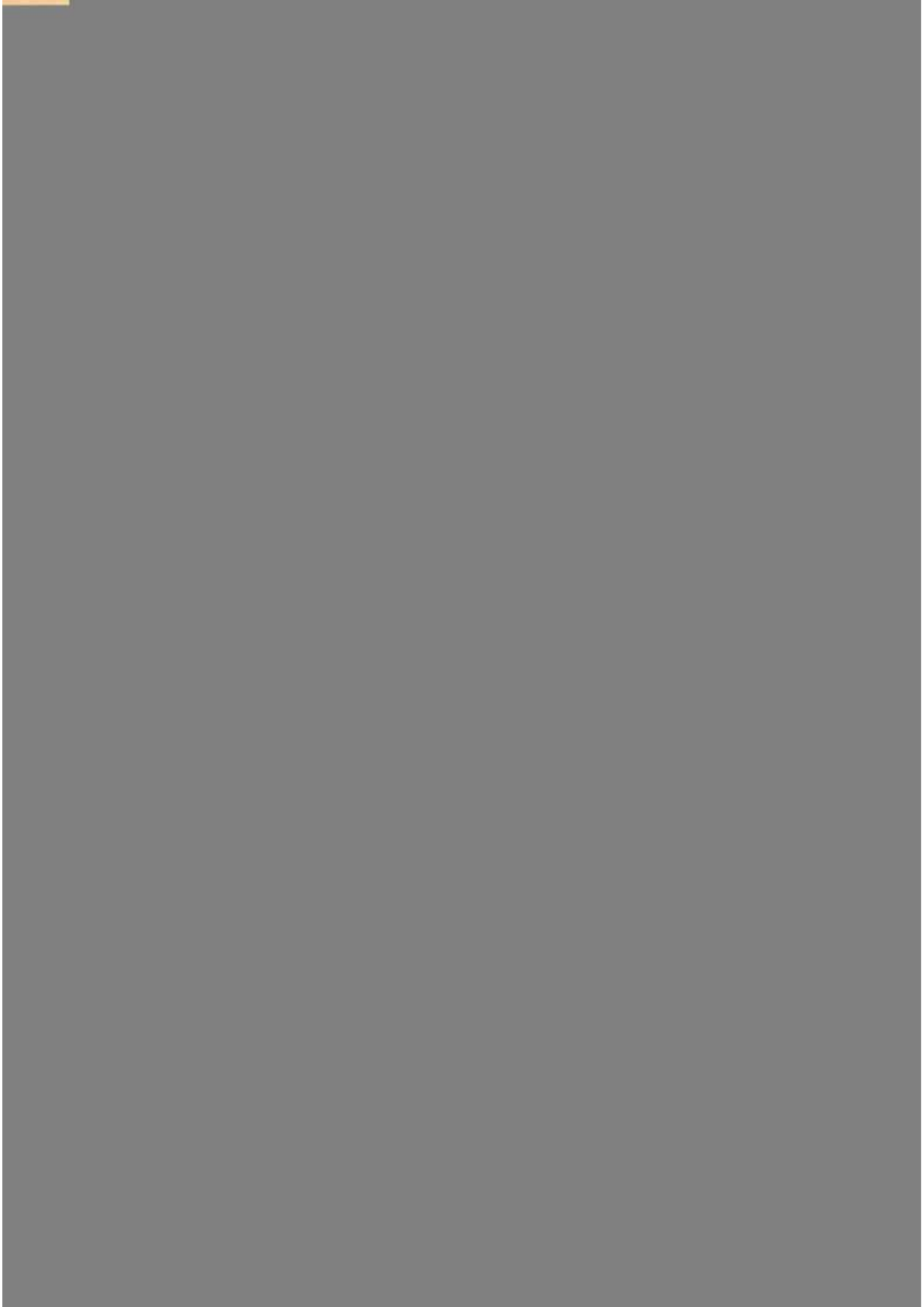

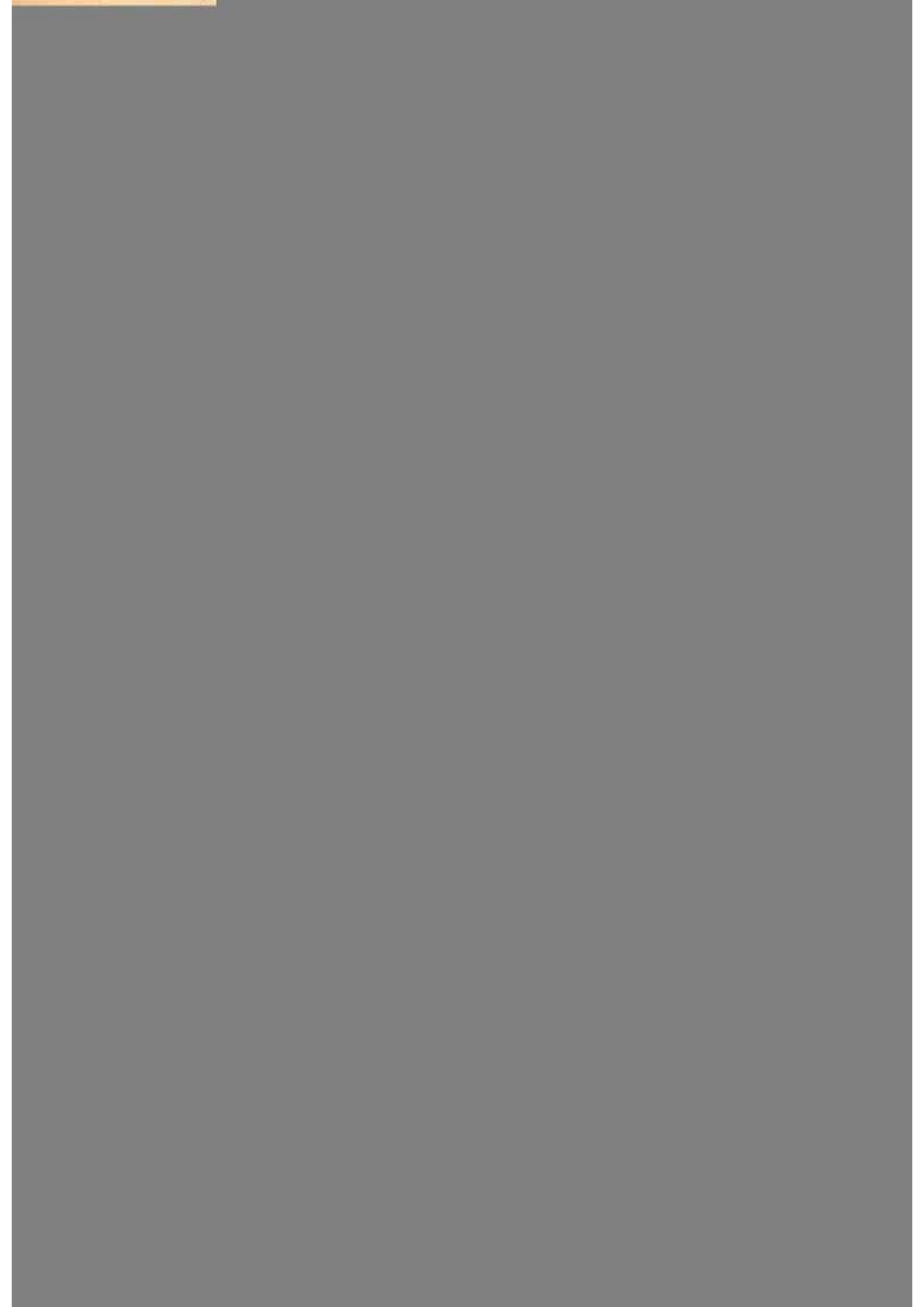

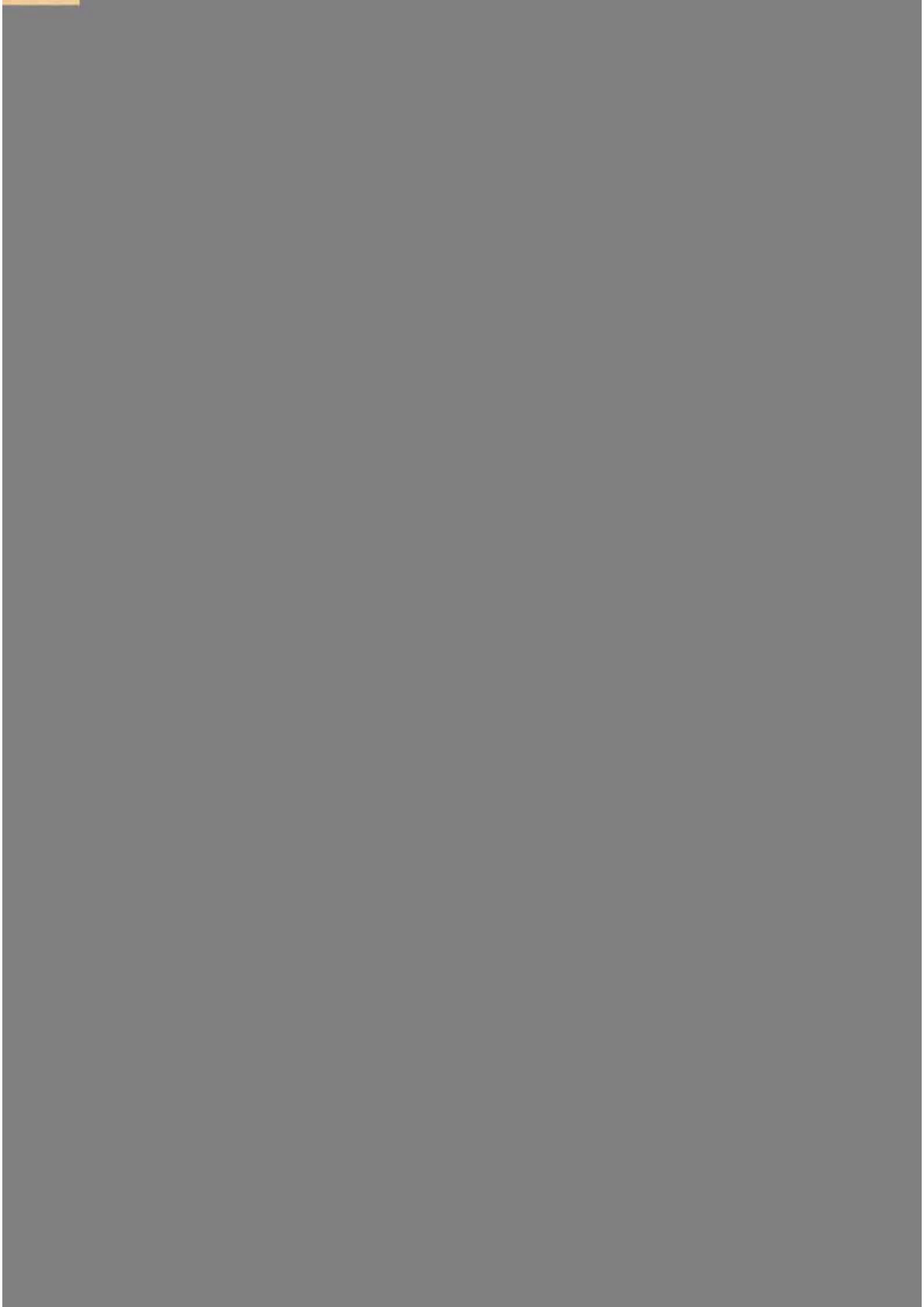

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry, no matter how small, should be recorded to ensure the integrity of the financial data. This includes not only sales and purchases but also expenses, income, and any other financial activities that occur within the organization.

Next, the document outlines the various methods used to collect and analyze financial data. It describes how different types of transactions are categorized and how they are entered into the accounting system. The importance of double-checking entries and reconciling accounts is also highlighted to prevent errors and ensure that the books are balanced.

The document then moves on to discuss the role of the accounting department in providing financial reports to management. It explains how these reports are used to make informed decisions about the company's operations and to identify areas for improvement. The importance of clear communication and transparency in financial reporting is also stressed.

Finally, the document concludes by emphasizing the need for ongoing education and training for all staff involved in the accounting process. It notes that the field of accounting is constantly evolving, and staying up-to-date on the latest trends and technologies is essential for success.

